

BİLİŞİM

AYLIK BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

Prof.Dr. Eşref Adalı, Doç. Dr. Mustafa Akgül, **Bülent Akkoç**, Rahmi Aktepe, **İnci Pekgüleç Apaydın**, Yusuf Ata Ariak, **Bedri Baykam**, Prof. Dr. Mutlu Binark, **Dr. Serdar Biroğul**, Sertaç Biroğul, **Süreyya Ciliz**, Ümit Cinali, **Dr. Zeki Çiftçi**, Prof. Dr. Yavuz Coşkun, **Melih Bayram Dede**, Faruk Eczacıbaşı, **Turgut Gürsoy**, Dr. Asım Güzelbey, **Prof. Dr. Ümit Karakaş**, N.Kaya Kılan, **Gürhan Kalelioğlu**, Prof. Dr. Aydın Köksal, **Prof.Dr. Recep Alp Kut**, Nezih Kuleyin, **Philip Zihui Liang**, Prof. Dr. Tuhun Menteş, **Prof. Dr. Vasif V. Nabiye**, Mehmet Nalbantoğlu, **Ayfer Niğdelioğlu**, Turgut Özakman, **Prof. Dr. Veli Özer Özbek**, İzzet Gökhan Özbilgin, Tamer Özmen, **Prof.Dr.Şeref Sağiroğlu**, Nihal Sandıkçı, **Richard M. Stallman**, Simge Işıl Tabak, **İ. İlker Tabak**, Tahsin Yılmaz, **Prof Dr. Ersin Töreci**, Dr.Atilla Yardımcı, **Benal Yazgan**, Cevdet Yılmaz, **Bülent Yücetürk**

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

YIL 39 • SAYI 131

BİLİŞİM

AYLIK BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

→ TBD YÖNETİM KURULU

Turhan Menteş, Lütfi Varoğlu, Levent Berkman, Koray Özer, Kemal Karakoçak, Türker Gülüm, Serdar Bilecen, Ekrem Yener, Necati Etlacakuş, Aslıhan Tüfekçi, Erdem Erkul

→ TÜRKİYE BİLİŞİM DERGİSİ ADINA

Turhan Menteş Eser ve İmtiyaz Sahibi ve Sorumlusu, Müdür

→ YAYIN YÖNETMENİ

Koray Özer

→ EDİTÖRLER

Aslıhan Bozkurt Haber, **İ. İlker Tabak** Genel, **Mehmet Ali Köksal** Hukuk, **Selçuk Özdemir** Eğitim, **Mukaddes Burhan** Savunma Bilişimi, **Görkem Çetin** Özgür Yazılım, **Talat Postacı** KOBİ, **Mehmet Yilmazer** Kamu BİB, **Erdem Erkul** E-Devlet, **İzzet Gökhan Özbilgin** Güvenlik, **Nihal Sandıkçı** Müzik.

→ YAZI KURULU

Atilla Yardımcı, Coşkun Dolanbay, Eşref Küçük, Levent Karadağ, Makbule Çubuk, Mehmet Pektaş, Necdet Kesmez, Nezih Kuleyin, Nihat Yurt, Onur Fenar, Serdar Gunizi, Veysi İşler, Yasemin Altun, Serdar Biroğul, Ersin Taşçı, Ayfer Niğdelioğlu

→ GÖRSEL TASARIM

Mehmet Pektaş

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

Genel Merkez: Çetin Emeç Bulvarı, 4. Cadde No:3/11-12 06450 A. Öveçler-Ankara
Tel. 0312 479 3462, Faks: 0312 479 3467, e-posta: tbd-merkez@tbd.org.tr

Yazılarla ilgili her türlü hukuki sorumluluk yazarlara aittir.

Bu Malzeme Yeter mi? Yaşamda Kalite...

Mehmet AUF

08 Nisan 2011, KKTC

"Bilişim Teknolojileri ve Sektörel Etkileşim"

BİMY'18

Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri

07-10 Nisan 2011 Acapulco Resort & Convention **KKTC**

Türkiye Küresel Pazardan Pay Alabilecek mi?

Yazılım Mühendisliğinde En Son Gelişmeler..

Said NURHAN

09 Nisan 2011, KKTC

"Bilişim Teknolojileri ve Sektörel Etkileşim"

BİMY'18

Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri

07-10 Nisan 2011 Acapulco Resort & Convention **KKTC**

Latest Mobile Industry Developments and Implications for CIOs

Dr. Mehmet Ünsoy - mSolve Partners LLC

09 Nisan 2011, KKTC

"Bilişim Teknolojileri ve Sektörel Etkileşim"

BİMY'18

Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri

07-10 Nisan 2011 Acapulco Resort & Convention **KKTC**

→ İÇİNDEKİLER

- 03 Künye
04 İçindekiler
08 Yayın Yönetmeninden - Koray Özer
10 TBD 40. yılında yeni yönetimini seçti

Dosya: TBD, 40. yılında

- 16 Bilişimin "entelektüel lideri" TBD, 40 yılı geride bıraktı
18 **TBD Başkanı Prof. Dr. Turhan Menteş:** Bilişimle ilgili her platformda temsil ediliyor ve katkı veriyoruz
22 TBD'nin 40 yılında görev alan başkanlar ve görev süreleri
23 TBD ilkeleri
24 **TBD Onursal Başkanı Prof. Dr. Aydın Köksal**
32 **TBD'nin eski başkanları**
38 **TBD 6, 7. ve 8. Dönem Başkanı N. Kaya Kılan**
44 **Akademisyen, yazar, STK ve özel sektörün ortak görüşü:**
Sektörün duayen ve en değerli adımı olan TBD, bilişim STK'larının fahri lideri

- 54 **Müzik - 40 yıl önce 40 yıl sonra** - Nihal Sandıkçı
60 **Söyleşi - Bedri Baykam** - Arzu Kılıç
70 "Sosyal" gelince "Medya" gider mi? - Melih Bayram DEDE
72 **Özgür yazılımın kurucusu Stallman:** "Özgür olmayan program, dijital sömürgeleştirme yaratıyor"
74 **Bivizyon** - Saatlerinizi ayarlamayı unutun!..- Atilla Yardımcı
76 Kuantum bilgisayar doğuyor
78 **Söyleşi - INETD Başkanı Doç. Dr. Mustafa Akgül Mustafa Akgül** - Aslıhan Bozkurt
84 **INETD Başkanı Doç. Dr. Mustafa Akgül Mustafa Akgül** : "Sansür, dinazor ve göçmenlerin işi"
85 Süperbilgisayarın mucidine Bilişim Nobel'i
86 **Ufkun Ötesi** - Hayallerimiz ve TBD - Nezih Kuleyin
88 **Söyleşi - Kadın Partisi Girişimi Kurucu Başkanı Benal Yazgan** - Arzu Kılıç
92 Porno alan adına onay
94 Türkiye'nin ilk sosyal ağ sitesi: Quizy.me

Dosya: Soruşturmalarda bilgisayara el koyma

- 98 **Yargıçlar ve Savcılar Birliği (YARSAV) Başkan Yardımcısı Bülent Yücetürk:**
CMK'da aramanın nasıl gerçekleştirileceği konusunda bir açıklık yok
106 .. **DEÜ Hukuk Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Veli Özer Özbek:**
Elektronik veriler yazıya dökülse bile tek başına mahkûmiyet için yeterli olamaz
114 .. **Simge** - En büyük hazine - İlker Tabak
116 .. **BİM'leri Tanıyoruz** - TBMM Aslıhan Bozkurt
126 .. **Çevre ve bilişim** - Çevreci ama güvenli bilişim...-İzzet Gökhan Özbilgin
128 .. **Per Aspera Ad Astra Zühtü** - Bülent Akkoç
130 .. **Hayatta koşuştururken arkada bıraktıklarımız** - Serdar Biroğul
134 .. **TBD Şubelerden**
142 .. **TBD Guruplardan**TBD Bilişim Kentleri, Gaziantep'te toplandı
148 .. Casper işçileri eylemde...
149 .. IBM'den atılan sendika temsilcilerine işe iade hakkı
150 .. Haydi kadınlar bilgisayar başına...
152 .. EKAP ile, kamuya yılda 5 milyarlık tasarruf
156 .. ISS'ler, TNAP ile güçlerini birleştirdi
158 .. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Ar-Ge Destekleri (II. Bölüm)
164 .. **Üniversitenin bitiş tıklamasına doğru** - Sertaç Biroğul
166 .. **Kitap tanıtımı - Kişisel bir sorun (Kojinteki Na Taiken)** Ayfer Niğdelioğlu

10 TBD'nin 29. Dönem Yönetim Kurulu seçimi

24 Şimdi ikinci 40 yıl için yeni bir söylem gerek!

44 Sektörün duayen ve en değerli adımı olan TBD, bilişim STK'larının fahri lideri

88 Söyleşi - Kadın Partisi Girişimi Kurucu Başkanı Benal Yazgan

32 "İyi ki TBD'ye başkanlık yapmışız"...

60 Üç soru üç cevap: Bedri Baykam

84 Söyleşi INETD Başkanı Doç. Dr. Mustafa Akgül Mustafa Akgül

Kırk Yılda Bir...

Ülkelerin gelişmişlik düzeyini belirleyen olmazsa olmazlardan biri de marka sahibi olmaları. Marka “benzer ürünleri ya da hizmetleri başkalarının ürün ya da hizmetlerinden ayırt etmek üzere kullanılan ya da belirli bir hizmetin sunulması sırasında kullanılan ayırt edici işaret” olarak tanımlanıyor...

Koray Özer

koray.ozertbd.org.tr

Türkiye Bilişim Derneği, 1971’den bu yana bilişim teknolojilerini ülke kalkınmasında kullanmak ve bilişim kültürünü yaymak için çalışıyor. Dernek, ileriki sayfalarda okuyacağınız pek çok ilki gerçekleştirdi ve bu uğurda kamuoyuna pek çok entelektüel hizmet verdi/veriyor. TBD, kurulduğundan bu yana bilişim teknolojilerinin yaşamdaki yeri ve yasalardaki düzenlenmeleriyle ilgili öngörü ve önerilerde bulundu. Bunu günümüzde de sürdürüyor. Türkiye’de bilişim teknolojilerini özümseme ve hizmetmenin bir yolu da TBD’nin ürettiği raporlara katkı vermekten, düzenlediği etkinliklere katılmaktan kısaca TBD ile birlikte olmaktan geçiyor... Nasıl bir zamanlar kâğıt mendile, “selpak”; bilgisayara “IBM” deniyorsa “bilişim” denince de akla Türkiye Bilişim Derneği geliyor... TBD logosu, başka kuruluşlarca yapılan bilişim etkinliklerinde, en çok bulunması istenen logolardan biri çok uzun yıllardır...

Samimiyetle söylemek gerekirse, “TBD üyesiyim” dediğiniz zaman, muhatabınızın bakışındaki o pozitif değişimi görmemek mümkün değil. Belki o pozitif değişim, TBD üyesinin teknolojiyle ilgili “bir sırra sahip olduğunu” düşünmekten kaynaklanıyordur, kimbilir...

TBD, bilişim teknolojileri ve kültürü konusunda farkındalık yarattığı için üyesini “değiştiren”, üyelerinin katkısını talep ettiği için de sürekli büyüüp gelişen bir dernek. Avrupa, Akdeniz ve özellikle Orta Asya’daki ulusal ve uluslararası derneklerle kurulan ilişkiler, TBD’nin yurtdışında da etkinliğini artırmaya yol açıyor.

Bütün bunları, TBD’nin kamu yararını gözetken, sivil inisiyatifin yarattığı entelektüel bir marka olduğunu vurgulamak için yazıyorum. 1971 yılından bu yana üyesinin, yöneticisinin ve çalışanının verdiği emekle ortaya çıkan bu değer, eminim ülkemizin ve dünyanın daha yaşanır daha uygar olması yolundaki gerekli katkıyı vermeyi sürdürecektir... Kuşkusuz TBD üyelerinin önemli bir özelliği de alçakgönüllü olmaları... Yazdığım bu satırlarla alçakgönüllülük sınırlarını biraz aşmış olabilirim. Ama bunu zaten kırk yılda bir yapıyorum. Nice kırk yıllara TBD...

Dergimiz bu ay da birbirinden güzel yazılarla dolu. Bu sayımızda pek çok söyleşi ve görüş var: TBD eski başkanları, çeşitli sivil toplum kuruluşu yöneticileri, teknoloji şirketlerinin genel müdürleri, “bilgisayarlara el koyma” dosyasında Prof. Dr. Veli Özer Özbek ve YARSAV Başkan Yardımcısı Bülent Yücetürk, Kadın Partisi Girişimi Başkanı Benal Yazdan ve teknolojiye bakışıyla, Bedri Baykam bunlardan bazıları. Herkese iyi okumalar diliyorum.

Saygı ve sevgilerimle
Koray Özer

TBD 40. yılında yeni yönetimini seçti

Aslıhan Bozkurt

aslihanbozkurt@tbd.org.tr

Türkiye Bilişim Derneği'nin (TBD) 28. Olağan Genel Kurul toplantısı ile yeni yönetimini belirlendi. 19 Mart 2011'de Sheraton'da yapılan Genel Kurulda TBD'nin 29. Dönem Yönetim Kurulu seçildi.

28. Genel Kurul'un sabah açılış, öğleden sonra genel kurul oturumu olarak düzenlenmesinin amacını, TBD Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Turhan Menteş, "Siyasetçilere bilişimle ilgili düşüncelerini aktarma ve onların da bilişimle ilgili düşüncelerini alma platformu yaratma" şeklinde açıkladı. Açılış oturumunda Devlet Bakanı Cevdet Yılmaz ve CHP Genel Başkan Yardımcısı Emrehan Halıcı konuştular.

Genel Kurul'un açılışında konuşan TBD Başkanı Menteş, derneğin ülkemizde ilk bilgisayarları kullanan bilişim profesyonelleri tarafından 1971'de kurulduğunu anımsattı. TBD'nin Türkiye'deki en eski sivil toplum kuruluşlarından (STK) biri olduğunu vurgulayan Menteş, 1994'te kamu yararına çalışan dernek statüsünü kazanmasının ardından bilişim kültürünü yayma, Türkiye çapında bilişim teknolojilerinin kullanımını arttırma hedefi üzerine odaklandığı ve çalışmalar yaptığının altını çizdi.

TBD'nin yeni yapılanması hakkında bilgiler veren Menteş, "Emin olun bugüne kadar Türkiye'de bilişimle ilgili söylenen her söz, gündeme gelen her konu, en az 10 yıl önce TBD tarafından söylenmiş, bir platformunda konuşulmuş, öneri geliştirilmiştir" dedi.

Türkiye'deki bilişim sektörünün büyüme sürecinin istenilen hızda olmadığını belirten Menteş, acil eylem planları ve bilişim toplumu strateji ve raporlarının hazırlandığını anımsattı. Sektörel destekler getirildiğini anlatan Menteş, son çıkan Torba yasa içine sektör ile ilgili en az beş madde girdiğini bildirdi.

Yaz saati uygulamasının Yükseköğretime Geçiş Sınavı (YGS) nedeniyle bir gün sonraya ertelenmesini eleştiren, bu nedenle başta uçuşlar olmak üzere pek çok sorun yaşanacağını belirten Menteş, "Sınav saat 1 saat geri alınsaydı sorun çözülebilirdi. Bu sandalyeyi masaya çekmek yerine masayı kendimize çekmek gibi bir şey. Bu kararı alırken bize de sorsalardı" diye konuştu.

Seçim sürecine girildiğini anımsatan Menteş, bütün partilerin programlarında bilişime özel

19 Mart 2011'de Sheraton'da yapılan Genel Kurul'da, TBD'nin 29. döneminde görev alacak yeni Yönetim Kurulu belirlendi.

önem vermesini beklediklerini ve bilişimle ilgili her konuda parti ayrımı gözetmeden herkese destek vermeye hazır olduklarını söyledi. Dernek seçimlerinin elektronik ortamda yapmak istediklerini belirten Menteş, bu konuda altyapılarının hazır olduğunu ancak Dernekler Kanunu'na göre bunu yapamadıklarına değindi. Yasada bir değişiklik yapılması durumunda bunu gerçekleştirebileceklerini bildiren Menteş, bu uygulamanın ülke genelindeki seçimlerde de kullanılabileceğini ifade etti.

Genel kurulun açılışında konuşan CHP Genel Başkan Yardımcısı Halıcı, "Bilişim konusunun devlet içindeki yapılanmasına baktığımızda e-devlet projelerini değerlendirdiğimizde, İnternet'e getirilen yasakları dikkate aldığımızda ve hemen hemen herkesin kendi telefonunun dinlendiğinden kuşku duyan ve bunu kanıksayan bir toplum haline dönüştüğümüzü düşündüğümüzde maalesef başarısız olduğumuz ortaya çıkıyor. Ama bu olumsuzluklar bizleri yıldırmamalıdır. Bilişim camiası uzun vadeli düşünen ve geleceği planlayan insanlar oluşmaktadır" diye konuştu.

CHP'nin bilişim alanına özel önem verdiğini partide "Bilgi ve İletişim Teknolojileri"nden sorumlu bir Genel Başkan Yardımcılığı oluşturulduğunu vurgulayan Halıcı, iktidara geldiklerinde, bilişim konusunu şu an devlet içindeki karmaşık, verimsiz yapısından kurtararak yeni bir bakanlık altına alacaklarını, "Bilgi ve İletişim Teknolojileri Bakanlığı" kuracaklarını söyledi.

Halıcı, seçim güvenliğinin Türkiye'nin önünde büyük konu olarak yorumladı. Seçim sonuçlarının sağlıklı olup olmadığına yönelik kurumların kişilerin töhmet altında kaldığını savunan Halıcı, "Seçimlerde seçim sonuçlarını güvenilir hatasız alınmasıdır. Bunun için gerekli yasal değişikliği var. Vatandaşlar eş zamanlı olarak izlenebilmesi sağlanmalıdır. Sandık bilgilerinin sağlıklı yansıyıp yansımadığını bilmesi gerekmektedir" dedi.

Açılış oturumunun son konuşmacısı olan Devlet Bakanı Yılmaz, bilişim sektörüyle ilgili yeni bir eylem planı hazırlanması gerektiğinin altını çizdi. Bu stratejinin büyüme ve istihdam odaklı olması gerektiğini vurgulayan Yılmaz, bilgi toplumu strateji eylem planı hazırladıklarını bu eylem planının büyüme ve istihdam odaklı olduğunu söyledi. Yılmaz, önümüzdeki yıllarda Türkiye'nin yaşlı nüfusa sahip olacağını, bilişimden başta sağlık olmak üzere pek çok sektörde yararlanılacağına dikkat çekti.

Seçim güvenliği konusunda yapılan eleştirilere yanıt veren Yılmaz, "Hiçbir parti, bu konularda herhangi, bir şaibe, dedikodu olmasını istemez. Türkiye özgür ve adil seçimleri çok uzun zamandır gerçekleştiren bir ülke" dedi.

Açılış oturumunun ardından öğleden sonra Genel Kurul oturumu gerçekleştirildi. Divan Kurulu'nun seçiminin ardından Yönetim ve Denetim Kurulu Raporları okunup oylanırken Yönetim ve Denetim Kurulları akladı. Bütçe önerisi görüşülüp kabul edilirken, yeni şube kuruluş talepleri değerlendirilip onaylandı. Bütçe önerisi okundu ve onaylanıp kabul edildi. Onursal Genel Başkan Aydın Köksal'a "40 yıllık geçmiş ışığında ikinci 40 yılı

yazacağı öykü kitabı oluşturma" görevi veren Genel kurul, Denizli, Adana, Trabzon, Erzurum ve Bursa olmak üzere toplam 5 ilde Şube açılmasına ve temsilciliği olan yerlere şube açılması için yönetime yetki verildi.

Dilekler ve önerilerin ardında Yönetim, Denetim, Onur Kurulları seçimi yapıldı. Ve TBD'nin yeni yönetimi belirlendi. TBD'nin 28. Olağan Genel Kurul toplantısı ile belirlenen 29. Dönem Yönetim Kurulu, 26 Mart 2011'deki ilk toplantısında görev dağılımını yaptı. TBD'nin yeni yönetimi ve görev dağılımı şöyle:

- Turhan Menteş - Yönetim Kurulu Başkanı
- Serdar Bilecen - İkinci Başkan
- Kemal Karakoçak - Sayman
- Türker Gülüm -Veznedar
- Aslıhan Tüfekçi-Yazman
- Lütfi Varoğlu - Üye
- Levent Berkman - Üye
- Koray Özer - Üye
- Ekrem Yener - Üye
- Necati Etlacakuş - Üye
- Erdem Erkul - Üye

Bilişimin “entelektüel lideri” TBD, 40 yılı geride bıraktı

Meslek örgütü olarak sektörde “entelektüel lider” ve birleştirici rolünü etkin bir biçimde sürdüren TBD, ürettiği rapor, öneri ve bağımsız söylemleriyle toplumun her kesimi tarafından dikkate alınan öncü bir sivil toplum hareketine dönüştü.

Aslıhan Bozkurt

Bilişim, dünyada elektronik bilgi işlem delikli kart makineleri adı verilen ve verileri insana oranla yüz kat daha hızlı işleyen “unit record” birim kayıt makineleriyle başladı. 1890’da Amerika Birleşik Devletleri’nde, nüfus sayımı işlemlerini hızlandırma amacıyla sayma, sıralama, ayırma, listeleme, hesaplama makineleri geliştirildi. Bu makineler 1970’lere kadar istatistik, muhasebe, bankacılık, sigortacılık alanlarında kullanıldı. Karayolları Genel Müdürlüğü’nün, yol- köprü muhasebe, stok denetimi vb. işlemler için 30 Ekim 1960’ta getirttiği IBM 650 bilgisayar ise, Türkiye’nin kullandığı “ilk bilgisayar” oldu. Daha sonra bilgisayarlar, üniversite, banka ve diğer kurumlarda yaygınlaştı. 1971’de ülkemizdeki bilgisayar sayısı 76’ya ulaşırken kendilerini “bilgisimci” olarak adlandıran 8 bilgi işlem çalışanı, 22 Nisan’da kuruluş dilekçesini vererek Türkiye Bilişim Derneği’ni (TBD) kurdu. Aydın Köksal, Önal Örs, Tamer Uykul, Bülent Dikman, Ersay Gürsoy, Coşkun Arslan, Atalay Yunusoğlu ve Ünal Yarımağan’dan oluşan kurucular kurulu, ilk toplantısını 22 Haziran 1971’de yapıp başkanlığa Aydın Köksal’ı seçti.

Bilgi işlem çalışanlarını bir çatı altında toplayan, 40 yıldır, kamu yararına çalışmalarda bulunan ve bu niteliği 7 Mart 1994’te Bakanlar Kurulu Kararı ile resmen onaylanan TBD, Türkiye’nin bilişim sektöründeki en eski ve kişisel üyeliğe açık ilk sivil toplum kuruluşu (STK) niteliğine sahip. “Bilişim teknik bilimini ülke kalkınması için bir araç olarak kullanma” ve “bilişim kültürünü” yayma amacıyla 1971’de kurulduğunda adında “Bilişim” sözcüğü olan dernek, Türkiye’nin bilişim toplumu olması yönünde etkin katkılar sağlamaya çalıştı, bir meslek örgütü olarak güçlendi ve öncü bir sivil toplum hareketine dönüştü.

TBD, bilişimin yeni bir uğraş alanı olarak örgütlenmesinde; meslek, görev ve standartların tanımlanmasında; Türkçe bilişim terimlerinin yerleşmesinde; bilgisayarların verimli kullanılabilmesi, strateji ve politikaların geliştirilmesinde; bilgi işlem merkezleri ve bilişim çalışanlarının sorunlarının gündeme getirilmesinde önemli roller üstlendi.

Bugün 9.500’i aşan üyeye sahip olan derneğin, İstanbul, Bursa, Eskişehir, Ankara, İzmir, Samsun ve Antalya olmak üzere toplam 7 şubesi bulunuyor. Adana, Afyon, Denizli, Elazığ, Erzurum, Gaziantep, Giresun, Kayseri, Sivas, Trabzon, Uşak ve Van olmak üzere toplam 12 il temsilciliği ve 33 üniversitede TBD-Genç örgütlenmesiyle TBD, bilişim profesyonelleriyle birlikte gerçekleştirdiği geleceğe yönelik “ortak akıl” toplantılarıyla bilişim sektörünü hak ettiği yere taşıyamaya çalışıyor. Bilişim sektöründeki birleştirici rolünü etkin bir biçimde sürdüren TBD, kamu-özel sektör, akademisyen ve toplumun her kesiminden etkin kullanıcılardan oluşan üye yapısı ve gönüllülük temelinde ürettiği rapor, öneri ve bağımsız söylemleriyle günümüzde tüm karar verici ve ilgililerce dikkate alınıyor.

TBD, 25 Şubat 2000’den itibaren Avrupa Profesyonel Bilişim Dernekleri Konseyi’nin (Council of European Professional Informatics Societies – CEPIS) üyesi ve Türkiye’deki tek temsilcisi. Gönüllülük esası ile çalışan TBD, 2002’de ise tüm Avrupa’da geçerli tek belge olan ECDL’i (European Computer Driving Licence- Avrupa Bilgisayar Kullanım Belgesi) Türkiye’ye getirdi. Nisan’da 40. yılını kutlayan TBD, bu yıl Ulusal Bilişim Kurultayı’nı 28; Bilgi İşlem Merkezi Yöneticiler Semineri’ni (BİMY) 18; Kamu Bilişim Platformu toplantılarını 13. kez gerçekleştirecek. 39 yıldır yayınladığı Bilişim Dergisi’ni yaklaşık iki yıldır sanal ortamda çıkaran TBD, bu yıl Bilimkurgu Öykü Yarışması’nın on üçüncüsünü düzenleyecek.

Bilişim Dergisi olarak, Nisan sayımızın (131), “Kapak-Dosya” sayfalarında 40.yılını kutlayan Türkiye Bilişim Derneği’ne (TBD), yer veriyoruz. Bu kapsamda tüm TBD başkanları, sektör STK’larının başkanları, üniversitelerin bilgisayar mühendisliği bölüm başkanları, akademisyen ve yazarlardan görüş aldık.

TBD Başkanı Prof. Dr. Turhan Menteş:

Bilişimle ilgili her platformda temsil ediliyor ve katkı veriyoruz

Her yönetimi devralanın değer katarak görev yaptığı TBD, “vakur” tavrıyla gerektiği yerde gereğini yapar, düşük profil çizer ama maksimum yarar sağlamayı tercih eder.

Ülkemizde ilk bilgisayarları kullanan bir avuç bilişim profesyonelinin kurduğu TBD, 1994'te kamu yararına çalışan dernek statüsünü kazanmasının ardından bilişim kültürünü yayma, Türkiye çapında bilişim teknolojilerinin kullanımını artırma hedefi üzerine odaklandı ve bu yönde çalışmalar yapıyor.

İlk kuruluş yapısıyla merkezi bir yapı içerisinde olan, bugün federatif bir yapıya geçip şube yapılanmasını oluşturan TBD, Türkiye'nin en gönülden katılımı esas alan sivil toplum kuruluşu. TBD'nin bilişim sektöründeki öncü rolü, toplumun her kesiminde kabullenilmiş ve cevap bulmuş durumda. Türkiye'de bilişimle ilgili her platformda TBD temsil ediliyor ve bu platformlara katkı vermeye çalışıyor. Bu karşılıklı bir ilişki. Biz katkı vermesek oralarda olmamız beklenmezdi. Türkiye'de bilişimle ilgili söylenen her söz, gündeme gelen her konunun en az 10 yıl önce TBD tarafından söylendiğini, bir platformunda konuşulduğunu ve öneri geliştirildiğini iddia ediyorum. Maalesef bu süreçler hızlı olmuyor. Bizim “kültürel gecikme” dediğimiz özellikle bilişim teknolojilerinde yaşanan, teknolojinin, uygulamanın ortaya çıkmasından toplum tarafından kabullenilip veya ticari olarak hayata geçmesine kadar olan süreç ciddi bir zaman kaybıdır. Bütün dünya şimdi bu sorunu çözmek, “kültürel gecikme”yi kaldırmanın yollarını bulmak için uğraşıyor. Dünyamızın en önemli sorunu bu gibi görünüyor. Buna rağmen en hızlı büyüyen sektör olan bilişim, dünyanın çehresini değiştiriyor.

Önümüzdeki dönem TBD, yeni bir yapılanma içerisinde de olacak. Avrupa Komisyonu tarafından Ekim 2010'da yürürlüğe konulan ve 2011'den itibaren işlemeye başlayan Digital Europe sürecinde yer alacağız. Avrupa Birliği'nin (AB) 2020 yılına kadar “akıllı, sürdürülebilir ve katılımcı” büyüme ana başlıklarıyla özetlenecek “yeni” yol haritasının çizileceği Digital Europe Platformu'nda Türkiye'yi temsil için yeni bir yapılanmaya gidiliyor. Elektronik Cihazlar İmalatçıları Derneği (ECİD), Türk Elektronik Sanayicileri Derneği (TESİD), Türkiye Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD), Türkiye Bilişim Vakfı (TBV) ile birlikte TBD'nin bulunduğu beşli yapı, Digital Türkiye Platformu'na indirildi. Bu ortak çalışma platformunun bütün etkinlikleri, TBD öncülüğünde yapılacak.

Türkiye'deki bilişim sektörünün büyüme süreci istenilen hızda değil. Sektörümüz büyüklükleri ile çok algılanabilen bir sektör değil. İletişim ve bilişimin ortak anılması sonucunda 30 milyarı aşan bir büyüklüğe eriştiği söyleniyor. Bu, yetersiz bir rakam. Bilişimin tek başına bir sektör olarak değil, diğer sektörlerle etkisiyle birlikte değerlendirilmesi gerektiği düşüncesindeyim. AB de böyle yapıyor. Her sektörde bilişim teknolojilerini kullanma oranları, bilişim yatırımlarıyla o sektördeki üretim ve ihracat artışları açıklandığında bilişim sektörünün ne olduğu da ortaya çıkıyor. Bu anlayış, toplam büyüklüğü ve sektörün katma değerinin çok daha büyük olduğunu anlatıyor. TBD, kamunun da temsilcisi kabul ediliyor. Kamu bilim projeleri ülkemizde çok gelişmiş projeler. Son 30 yıldır bilişim bütçesinin yarısından fazlasını kamu bilişim projelerine harcanıyor. Yeni

teknoloji kullanma ve yeni teknolojiye bağlı olarak üretim yapmamızın sonucunda kamu bilişim projelerimiz çok ciddi farklılaştı. Birçok uygulamamız AB ülkelerinde bile yok. Ancak en fazla yatırım yaptığımız bu alanda bir getiri elde edemiyoruz. Bu alandan getiri elde etmek, kamu bilişim projelerini pazarlamak durumundayız.

Eksiklerimizin farkındayım. Şube, üye ve çalışma grubu ilişkilerini artırmaya çalışıyoruz. Daha geniş katılımlı çalışma grupları modellerine geçmeliyiz. Çalışma grubu modelleri ve başlıkları iyi seçildiğinde başarılı olacağını biliyoruz. Sosyal ağları ve yeni medyayı kullanmaya yönelik hazırlığımızı yapıyoruz. Önümüzdeki dönemde IPTV, web TV uygulamasına geçeceğiz.

TBD gibi geleneği olan ve kurumsallaşmış, kendi içerisinde belli kuralları olan yapılar içinde dönüşümün çok kolay olmuyor. Bunu zaman içinde insanlarla paylaşarak, ortak karar alarak ortak akılla yapmanız gerekiyor. Bildiğim bir şey var: TBD, hiçbir zaman geriye gitmedi. Her yönetimi devralan TBD'nin üzerine bir şeyler kattı. Bundan sonra da görev alanlar TBD'ye değer katarak görevlerini sürdürecekler... TBD insanlara değer kattığı bir yer değildir, insanların değer kattığı bir yerdir. TBD'ye değer katmak isteyen insanlar burada.

TBD'nin eskiden beri gelen vakur tavrı nedeniyle yaptıklarını ortalıkta anlatmaz, gerektiği yerde gereğini yapar. Bu nedenle çok reklama kaçmadan mümkün olduğu kadar düşük profil çizerek ama maksimum yarar sağlamayı tercih etmiş bir derneğiz. Bütün çalışmalarımızı böyle şekillendirmeye çalışıyoruz.

TBD'nin 40 yılında görev alan başkanlar ve görev süreleri

- 1- **Aydın Köksal**, 22 Nisan 1971 – 12 Nisan 1975
(4 yıl, 4 dönem)
- 2- **Güney Gönenç**, 12 Nisan 1975 – 10 Temmuz 1975
(3 ay)
- 3- **Necdet Bulut**, 10 Temmuz 1975 – 29 Nisan 1976
(9,5 ay)
- 4- **Kaya Kılan**, 29 Nisan 1976 – 2 Aralık 1979
(3 yıl 7 ay, 3 dönem)
- 5- **Ümit Karakaş**, 2 Aralık 1979 – 21 Nisan 1981
(1 yıl 5 ay, 1,5 dönem, ABD'ye gitmek üzere ayrıldı)
- 6- **Erdoğan Yücel**, 21 Nisan 1981 – 25 Aralık 1981
(8 ay)
- 7- **Aydın Köksal**, 25 Aralık 1981 – 15 Haziran 1987
(5,5 yıl, 4 dönem)
- 8- **Ersin Töreci**, 15 Haziran 1987 – 9 Şubat 1995
(7 yıl 8 ay, 6 dönem)
- 9- **Ali Arifoğlu**, 9 Şubat 95 – 25 Mayıs 1997
(2 yıl 3 ay, 1 dönem)
- 10- **Rahmi Aktepe**, 25 Şubat 1997 – 12 Mart 1999
(2 yıl, 1 dönem)
- 11- **Nezih Kuleyin**, 12 Mart 99 – 24 Şubat 2000
(1 yıl, işi nedeniyle ayrıldı)
- 12- **İnci Pekgüleç Apaydın**, 24 Şubat 2000 – 30 Mart 2001
(1 yıl)
- 13- **Rahmi Aktepe**, 30 Mart 2001 – 25 Mart 2005
(4 yıl, 2 dönem)
- 14- **Turhan Menteş**-25 Mart 2005 -19 Mart 2011
(6 yıl, 4 dönem, görevi devam ediyor)

İLKELER

- Bilişim toplumuna dönüşümün, günümüz dünyasında sürdürülebilir kalkınma için ön koşul olduğunu savunur.
- Eğitimde bilişim teknolojilerinin kullanımını destekler, bilgisayar okur yazarlığının artırılmasının, öncelikli bir politika olması gerektiğini savunur.
- Tüm vatandaşların eşit hak ve koşullarla hizmete erişiminin bilişim uygulamalarının yaygınlaştırılmasıyla sağlanacağına inanır.
- Kişisel hak ve özgürlükler kapsamında, özel hayata ve haberleşme özgürlüğüne saygı gösterilmesi gerektiğini savunur.
- Türkçe bilişim terimlerinin üretimi ve kullanımı ile Türkçe içeriğin artırılmasını destekler.
- Bilişim sektörü çalışanlarının, daha verimli ve etkin olması için insana yatırım yapılması gerektiğini savunur.
- Fikri hakların korunması konusunda; uluslararası ticaret, rekabet ve hukuk kurallarına uyulmasını ve yazılımın lisanslı kullanılmasını destekler.
- Ulusal teknoloji politikaları belirlenirken, bilişim alanının öncelikli olduğunu, gerektiğinde kamu kaynak ve projeleri ile desteklenmesini savunur.
- Ulusal yazılımın üretimi ve kullanımı için özel politikalar geliştirilmesini ve yazılımın uluslararası standartlarda geliştirilmesini destekler.
- Kamunun bilişim tedariğinde, kalite standartlarına uyumun ve ulusal yazılımın önceliklendirilmesinin önemini savunur.
- Ulusal bilişim sektörünün, tasarım, üretim ve ihracat olanaklarının artırılması ile mümkün olacağını savunur.
- Teknoloji üretiminde ve kullanımında sağlık ve çevre duyarlılığına öncelik verilmesini destekler.
- Uluslararası başarı ve liderliğin, başta yazılım olmak üzere bilişim teknolojilerinin üretimi ve etkin kullanımı ile mümkün olacağını savunur.
- Bilişim profesyonellerinin, sosyal sorumluluk ve meslek etiği ilkelerine uygun davranmaları gerektiğini savunur.
- Kamu yararını önde tutarak rekabeti destekler, hiçbir kişi veya kuruluş ile ticari rekabete girmez.
- Uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliklerinin önemini savunur.

TBD Onursal Başkanı Prof. Dr. Aydın Köksal: Şimdi ikinci 40 yıl için yeni bir söylem gerek!

1971’de “Bilişim Teknikbilimi’ni Türkiye’nin kalkınması için bir araç olarak kullanacağız!” diyerek yola çıkan, 16 yıl 2 aylık bir süreye yayılan 8 dönemde toplam 9,5 yıl TBD’ye başkanlık yapan Köksal, artık bu söylemin yetmeyeceğine, yeryüzünün en az beşte dördünün Türklerden üstüne düşen insanlık görevini yapmasını beklediğine inanıyor.

Aslıhan Bozkurt

Türkiye’de bilişim sektörünün öncüsü, “Bilgisayarın isim babası” ve bilişimle ilgili birçok sözcüğü Türkçe’ye kazandıran dilbilimci, Türkiye Bilişim Derneği’nin (TBD) kurucularında ve Onursal Başkan Prof. Dr. Aydın Köksal ile 40. yılını dolduran TBD ve bilişim sektörünün durumunu konuştuk.

Bilişimin ekonomik ve toplumsal kalkınmada en etkin bir araç olarak kullanılabileceği inancıyla çıktığı yolda hiç durmadan yürüyen Köksal, 40 yıldır “çağdaş bir bilişim toplumu”na dönüşüm için çaba gösterdi, gösteriyor. TBD’nin ortaya çıkış nedenini, “Türk toplumunun ulusal sorunlarını çözme istenci; işbirliği ve dayanışma duygusuyla gerçekleştirdiği imece geleneği; geleceğini karartan en olumsuz koşullardan bile sağ çıkma yeteneği ve yaşama tutunma gücü”ne bağlayan Köksal, süreci “uzun soluklu koşu” ve “bayrak yarışı” olarak değerlendiriyor.

“Bilişim Teknikbilimi’ni Türkiye’nin kalkınması için bir araç olarak kullanacağız!” diyerek yola çıkan Köksal, TBD’nin ikinci kırk yılı için bu söylemin artık yetmeyeceğini vurgulayarak şunları söyledi:

“Şimdi, ikinci 40 yılın sonunda, 21 yüzyılın ortasına rastlayan 2051’de bizi yeryüzünde, üretimimiz ekonomimizle, dilimiz ekinimiz insanlığımızla, barışseverliğimizle uygarlık bayrağını taşıyacak en güçlü merkez ülkelerden biri yapacak söylemi dile getirmek, bunun olmazsa olmaz koşullarını bulup çıkarmak yaraşır!”

-Türkiye Bilişim Derneği'ni kurma düşüncesi neden ve nasıl ortaya çıktı?

-Hemen şunu belirteyim: Türkiye Bilişim Derneği'ni (TBD) kurma düşüncesinin ve eyleminin kırkıncı yıldönümünü kutlamak benim için büyük bir mutluluk. Geçmişinde birçok kez tarihe yön vermiş bir ulusun adını taşıyan bir meslek örgütü için 40 yıl kısa bir süre olabilir, ama o örgütü kuran ve bugüne değin yaşatan ölümlüler için bu, neredeyse bir kişinin meslek yaşamıyla özdeşleşen çok uzun bir süre!

Derneğimizin 40. yıldönümünün, bilişim mesleğinin gelişmesi doğrultusunda katkılarını esirgemeyen tüm TBD üyelerine ve üyemiz olsun olmasın tüm meslektaşlarıma kutlu olmasını diliyorum. Aramızdan ayrılmış olanların da anıları önünde saygıyla eğiliyorum.

Böyle bir derneğin ortaya çıkış nedenini, benimle ilgili bireysel bir düşünceye bağlamaktan çok, bunun Türk toplumunun ulusal sorunlarını çözümlenmeye, işbirliğine dayanışma duygusu ile gerçekleştirdiği imece geleneğine, geleceğini karartan en olumsuz koşullardan bile sağ çıkma yeteneğine, yaşama tutunma gücüne bağlama eğilimindeyim.

Öncülük yaptığım bu girişimde meslektaşlarımda desteğini sağlayamıyordum, kimse arkamdan gelmeseydi, bu uzun soluklu koşu, bu bayrak yarışı sürmeseydi, beni düşlerimin ardında sürükleyen çıkışım daha başladığı yerde biterdi. Öyle olmadı.

Türk toplumunun özellikleri, saydığım nitelikleri olmasaydı, 20. yüzyılın başlarında dibe vuran birkaç yüzyıllık çöküntünün ardından, sömürgecilik, emperyalizmin yeryüzünün neredeyse tümünü yıldınlığa uğrattığı bir çağda, en güçlü devletlere kafa tutarak inanılmaz ölçüde olumsuz koşullardan sağ çıkıp bağımsızlığımızı

yeniden kazandıktan hemen sonra, yol gösterici olarak, akla bilime yaslanıp sanki deri değiştirerek, çağın en saygın uluslarından biri konumuna yükselebilir miydik?

Atatürk önderliğinde Cumhuriyet döneminde yaşanan Türk aydınlanması ve ona bağlı Türk kalkınması kuşku yok ki yeryüzündeki en başarılı örnekti. Ancak, Avrupa'da, 16. yüzyılda başlayıp gelişen "Yenidendoğuş"un (Fransızca sözcükle Rönesans'ın) dinsel inanç ve uygulamaları "Yeniden Biçimleşme"nin (Reform) üzerinden 300-400 yıl, 18. yüzyılda yaşanan "Endüstri Devrimi"nin üzerinden 200-250 yıl geçmişti. Cumhuriyetle birlikte atılan temeller ne denli sağlam olursa olsun,

ilkel bir tarım toplumundan ileri bir endüstri ve hizmet toplumuna dönüşüm, aradaki çağ farkını kapatıp çağdaş uygarlığın değerlerini ve gönencini kısa sürede yakalamak pek olası gözüküyordu. Üstelik karşıdevrim süreci içinde, kazanımlarımızı koruyabilmek bile iyice güçleşmişti.

Böyle bir ortamda, bir elektronik mühendisi olarak, iletişimde bir devrim olan "yarıiletkenler"le (tranzistörün endüstride kullanılmasıyla) karşılaşınca, öte yandan bilgi işleminde bir devrim olan bilgisayar gücünden yararlanma olanağıyla karşılaşınca, yaklaşmakta olan yeni bir teknikbilimsel devrimin, "Bilişim Devrimi"nin ayırımına erken vardım. Bilişim Devrimi'ni iyi kullanarak, planlı ve hızlı çalışıp uygulamada bizi başarıya götürecek ilkeleri doğru seçip bunlara sıkıca sarılarak, Türkiye'nin, tüm kesimlerde verim yükselişi sağlamakla endüstriyel gelişmesini olağanüstü hızlandırıp doğrudan "Bilişim Çağı"na sıçrayabileceğini düşledim.

Yaklaşmakta olan "Bilişim Devrimi"ni erken sahiplenmekle Türkiye, endüstriyel üretimini geliştirip yoksulluğun belini kırarak, birkaç yüzyıl sürmüş gecikmeden doğan uçuşum bir kaç on yıldakı kapatabilirdi; ileri ülkeleri yakalayabilirdi. Bunu, Cumhuriyet'le amaçlanan temel ilkelere, devrimlere yaslanıp "bilişim teknikbilimini doğru kullanarak" yapabiliirdi. Öte yandan, onları yakalayabilmek demek, başarıya susamış, çalışkan, genç nüfuslu bu ulusun değerlerine inanan benim gibi genç bir mühendis için, kısa zamanda onları sollayıp geçebilmemiz demektir.

Verimli bir endüstriyel üretim ve hizmet ortamında yaşayacak köy kökenli çoğunluğun kentlileşmesi, yoksulluktan kurtulması da, kuşkusuz, toplumun bilgisizliğini, yoksulluğunu kullanarak insanları kendi çıkarları doğrultusunda daha uzun bir süre sömürmeye yeltenen demagogların besledikleri karşıdevrim dalgasını durdurabilecek en güvenilir bir araçtı. Bilim, teknikbilim, mühendislik, bireylere çalışmalarında katma değer, kazanç, sonuçta

gönenc sağladığı için, toplumun ileri bir topluma dönüşmesini engelleyen gelenekler vb. gibi eski alışkanlıklar karşısında, toplumun yaşam biçimini belirleyen etmenler arasında önemli bir yer tutuyor olmalıydı. Öte yandan, bir ulusun gelişmesinde devlet örgütünün yanı sıra bireylerin ve onları bir araya getiren derneklerin, sivil toplum kuruluşlarının bir toplumun gelişmesindeki önemini, gücünü, kalkınmış ülkelerin geçmişte yaşamış deneyimlerinden öğrenmiştim: Eğitim demek okul, üniversite demekti; okul, üniversite ise nitelikli, bilgili, yurtsever, sevecen öğretmen demekti; birey demekti!.. Devlet demek bakanlıklar, genel müdürlükler, kurumlar, yasalar demekti; bunlar da yine yetişkin, bilgili, yurtsever, namuslu devlet adamları demekti! Sonuç olarak bireyler demekti!

Böylece TBD'yi neden kurduğumu, bu yolda emek vermeyi hangi düşüncelerle göze aldığımı sanırım açıklamış oldum.

TBD'yi nasıl kurduğuma gelince, sanırım bunu bir söyleşimde anlatmıştım:

İstiyordum ki, bu iş için daha kıdemli meslektaşlarımız ön ayak olsunlar. Ancak kimse bir girişimde bulunmadı; göz açıp kapayıncaya dek aradan beş yıl geçti; 12 Mart 1971 darbesi geldi çattı. Güçlü ve kalabalık bir çalışma takımını bir araya getirmeyi başardığım Hacettepe Üniversitesi Bilgi İşlem Merkezi'nin başında yıllardır geceyi gündüze katarak çalışıyorduk. Darbeden bir hafta sonra, ülkemizde birtakım köklü sarsıntılar olacağının ayırımına vardım. Hacettepe'de üstüne titrenen Türkçe öğretim 12 Mart 1971 günü Senato'da yıldırım hızıyla alınan bir kararla İngilizceye dönüştürüldü. Emin Özdemir'in başkanlığındaki Türkçe Bölümü, böyle bir bölüme gerek kalmadığından kapatıldı, çok değerli kişilerden oluşan otuz kişiyi aşkın öğretim kadrosunun görevine son verildi. "Özgürlüklerin üzerine şal örtüleceği"ni Başbakanlığa getirilen Nihat Erim'in kendisi açıkladı. Türkiye, büyük bir kavram kargaşasına gömülüyordu.

Sağ-sol bile birbirine karışmıştı. “HÜ’nün 40. Yıl Armağanı” olarak 2007’de yayınlanan Hacettepe Yılları başlıklı yapıtımda o günlere de değindim. Biz ki Türkiye’yi gelişkin bir “bilişim toplumu”na dönüştürmek için altyapı hazırlama amacıyla 1966’dan beri geceyi gündüze katarak çalışıyorduk, şimdi bütün bu düşlerimizden vaz mı geçecektik? Sonuç olarak bugün bilişim toplumuna dönüşüm doğrultusunda tarihsel bir belge olan TBD Tüzüğü’nü bir gecede yazıp 22 Nisan 1971 günü, 12 Mart darbesinden 41 gün sonra, derneklerin çoğu kapatılırken, sekiz imzayla Ankara Valiliği’ne verdik. Sonra Ankara’daki bütün bilgi işlem merkezlerini dolaşarak, herkesin katılmasını önerdik. Derneğimiz benimsendi. Başta HÜ, ODTÜ, DSİ, Karayolları, Sümerbank, TPAO, SSK vb. kamu kuruluşlarında çalışan değerli meslektaşların çoğu atılımı destekledi. 1971 sonunda Türkiye’nin bilgi işlem alanında çalışan toplam insangücü 78 merkezde toplam 394 kişiydi!

- Sizinle TBD’nin 37. yılını doldurması ve 25. kez düzenlenen Ulusal Bilişim Kongresi öncesi yaptığımız söyleşide, bilişim devrimi konusunda “Keşke devletimiz de geleceğimizle daha çok ilgilenseydi ya da ilgilense” demiştiniz. Aradan geçen üç yılda sizce devlet geleceğimizle, bilişim sektörüyle ilgilendi mi? Bu çerçevede hangi adımlar atıldı? Hâlâ öncelikle neler yapılması gerekiyor?

-Günümüzde bilişim kesimi birçok oyuncunun birbirleriyle çelişen çıkarlarının söz konusu olduğu, benimsenmesi gereken çok yalın ilkelerin yanı sıra, çok karmaşık iç içe birçok soruna ivedi çözümler bulmamız gereken, çok hızlı gelişen, çok devingen bir kesimdir. Üç yıl önce “Keşke devletimiz de geleceğimizle daha çok ilgilenseydi” demem “devletimiz hiçbir şey yapmadı ya da yapmıyor” anlamında anlaşılmamalıdır. Örneğin Ar-Ge Yasası’nın olumlu bir gelişme olduğunu belirtmiştim. TÜBİTAK TEYDEB’in teknoparklarda sürdürülen araştırma geliştirme projelerine verdiği destek, bilişim

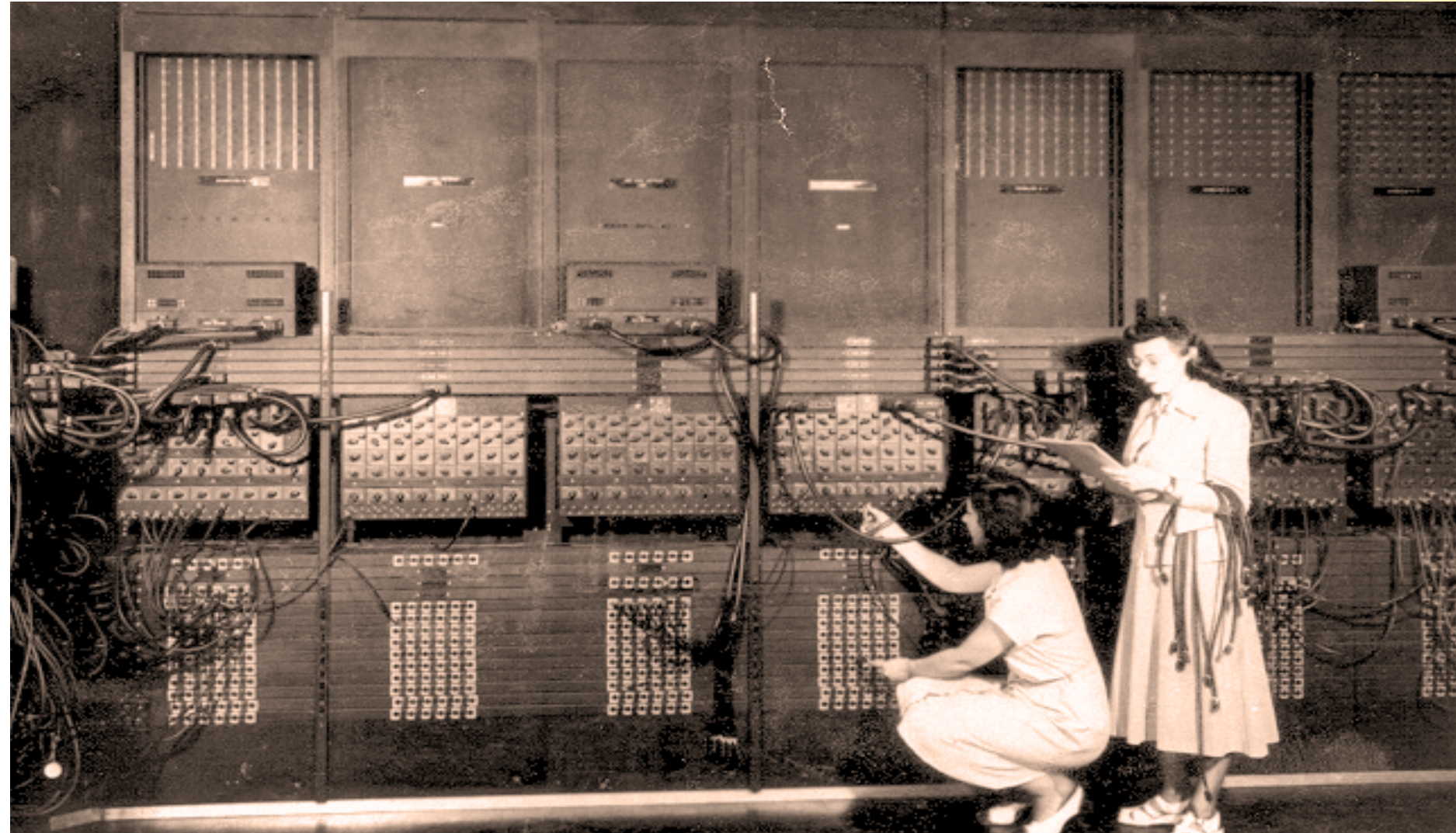
kesiminde üstün nitelikli yazılım ürünlerinin üretilmesine önemli bir katkı sağlamıştır. Ama sıra bu desteklerle gerçekleştirilen üstün nitelikli yazılım ürünlerinin kamusal alanda kullanılmasına gelince güçlüklerle karşılaşılıyor. Kamu ihalelerinde ortaya çıkan sorunlar hâlâ sürüyor:

1. Kamu alımlarında ulusal yazılım ürünlerinin de yabancı ürünlerle birlikte rekabet edebilme koşullarının yaratılması gerekir. Kamu alımlarında ulusal yazılım ürünlerinin rekabet edebilmesi için Kamu İhale Kurumu’nun (KİK) ihalelerde yerli firmalar için benimsediği yüzde 15 fiyat avantajı yalnızca yerli firmalar değil, özellikle yerli ürünler için tanımlanmalıdır.
2. Öte yandan, yazılım alımları KİK’in genel koşullarına uymuyor. Yazılım ihalelerinin koşullarının ayrıca tanımlanması gerekiyor. Kimi kamu kuruluşlarımız, yazılım sistemlerini edinirlerken kendi gerçek gereksinimlerini tanımlayan şartnameler hazırlamada güçlük çekiyorlar. Kamudaki yazılım alımları kimi zaman yetersiz ya da yanlış şartname koşullarının baskısı altında, yetersiz süreler, yetersiz kaynaklar tanımlanarak yapılıyor. Zaten yeryüzü ölçeğinde başarısız örneklerin yüzde elliye geçtiği bilişim sistemleri için yazılım geliştirme projeleri ülkemizde de birçok yerde başarısızlığa sürüklenebiliyor.

Öte yandan, biz bu sorunlara çözüm bulunacağını umarken, ulusal üretim gücümüzün gelişmesi için kamu ihalelerinde yabancı ürünlerle birlikte ulusal yazılım ürünlerinin de rekabet edebilme koşullarının yaratılmasını, ihale konusu işlerin gerçekçi şartnamelerle daha iyi tanımlanmasını ve ihalelerin saydam olmasını özlerken, bırakın saydamlığı ya

da eşit rekabet koşullarını, kamu ihaleleri yavaş yavaş azalarak, zihinlerde “Kamu ihale sistemi neredeyse tümüyle ortadan kalkmaya mı yüz tuttu?” sorusu belirmeye başladı. Şimdilerde kamunun yazılım işleri, bu iş için yetkilendirilen bir kamu kuruluşunun tek elden dağıtımına bırakılıyor gibi bir izlenim ediniyoruz. Bu nedenle bir süre sonra ortaya çıkabilecek bir sürü başarısız uygulamayla Türkiye’nin büyük para ve zaman yitirmesinden korkarım. Bundan da kötüsü, bugün yüksek bir teknik düzeye erişmiş bulunan yazılım üretim gücümüzün önemli bir darbe yemesi olasılığıdır. Bu olasılığın gerçekleşmesi, umutlarımızı besleyen Türkiye’nin parlak geleceğini tarihe gömmek demektir. Oysa, dün olduğu gibi bugün de, yazılım üretim kesimimizin, bütün üretim ve hizmet kesimlerimizi bugüne değin sürüklediği

gibi, gelecekte de daha büyük bir güçle sürükleyecek bir kalkınma motoru olduğuna inanıyorum. Örneğin Çin’de, Brezilya’da, İsrail’de ve yazılımda büyük gelişmeler gösteren birçok ülkede, yazılım üretim kesiminin gelişmesinde en önemli katkıyı devletin verdiği görülmektedir. Geleceklerini güvence altına almak isteyen bütün devletler, izledikleri Ar-Ge politikaları ve verdikleri desteklerin (teşviklerin) yanı sıra, ulusal yazılım kesimlerinin büyümesini, özellikle kamu kesiminde uyguladıkları satın alma politikalarıyla da desteklemektedirler. Yıllardır dile getirdiğimiz bu gerçek, TÜBİTAK BİLGEM’in Aralık 2010’da yayınladığı “Türkiye’de Yazılım Üreticilerinin Yetkinlik

Düzeyi, Firmaların ve Sektörün Gelişimi” başlıklı iki ciltlik araştırma raporunda da altı çizilerek vurgulanmıştır.

Yukarıda andığım gelişen ülkelerin yanı sıra, ABD ve Almanya gibi yazılımda en ileri, en güçlü ülkelerin de kamu ihalelerinde ulusal ürünlerine işin başından beri gösterdikleri ilgiyi ve onlara sundukları yurt içinde rekabet şansını, büyüme ve gelişmesini sürdürmek istiyorsa, Türkiye de, kendi yüksek nitelikli ulusal ürünlerine göstermek ve yurt içinde rekabet şansını onlara sunmak zorundadır.

-TBD'nin 4 dönem Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı yaptınız. Başkanlığınız döneminde “Keşke yapsaydım / yapmasaydım” ya da “İyi ki yapmışım / yapmamışım” diyebileceğiniz neler var? Bu vesileyle nasıl bir mesaj vermek istersiniz?

- TBD'nin 22 Nisan 1971'de kuruluşundan başlayarak 12 Nisan 1975'e değin başlangıçta 4 yıl süreyle 4 dönem başkanlık yaptığım doğrudur. Ayrıca, bu 4 yıllık dönemi izleyen 6,5 yılda seçilen 5 değerli meslektaşımın ardından -Güney Gönenç (3 ay), Necdet Bulut (9,5 ay), Kaya Kılan (3 yıl 7 ay), Ümit Karakaş (1 yıl 5 ay), Erdoğan Yücel (8 ay)- TBD'nin 7. başkanı olarak da 25 Aralık 1981'den 15 Haziran 1987'ye değin 5,5 yıl süreyle 4 dönem de gelişme döneminde görev yaptım. Böylece 16 yıl 2 aylık bir süreye yayılmış olarak, 31 yaşımdan 47 yaşıma değin, 8 dönemde toplam 9,5 yıl başkanlık yaptım.

Bilişim dünyamızın altyapısının temelleri kolay atılmadı. Bu uzun süre içinde meslek bilincinin ve dayanışma duygusunun yaratılması, bilişim alanında ilk süreli yayınların ve kitapların yayınlanması, Bilişim Dergisi'nin, yalnızca üyelerimize değil, başta devletimizi yönetenler arasından seçilmiş kişiler ve kitaplıklar olmak üzere yaklaşık 3.000 adrese ve Avrupa ve Kuzey Amerika'daki temsilciliklerimize ücretsiz olarak gönderilmesi, geniş kapsamı ve özenli tasarımıyla iz bırakan Bilişim 1983 Yıllığı'nın (ya da 1983 Almanak'ının) yayınlanması, Ulusal Bilişim Kurultayları'nın başlatılıp düzenli aralıklarla sürdürülmesi,

Bildiriler Kitapları'nın yayınlanması, bugün kullandığımız Türkçe Bilişim Terimleri'nin yaratılıp Türkçe genel dilimizin yaşam çevrimine yerleşmesi; Bakanlıklar, Başbakanlık, Milli Prodüktivite Merkezi (MPM), Devlet Planlama Teşkilatı ile işbirliği ve eşgüdüm çalışmalarının başlatılması, DPT çatısı altında toplanan sekiz kişilik bir “Elektronik Bilgi İşlem Sürekli Özel İhtisas Komisyonu” eliyle, 12 yıl süreyle üniversitelerimiz de içeride, bütün kamu kesimimizin çağdaş bilgi işlem donanım ve yazılım sistemleriyle donatılmasında, ulusal gelişme doğrultusunda ilkeli bir stratejik destek birimi olarak gönüllü hizmet üretilmesi, böylece bu kurumlar ile işbirliği çizgisinde planlama ve strateji geliştirme hizmetlerinin başlatılması; kamu iktisadi teşebbüslerinde (KIT'ler) verimliliği yükseltmeyi amaçlayan KIT'leri Yeniden Düzenleme Reform Projesi'nin hazırlanmasına etkin katkılar; orta öğretimde ve yüksek öğretimde bilgi işlem, bilgisayar programlama, bilgisayar mühendisliği öğretim programlarının başlatılması; uluslararası firmalarımızla ve 1971'de TBD'nin arkasından kurulan TÜSİAD aracılığıyla sanayi kesimiyle Türkiye'nin kalkınmasına katkı verecek bir doğrultuda işbirliği çabalarının başlatılması; ülkemizdeki bilgi işlem uygulamalarının niteliğinin yükseltilmesi, bilgi işlem merkezlerinde çalışanların görev tanımlarının ve sistem belgelenme yöntemlerinin standartlaştırılması, işbaşı eğitim kurslarıyla çalışanların teknik bilgi düzeylerinin yükseltilmesi gibi önemli konular başta olmak üzere, bilişimcilerin özlük hakları, sendikal örgütlenme, işbirlik (grev) gibi haklarıyla ilgili -örneğin SİSAG grevi gibi- çabalar da içeride, etkin biçimde uğraşmadığımız konu kalmadı; ele alıp da kalıcı çözüm bulma doğrultusunda katkımızı esirgediğimiz sorun bırakmadık.

Bütün bu çabalar tek bir amaca yönelmişti: TBD'nin kuruluşundan üç yıl önce, 1968'de kendim ve meslek çevrem için erişilmesi güç gözükse de, geri kalmışlıktan kurtulup ileri sanayi ülkelerini yakalamanın tek yolu olan düşsel bir sıçramayı gerçekleştirmek... Türk toplumunu bir bilişim toplumuna

dönüştürmek... Bunun için gerekli altyapıları ve araçları hazırlamak... Cumhuriyet evrimlerinden aldığımız özgüvenle bu amacı Türkiye'nin gündemine getirebilmek üzere ortaya attığım söylem şuydu: “Bilişim Teknolojisi'ni Türkiye'nin kalkınması için bir araç olarak kullanacağız!” Kırk yılda, mesleğimizle ilgili düşlerimin hepsinin gerçekleştiğini gördüm! Bunun “keşke”si kaldı mı?

Ama bu 40 yılda Türkiye daha iyi yönetilmiş olsaydı, Cumhuriyet'le birlikte bugün de yürürlükte olan anayasa ve yasalarla sözde benimsenmiş ve güvence altına alınmış temel ilkelerden uygulamada sapmış olmasaydı, bugün çok daha iyi bir yerde olabilirdi. Bu başka bir konudur. Üç yıl önce buna benzer bir sorunuza, “Kişisel düzeyde soruyorsanız, benimsediğimiz ilkeler ve uyguladığımız yöntemler konusunda yazmaya -daha çok kitap yazmaya- keşke daha çok zaman ayırabilseydim” diye yanıt vermişim. O zaman kırk yıl sonrasının görüş çevrenine göre yeni amacımızı, 21. yüzyılın ortası için yeni söylemimizi bizi izleyen gençler çoktan ortaya koymuş olabilirlerdi. Roma'dan kalma Latin atasözüdür: Verba volan, scripta manent!.. Söz uçar yazı kalır!.. Son dönemde çevrimiçi ortamda yayınlanan Bilişim Dergisi'nin kâğıt ortamında da sürdürülmesini ya da “Dijital Türkiye” yerine “Sayısal Türkiye” gibi Türkçe deyimleri tartışma konusu yapmazdık.

Şimdi bulunduğumuz yerden bakarak, TBD'nin ikinci kırk yılı için “Bilişim Teknolojisi'ni Türkiye'nin kalkınması için bir araç olarak kullanacağız!” söylemi bize artık yetmiyor... Hiç kuşku yok ki zaten bunu sürdüreceğiz; kırk yıllık ilkelerimizden vazgeçmeyeceğiz. Besbelliki “Türk toplumunun yakın bir gelecekte “Bilişim Toplumu”na dönüşürecek.” Ama şimdi, ikinci 40 yılın sonunda, 21 yüzyılın ortasına rastlayan 2051'de bizi yeryüzünde, üretimimiz ekonomimizle, dilimiz ekinimiz insanlığımızla, barışseverliğimizle uygarlık bayrağını taşıyacak en güçlü merkez

ülkelerden biri yapacak söylemi dile getirmek, bunun olmazsa olmaz koşullarını bulup çıkarmak yaraşır! Bakmayın siz Mösyö Sarkozy'ye ya da Madam Merkel'in bizi aşağılayan sözlerine... Onlar telaş içindeler. Çünkü kaç yüzyıl sürmüş bir uygarlığın gerileme dönemini yaşıyorlar. Ayak sesleri çoktan duyulan yeni bir Avrasya Uygarlığı ise doğum sancıları çekiyor. Bilişimiyle, endüstrisiyle, sanatı, dili ekiniyle, insanlığı, barışseverliğiyle Türkiye bu yükselen uygarlığın en orta yerinde. Yeryüzünün en az beşte dördü de, biz Türklerden üstümüze düşen insanlık görevini yapmamızı bekliyor!

TBD'nin eski başkanlarının ortak görüşü:

“İyi ki TBD'ye başkanlık yapmışız”...

Bilişim Dergisi olarak, Nisan sayımızın (131), “Kapak-Dosya” sayfalarında 40.yılıni kutlayan Türkiye Bilişim Derneği'nin (TBD) eski başkanlarından da görüş aldık. Bu kapsamda TBD eski Başkanlarından M. Ümit Karakaş, Prof. Dr. Ersin Töreci, Nezih Kuleyin, İnci Pekgüleç Apaydın ve Rahmi Aktepe kendilerine yönelttiğimiz iki soru ile yöneticiliğini yaptıkları TBD'yi değerlendirip derneğin 40. yılını kutladılar. TBD'nin eski başkanlarına şu iki soruyu yönelttik:

- “TBD'nin 1.5 dönem Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı yaptınız. Başkanlığınız döneminde “keş-ke yapsaydım/yapmasaydım” veya “iyi ki yapmışım/yapmamışım” diyebileceğiniz neler var?
- Türkiye’de bilişim sektöründeki en önemli ve etkin bir sivil toplum kuruluşu (STK) konumunda bulunan TBD'nin, 40. yılını kutlamasını nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu vesile ile nasıl bir mesaj vermek istersiniz?”

Prof. Dr. M. Ümit Karakaş:

Bin bilişimciyi barındıran bölgelerde, temsilcilik ve şube oluşumunu destekliyorum

■ 1979 – 1981'deki 24 aylık döneminin 18 ayında Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Başkanlığı yaptım. Dönemin tam iki yıl olmamasının nedeni, 1981 Ağustosunda North Carolina State Üniversitesi'ndeki konuk yardımcı doçent kadromdur.

Başkanlığım döneminde, yapmış olduğum kalıcı işlerden biri, TBD 1980 Bilişim Kongresi'nin bütçesi ve program kurulunun hazırlanması, ikincisi ise TBD'nin şubeli yapıya geçişinin ilk adımlarının atılmasıdır.

Ben TBD'nin, dört on yıllık tarihçesi, içinde ilk on yılın beş başkanından biriyim. 1979'da TBD Başkanı olmadan önce, 1976 Bilişim Kongresi'nin Kızılay'da basım işlerine destek olmakla başlayan ilk dernek asistanlığı dönemim var. 1977'de, 1978 Bilişim Kongresi'nin yapılabilmesi için var olan dernek bütçesinin yüzde 55'ini talep ettiğimizde, Ankara Maltepe'de saat 18.00'de başlayıp dokuz saat süreyle stratejiler, derneğin amaçları ve ataklık düzeyleri üzerine adım adım bir konuşma yaptım. Derneğin var olan

bütçesinin yüzde 55'ini riske atacak bu kararın 4 e 3 oy çokluğu ile oluşabilmesi, “iyi ki yapmışım” diyebileceğim başkanlık öncesi çalışmamdır.

Başkanlık sonrasında da, TBD için on yıl süreyle, “TBD Bilgisayar Standartları Kurulu Başkanlığı” ve 1999 ve 2001 yılında program kurulu eşbaşkanlığını yaptığım iki bilimsel kongre için de, “iyi ki yapmışım” diyorum.

- Hayır, “iyi ki yapmamışım” dediğim, eyleme geçmemiş bir düşüncem olmadı. Ayrıca, TBD nin ilk on yılında başkanlık yapmış bir kişi olarak sonraki otuz yıldaki yedi başkanın da pişmanlığa neden olabilecek bir yanlış hamlesi görülmemektedir.

Seçimlerin yıllık olduğu ilk dönemde iki kez seçilip on sekiz ay başkanlık yaptığım TBD, sektörün desteği, tüm yönetim kurulu üyelerinin ve başkanlarının emek ve sağduyusu ile gelişerek bu güne gelmiştir. Sizlerle birlikte yapılmış olanlarla gurur duyuyor ve hiç pişmanlık duymuyorum.

- Nice ikinci kırk yıllara diyorum. Davet yazınızda “Türkiye'nin bilişimle tanışmasının neredeyse hemen ardından, yarı akademik bir topluluk tarafından büyük bir gelecek vizyonu ile kurulan Türkiye Bilişim Derneği (TBD), 40.yılıni kutluyor” ifadesi var. Her şeyden önce, TBD'nin beş – altı mesleki konu başlığı altında “mesleki kongrelerini” ve bir “İngilizce genişletilmiş özet (abstract) ile desteklenmiş Türkçe mesleki dergi”yi tam bir akademik disiplin içinde sürdürmesini ve on yıllar ötesine kalabilmesi için kâğıda basmasını öneriyorum. Öte yandan, tam disiplinli akademisyenler de, bilişim mesleğinde akademisyen olmayanlar da, meslektaşlarının bulunduğu sosyal ortamlar istiyorlar. Bu açıdan öğrenci potansiyeli dahil, bin bilişimciyi barındıran bölgelerde temsilcilik ve şube oluşumunu destekliyorum.

Prof. Dr. Ersin Töreci:

Aynı başarıyı gösterip yolunda ilerleyecek

□ TBD Başkanı olduğum dönemde bilişim sektörü, hem kendini tanıtmaya kaygısı içindeydi hem de kendini geliştirme gayreti içinde bulunuyordu. Bilişim konularına ilgi bugünkü düzeyinde değildi. Bilişimin kurumsal ve bireysel gelişmeye katkıları bugünkü düzeyinde iyi kavranmamıştı. Bu konudaki toplumsal bilinci geliştirmek yönünde etkinliklerde bulunmak için çabaladık. Bilişim Kurultayları ve yaygın katılım sağlanan çalışma grupları, yayınlanan Bilişim dergisi ve diğer basın kanalları ile ortak çalışmalar, "Bilişim Yüksek Konseyi" gibi kurumsal yapılanmalar ile elden geldiğince yoğun sayılabilecek bir çalışma dönemi yaşadık. Bu arada derneğimiz "kamu yararına çalışan dernek" statüsü kazandı.

□ TBD, çok önemli bir sivil toplum kuruluşu olarak kamu yararına dönük çalışmaları ile amaçlarını başarı ile yerine getirerek bugünlere ulaştı. Bundan böyle de aynı başarıyı göstererek yolunda ilerleyeceğinden kuşku duymak için hiçbir neden yoktur. Bugüne kadar çeşitli düzeylerde katkısı olanlara teşekkürü bir borç biliyorum.

Nezih Kuleyin:

Dayanışma duygusunun daha da geliştirilmesi için çaba harcanmalı

□ Benim dönemimde TBD'nin en önemli iki faaliyeti başladı. Bunlardan birincisi, hâlâ çalışmalarını sürdüren KAMUBİB toplantıları. Kamu bilgi işlem merkezi yöneticileri, her yıl bir etkinlik yaparak seslerini kamuya duyurmak istediler. Ve bu istekten herkesin bildiği ve çok büyük bir etkinlik haline gelen KAMUBİB toplantıları çıktı. İlk toplantı Kapadokya'da gerçekleştirildi. İkincisi ise, çok tartışmalı geçen CEPIS kongresinde, kongre üyelerini ikna ederek ECDL sertifikasının Türkiye'de verme hakkının TBD'ye verilmesini sağladık.

□ "Keşke yapsaydık" diye düşündüğüm ve henüz yapamadığımız konu, TBD'nin tüm belge ve resimlerinin bir elektronik arşiv sistemi ile kullanıcılara açılmasıdır. O zaman teknoloji bu kadar gelişmiş değildi ama "başlasaydık daha sonraki yönetimlerde geliştirirlerdi" diye düşünüyorum. *TBD için önümüzdeki döneme yönelik olarak tek bir mesaj vermek istiyorum: Dernek ile üyeler arasında var olan dayanışma duygusunun daha da geliştirilmesi için çaba harcanmalı. Bu, sadece etkinlikler ile yapılabilecek bir şey değil. İçi doldurulmuş bir üyelik ve bu üyeliğin aidiyetinin artılarını ortaya çıkarmamız gerekiyor. Ayrıca Bilişim Dergisi'nin mutlaka yayınlanmalıdır.

İnci Pekgüleç Apaydın: Herkesin bilişimden en iyi biçimde yararlanmasında öncüyüz

□ Başkanlık dönemim TBD'nin 30. yaşını kutladığı yıllara denk geliyor. Öncelikle TBD'nin kuruluş amaç ve hedefleri doğrultusunda, on yıl daha ilerlediğini görmekten büyük mutluluk duyduğumu belirtmek istiyorum. TBD Başkanı olarak görev yaptığım 24 Mart 2000 – 30 Mart 2001 tarihleri arasında, 23. dönem Yönetim Kurulu olarak kilometre taşı niteliğinde pek çok ilke imza attığımızı söylemeliyim. Bunlardan bazılarını sizlerle paylaşmak isterim: Öncelikle, yayınlanmasına çeşitli nedenlerle ara verilen Bilişim Dergisi'nin tekrar yayınlanmaya başladı ve bu yıl 13. kez gerçekleştirilecek olan Bilimkurgu Öykü Yarışması düzenlendi. Ayrıca, bu yıl yine 13. kez yapılacak olan Kamu Bilişim Platformu toplantılarının ilki de dönemimde başlatıldı.

TBD, ülkemizde sektörü ve çalışanlarını temsil eden en eski ve en köklü dernek olmasının yanı sıra uluslararası platformda da 2000 yılında gerçekleştirdiğimiz CEPIS üyeliği ile Türk bilişimini temsil ediyor. Diğer yandan, bilişim okuryazarlığının artırılması çalışmaları kapsamında Avrupa Bilgisayar Yeterlilik Belgesi'nin (European Computer Driving Licence, ECDL) ülkemizde de TBD aracılığı ile verilmesi için gerekli çalışmalar başlatıldı. Söz konusu izin, 2002 yılında alındı. İstanbul'da tek bir şubesi olan TBD'nin, gerçek anlamda şubeleşmeye yine dönemimizde açılan Bursa şubesi ile başladığını da belirtmeliyim. Üyelerinden aldığı güçle, bilişimin sunduğu imkânlardan ülkemizdeki herkesin en iyi biçimde yararlanmasını sağlamak için öncü görevini sürdüren TBD'ye nice uzun yıllar diliyorum.

Rahmi Aktepe: Bilişim, bu ülke geleceğinin ta kendisidir

□ TBD, önümüzdeki günlerde 40. yılını kutlayacak. Bu yarım asra yaklaşan süreçte TBD, Türkiye'de bilişimle ilgili her türlü çalışma ve düzenlemelerin toplumsal gelişmeye katkı verecek biçimde çağdaş boyutlarda uygulanmasının çabası içinde oldu. Sorunuza sağlıklı cevap verebilmek için dönemin dergilerini şöyle bir karıştırdım. Bir sivil toplum örgütü olarak önemli işler yaptığımızı, toplumsal yansımalarının geniş kesimlerce algılandığını görmek beni mutlu etti. Şunu da ifade edeyim ki, yapılan tüm iş ve faaliyetler, profesyonel kadrolarla değil, 750'yi aşkın yürekli insanın heyecanlı ve coşkulu katkılarıyla gerçekleştirilmiş olması TBD adına bir gurur kaynağıdır.

Başkanlığını gerçekleştirdiğim dönemlerin büyük bir bölümü,

koalisyon hükümetlerinin yönetiminde, ülkemizde doğal afet, ekonomik kriz ve çevremizde savaşların olduğu yıllardır. Buna karşın:

- TOBB Sektör Kurulu'nun oluşturulması,
- TBMM Bilgi ve Bilgi Teknolojisi Grubu'nun oluşturulması,
- Bilişim şuralarının gerçekleştirilmesi,
- Bilişim Hizmet Sınıfı oluşturulması,
- 2000 Sendromu,
- 6. Çerçeve Programı'na tam katılım,
- e-Avrupa Girişimine paralel e-Türkiye çalışmalarının başlatılması,
- e-Dönüşüm İcra Kurulu'nun oluşturulması
- Acil Eylem Planı ve Bilgi Toplumu Stratejisi'nin hazırlanması

gibi temel konuların gerçekleştirilmesinde TBD aktif taraf olarak ülkemizin dönüşümüne önemli katkılar sağladı.

Diğer yandan geleneksel BİMY ve Ulusal Bilişim Kurultaylarımızı geniş kitlelere ve sade vatandaşımıza da ulaşacak şekilde gerçekleştirirken; Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim BTİE, KAMU-BİB Türk Cumhuriyetleri Bilişim Sivil Kuruluşları Formu, Akıllı Kentler vb. etkinlikler başlatıldı, bu etkinlikler zaman içinde gelenekselleşerek önemli etki alanları yarattı. Bunların hepsi, önemli. Benim için çeşitli yönleriyle çok değerli olanı ise bugün gerçekleştirilmeyen BTİE'dir.

Başkanlığını yaptığım dönemin diğer bir özelliği sloganlar üretir bunları doldurmaya gayret ederdik: "Her şey insan için", "e-çözüm", "bilgisayarımı istiyorum", "bilişimin, aydınlanmanın ışığı", "önde ve öncü olmak", "Bilişim toplumu yasaları ile yönetilmek istiyoruz", "i-belde" vb.

Çalışmalarımızın tümünü TBD arşivlerinde zorlanmadan bulmak benim arzum idi bunun için bir arşiv çalışması başlatmış olmamıza rağmen bunu başaramadığımızı itiraf etmeliyim. Bunu gerçekleştirebilmek için bugünkü yönetime her türlü katkıyı vermeye hazırım.

□ Düenden bugüne 40 yıldır bilişim kesiminin sözcülüğünü yapan TBD yöneticileri, tüm faaliyetlerinde, bu ülkenin yöneticilerine çağdaş uygarlık yolundaki gerçekleri gösterip ülkeyi yönetme görevini almış kadrolara ışık tutmuşlardır. Sorumluluk bilinci içinde dile getirdikleri, çoğu kez sanıldığı gibi bilişim kesiminin sorunları değil; bu ülkenin temel sorunlarıdır. Çünkü bilişim, bu ülkenin geleceğinin ta kendisidir. Hep ifade edildiği gibi, bilişim toplumu yadsınamayacak bir gerçek olarak yaşamımıza egemen olmuştur. Bilgi ve bilişim olgusu yalnızca ekonomik boyutu ile "ekonomik değer" olma boyutu ile değil, toplumsal boyutu ile de yaşamımızın da kendisidir.

Ülkenin aydınlık geleceği adına taleplerini dile getiren TBD, bir yandan sorgulayıcı, uyarıcı ve birleştirici görevlerini yerine getirirken, diğer yandan etkin ve verimli olabilmek için kendini sürekli gözden geçiren ve özelleştireni yapabilen bir anlayışı sergileyebilmelidir.

Dünyadaki değişim hızı göz önüne alındığında, geç alınan kararlar, alınmamış kararlarla eşdeğerdir. Bu nedenle, hızlı karar almak ve hızlı hareket edebilmek çok önemlidir. Kamu kesiminin "bürokrasi çarkı"nda kaynak ve zamanını yitiren Türkiye, bilgiye erişmek, bilgiyi kullanmak ve bilgiyi yönetmek için ülkesinin bilişimcisinin birikim ve deneyimine güvenerek hantallıktan bir an önce kurtulmak zorundadır. Bilişimciler, tüm bu fırsatları değerlendirecek bilgi, deneyim ve engin bir birikime sahiptir. TBD, bu fırsatları ulusal üretim seferberliğine dönüştürmek için her türlü çabayı geçmiş de olduğu gibi bugün de göstermelidir.

Ülkemizin aydınlık geleceği, bilim, teknoloji, Ar-Ge, bilişim teknolojileri ve katılımcılıktan geçiyor. Bu aydınlık geleceğe yönelmek hepimizin ortak sorumluluğudur.

TBD 6, 7. ve 8. Dönem Başkanı N. Kaya Kılan: Bilgisayarla tanışmamın 51, TBD'nin 40. yılı...

“Keşke özel kesim bilişim kurumlarıyla daha sıkı bir işbirliği yapsaydık” diyen Kılan, bilgisayar ve iletişime özgün mesleki alanlarda çözüm, destek ve dayanışma gereksinimlerini yanıtlayacak bir “Çalışma Grubu”nun kurulmasını öneriyor. Kılan, Türkiye'nin “bilişim teknolojisi üreten ülke” olmasını istiyor.

Türkiye Bilişim Derneği'nin (TBD) 6., 7. ve 8. dönem (1976-1979) Yönetim Kurulu Başkanı N. Kaya Kılan, 40. yılını dolduran TBD'ye ilişkin düşüncelerini aktararak sorularımızı yanıtladı.

Gelişmiş ülkelerle hemen koşut düzlemde bilgisayar teknolojisi ile tanıştığımız ilk günden aldığı hızla, cumhuriyetimizin bilimsel aydınlanma sürecinden olgunluk kazanmış gençlerimizin sarıldığı başarıya azmi ile yaratılan bilişim uygulama ve eğitim ortamı; ancak elbirliği, ülkü birliği ve özveri ile gelişebildi. İşte bu ilkeler ışıdığı anda kurulan Türkiye Bilişim Derneği'ni (TBD) ilk sürükleyenlerden olmakla mutluluğumu ve övücümü her “yaş günü” kutlamasında tazeliyorum.

Birkaçı aramızdan ayrılmış bulunan TBD kurucuları, bu ilk adımın oluşturduğu kartopunun, şimdi 40 yılı arkada bırakırken, bugünkü büyüyen çapını kuşkusuz hayal edemezlerdi. Bugün kayıtlı üye sayısı on bini aşan derneğin, ülkenin en eski, en çok üyeli ve en saygın derneklerinden biri olduğunda kuşku yoktur.

Yukarıdaki başlıkta iki olgunun yaşından söz ediyorum. Biricisi benim bilişimle tanıştığım “doğum günüm” olan 12 Nisan 1960. İkincisi ise “bilişimin ortak ocağı olan”, TBD'nin kurulmuş sayılması¹ yasal işlemlerinin 22 Nisan 1971 günü ile tamamlanan yaş günüdür.

TBD'yi benzer derneklerden ayıran ve genç bilişimcilere de anımsatma gereği olan iki konu aklıma geliyor.

Derneğin çalışma konu ve amaçlarında “Bilişim teknik biliminin yurt kalkınmasına katkı sağlayacak biçimde uygulanmasını sağlamak” ve “Bilişim eğitim ve uygulamasında bu teknik bilimin Türkçe ve terim birliği ile kullanımını sağlamak.”

Bu iki konu, benim yetkili olduğum yönetim

1 Bilişim Derneği kuruluş tüzüğü, 10 Mayıs 1971 günü Dernekler Yasası hükmü içinde Ankara Ekspres Gazetesi'nde yayınlanmış ve yürürlüğe girmiş ancak ekli yasal işlemlerle kesinleşmiş kuruluş tarihi 22 Nisan kabul edilmiştir.

kurullarında da birincil ilke ve uygulama çabası oldu. Ulusal kalkınmada bilişim teknolojisinin verimli kullanımını sağlayacak yapıların kurulması, birincil olarak devlete yani hükümetlere düşen görevler arasına giriyor. Kamudan beklentilerimizi anlatmak için şimdi adını anımsamadığım bir bakanı ziyaret için oluşturduğumuz grupta, kurucu başkanımız Aydın Köksal'da vardı. O günün anısını Köksal, şöyle anlatıyor:

"Kaya, TBD Başkanı olduğu 1977 yılında, Derneğin yönetim kurulu ile, dönemin bakanlarından birini ziyaret ederler. Bakan ziyaretçilerine çok büyük ve içten bir ilgi gösterir. Görüşlerini çok değerli bulduğunu, TBD'nin ülkeye büyük katkıları olduğunu söyler. Önerilenlerin mutlaka göz önüne alınacağını ve isteklerinin yerine getirileceğine söz verir. O ana dek bakan karşısında olmanın heyecanını taşıyan ve ölçülü davranmaya çalışan grup, bakanın yüreklendirici sözleri ile iyice coşar ve ziyaretin sonunda Kaya Kılan fırlar yerinden ve bakana doğru birkaç adım atıp işaret parmağını uzatarak şöyle der:

"Ben Bilişim kitlesinin temsilcisi, TBD'nin başkanı olarak, sizi derneğe üye kaydediyor ve "mutabık kaldığımız düzenlemelerin yapılmasını şimdi size emrediyorum Sayın Bakanım!". Gruptakiler şaşkına dönmüş, sesleri solukları kesilmiş, bakanın tepkisini beklemektedir. Bakan ise, heyecan veren konuşmaların etkisi ile fırlar yerinden; "Emriniz olur hocam, başım üstüne!, yanıtını verir..."

Ne mutlu ki, ilk günlerden başlattığımız İngilizce Bilişim Sözcüklerine Türkçe karşılık koyma çağrısı büyüyerek yayıldı. Bugün güncel ve teknik bilimi Türkçe konuşabiliyoruz. Bu aşama diğer bilim dallarında pek görülmez? Bu konuda gereken özveriyi gösterdiğimizizi görmek benim ve bilişimcilerin mutluluğumuzdur!.. Ben derneğin 66 notu üyesi olarak ilk genel kurulunda (1972) Denetim Kurulu üyesi, sonra

Yönetim Kurulu üyesi (1973) ve sonra 3 Dönem Yönetim Kurulu Başkanlığı (1976-1979) görevlerini üstlendim. 1995'ten bu yana da Terim Kolu Başkanlığı'nı yürütmeğe çalışıyorum. Böylece TBD bir bakıma yaratıp büyüttüğümüz bu gün kırk yaşını aşan bir delikanlımız!

-TBD'nin 3 dönem Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı yaptınız. Başkanlığınız döneminde "keşke yapsaydım/yapmasaydım" veya "iyi ki yapmışım/ yapmamışım" diyebileceğiniz neler var?

- "İyi ki yapmışım" derken 1975-76 dönemindeki Yönetim Kurulu arkadaşlarımla birlikte verdiğimiz bir kararı anımsıyorum. Kuşkusuz kararlarda bir ağırlığım da olmuştur. 1972 ve 1974 yılında düzenlenen TBD tüzüğü: derneğe üyeliği; biraz kurucularının teknik eğilimleri etkisi biraz bilişimin sınırlı konumu nedeni ile bilgisayarın çevresinde programlama amacı ile ilgilenen bilişimcilere özgü olarak tanımlamıştı². Dönemimizde TBD Tüzüğü'nün üyelik maddesi: Bilişim alanında çalışanların tümünün üye olabileceği şekilde değiştirildi. İlk aşamada o günlerin bilgi işlem merkezlerinde görev alan ve kendilerine meslek edinen bir grup, sistem işletmenleri, kart delgi/denetim işletmenleri, bakım ve tamir işlerinde görev alan donanım teknisyenleri derneğimize üye olarak, üye sayımızı ikiye katladılar ve yararlı katkılar sağladılar. Sanırım bu açılım; hızla yayılan bilişim "tusanamisi" ile ve daha sonra daha genişletilen üyelik koşulları altında, derneğin bugünkü nüfusuna erişiminde rol oynamıştır.

"İyi ki yapmışım" derken ikinci anımsayabildiğim konu: "Ulusal Bilişim Kurultayları"na başlama kararı oldu. İlki, o günlerdeki yönetim kurulu³ kararı ile "Bilişim'76" TBD- 1 inci Ulusal Bilişim Kongresi" başlığı ile 18-20 Ekim 1976 tarihinde Ankara'da ODTÜ Mühendislik Fakültesi Konferans salonunda gerçekleştirildi (3). 31 uygulama ve bilimsel bildiri ile "Bilişim ve Bilgisayar Kullanımı" konulu bir açık oturumla programlanan kurultay; bu yıl 28'incisi gerçekleştirilecek olan TBD Bilişim Kurultaylarının öncüsü oldu ve bu başlangıç gelenekleşerek süre geldi.

"Keşke yapmasaydım" konusuna girebilecek bir konu, 1978 yılı sonunda TBD İstanbul Şubesi'ni açma kararı ve gerçekleştirme olabilir. Bu yaklaşım, derneğin 12 Eylül 1980'de "takibat altına" alınması ve kapatılma tehlikesine kadar götürdü.

"Keşke yapsaydım" diyebileceğim yaklaşım için Derneğin; özel kesim bilişim kurumları (bilgisayar donanımı ve yazılımı pazarlayan ve kimi uygulama desteği vermeğe başlayan şirketler) ile daha sıkı bir işbirliğine girişme politikasına ağırlık vermeğe özen göstermedik. Bunu keşke yapabilseydik diye düşünüyorum.

TBD'nin, 40. yılını kutlamasını nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu vesile ile nasıl bir mesaj vermek istersiniz?

Sorunuzu şöyle yanıtlamak isterim: Öncelikle, alışılmış deyimle "sonsuz kadar yaşayacak" olan derneğimizin 40. yılında, başlangıcında edinilen ilkelerden ödün vermeden, görev alan yöneticilerinin özverili olma yeteneğini kaybetmeden, büyüyerek, değer kazanarak, bilişimin olgularını kavrayarak, özverisinden bir şey kaybetmeyen yöneticileri ile bu güne geldiğini görmek en büyük mutluluk. Bir öneri: Bilişim alanının önüne geçilmez büyümesi ve çeşitlenmesi, bir bakıma bir yaşam biçimi haline gelmesi ile katlanarak çoğalan ve çeşitlenen üye kesitleri ile; bilişim dünyasının teknik ve toplumsal

her düzeyine katkı sağlamak görevinde olma kapsamı, kuşkusuz kaçınılmaz. Ancak, bilişim alanının orta çekirdeğini oluşturan bilgisayar ve iletişim teknik bilimlerini meslek edinen bilgisayar mühendisleri ve eş sayılabilir görevi yapanlara özgün meslek alanlarında farklı ve belki de özel konularında çözümler, destekler ve dayanışma gereksemelerini yanıtlayacak bir "Çalışma Grubu" kurma konusunun incelenmesini³ 41. yıl Merkez Yönetim Kurulu'na önermede yarar görüyorum...

Diğertaraftan, son Faaliyet Raporu'nda TBD'nin temel amaçları anlatılırken, "Birleştirici Meslek Örgütü: TBD, bilişim sektörünü her kesimiyle birleştirici rolünü bundan böyle de yine etkin bir biçimde sürdürmeye karardır. Türkiye'nin bilişim toplumu olması yönünde etkin katkılar sağlamayı amaçlayan TBD, bir meslek örgütü olarak güçlenmektedir" denilmektedir. Bu vesile ile önerim, konunun irdelenmesini sağlama gibi bir görev de yerine getirebilir.

Nasıl bir mesaj vermek istersiniz sorunuza şöyle yanıtlarım:

Bilinen bir gerçeği bilişimciler için de yinelemek isterim: "Yaşanan hiçbir şey kendi başına ve yalnızca kendisi için yaşanmaz." Paylaşmak enerjidir!.. Ülkemiz, "bilişim teknolojisi üreten ülke" olmalıdır!

2- Türkiye'de, bilgi işlem ya da bilişim alanlarında çalışma yapan bir kuruluştaki yönetici, sistem çözümleyici, programcı olarak görev almak, ya da bu alanlarda araştırma ve veya yayın yapmak"

3- Başkan: N.Kaya Kılan (ODTÜ), Başkan Yardımcısı: Bülent Dervişoğlu (ODTÜ), Yazman: Mustafa Çiçekçi (HÜ), Sayman: İhsan Delilbaşı (ODTÜ), Veznedar: Sinan Kavrakoğlu (PETKİM), Üye: Metin Tavman (TCKY), Üye Niyazi Akan (ODTÜ).

4- İlk Bilişim Kongresi'nin düzenleme kurulu: N.Kaya Kılan, Hamit Fişek (EHBB), Güney Gönenç (EMB), Bülent Dervişoğlu (EMB), İhsan Delilbaşı (BM) ve düzenlemeye katkı verenler: Niyazi Akan, Ziya Aktaş, Bülent Epir, Erhan Altınbilek, Necdet Bulut, Sinan Kavrakoğlu ve MAG-E-28 Sayılı proje kapsamında TUBİTAK

5- Bu çalışma grubunun bir kolu belki de Bilgisayar Mühendisleri Odasının oluşturulması ve sonunda dernekle onun bağıni sağlayan bir grup olabilir.

Derneğin gerçekleştirdiği bazı “ilk”ler

- İlk Bilişim Dergisi (TBD Bilişim), 1972;
- Kamu ve özel kuruluşları bilişim alanında bilgilendiren ilk semineri (MPM, ASO, TÜSİAD ve Üniversitelerin katkılarıyla), 1973;
- İlk bilişim eğitimi kursları, 1974;
- İlk Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Eğitim Semineri, 1975;
- İlk Ulusal Bilişim Kurultayı, 18-20 Ekim 1976;
- İlk uluslararası üst örgüt (CEPIS) üyesi, 2000;
- İlk Türkiye Bilişim Şurası (Başbakanlık ve diğer STK'ler ile birlikte), 2002, 2004.

TBD'nin vizyon ve misyonu

Bilişim toplumuna doğru dönüşümün öncüsü olarak TBD'nin vizyonu, ülkemizin ekonomik, toplumsal ve kültürel kalkınmasına katkı vermek ve bilişim bilincine varmış insanlar topluluğunu aynı şemsiye altında bir araya getirip çağdaş kültürel değişimi sağlamak. Bilişim kesimi içinde “entelektüel liderlik” rolünü üstlenen TBD'nin misyonu ise şöyle:

- Başta, bilişim mesleğindeki çalışanların sorunları olmak üzere, sektörün tüm sorunlarına sahip çıkmak,
- Bilişim Kültürünü yaymak için kamuoyuna açık, düzenli yayınlar yapmak,
- Bilişim/bilgisayar okur-yazarlığını artıracak ve İnternet kullanımını yaygınlaştıracak önlemler almak,
- Ulusal politikalar belirlenirken bilişim teknolojisine (BT) öncelik verilmesi için çalışmalar yapmak,
- BT projelerinin başarıyla gerçekleşmesini sağlayacak proje yönetim bilincini oluşturmak,
- Bilişim alanında uluslararası ilişkileri güçlendirmek ve geliştirmek,
- Verimliliği artırmadaki en önemli araçlardan olan BT'yi toplumun tüm kesimlerine duyurmak, etkin kullanımına öncülük etmek.

TBD bünyesinde faaliyetleri devam eden çalışma grupları

- *Kamu Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Birliği (Kamu-BİB)
- *Hukuk Çalışma Grubu
- *Yayın Kurulu
- *Bilişim Kentleri Çalışma Grubu
- *Türk Cumhuriyetleri Çalışma Grubu
- *Terim Kolu Çalışma Grubu

Akademisyen, yazar, STK ve özel sektörün ortak görüşü:

Sektörün duayen ve en değerli adımı olan TBD, bilişim STK'larının fahri lideri

Türkiye Bilişim Derneği'nin (TBD) 40.yılıni kutlamasına ilişkin olarak akademisyen, yazar, STK ve kamu-özel sektör yöneticilerinden görüş aldık. Bu kapsamda ilgililere aşağıdaki iki soruyu yönelttik:

- ❑ TBD'yi tanıyor, çalışmalarını izliyor musunuz?
- ❑ Türkiye'de bilişim sektöründeki en önemli ve etkin bir sivil toplum kuruluşu (STK) konumunda bulunan TBD'nin, 40. yılını kutlamasını nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu vesile ile nasıl bir mesaj vermek istersiniz?

Yazar Turgut Özakman:

Bir STK'nın 40.yılıni kutlaması, yani yaşamayı başarması büyük olay

❑ İlgilenmekte olduğum konu dışındaki alanlar konusundaki kısıtlı ilgim dolayısıyla TBD'nin varlığını geç duydum. Bilişim teriminin anlamını da geç çözdüm. Böyle iki ciddi kusurum var. Oysa 1985'ten beri bilgisayar kullanan biriyim. (Mac Plus) Eğer bilgisayar kullanmasaydım "Türkiye Üçlemesi" gibi çok sayfalı, çok dip notlu kitapları yazamazdım. Bu harika aracı daktilo gibi kullanmadım, çok kısa zamanda arama motorlarından yararlanmayı da öğrendim. Arama motorları en kolay bulunacak olanları gösteriyor. Daha ileri bilgi için birçok arama motoru kullanmak ve arama yöntemlerini geliştirmek gerektiğini anladım. En ciddi sorun, Türkiye'ye ithal edilen

bilgisayarların klavye özelliği. Türkçenin mantığına göre düzenlenmiş F klavye konusundaki yenikliğimizi acı bir sorun olarak görüyorum. Bu durum, büyük bir bilinçsizliği gösteriyor. Bir dilin mantığını anlamadan, sezmeden, biraz emek harcamadan bu konuda tartışma yürütmekten kaçınmak doğru olur. Bir kültür dili böyle böyle kemirilip basit bir iletişim aracına dönüştürülebilir.

❑ Türkiye'de bir STK'nın 40.yılıni kutlaması, yani yaşamayı başarması büyük olaydır. Kuranlara saygılarımı sunuyorum, emeği geçenlere yürekten teşekkür ediyorum. Uzun hizmet yılları dileği ile...

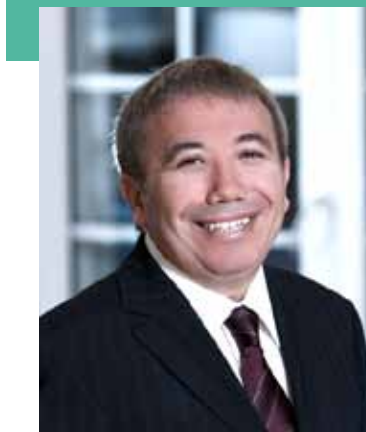

Türkiye Bilişim Vakfı (TBV) Başkanı Faruk Eczacıbaşı:

Hız, dinamizm, atik, çevik ve yol göstericilik diliyorum

❑ TBD'yi elbette tanıyorum, izliyorum. En azından, üye olduğum 1987'den beri. Dilimize "bilişim" gibi şiirsel ve anlamlı bir sözcüğü kazandıran Aydın Köksal Hocamız bu derneği Ankara'da Hoşdere Caddesi'nde 1971'de kurduğunda ben henüz üniversite öğrencisiydim. Ama o zamandan haberim olmuştu. Daha sonra da TBV vesilesiyle Dernek'le hep organik bağım oldu.

❑ Bilgisayara "elektronik beyin" denilen bir dönemden geliyor Türkiye. TBD'nin kuruluş yıllarına ait bir Milliyet gazetesi kupürünü saklamıştım. "Halen yurdumuzda 81 adet kompüter vardır" diyordu haberde (9 Ekim 1972). Bunlardan 33'ü banka ve sigorta şirketlerinde, 3'ü sosyal kuruluşlarda, 3'ü belediyelerde v.s. imiş. Üretici şirketlere göre ise 54'ü IBM, 20'si Remivac, 3'ü Burroughs ve 3'ü NCR imiş... O günlerden bugünlere geldik. Bilgisayar sözcüğü bile demode oluyor. Her yeni model bilişim cihazına, o modelin adıyla "fiil" uyduruluyor İngilizcede. Bilişimin yıldırım hızıyla geliştiği böyle bir dünyada TBD'ye daha hız, daha dinamizm, daha atiklik, çeviklik ve yol göstericilik diliyorum.

TÜBİSAD Yönetim Kurulu Başkanı Turgut Gürsoy: Sektörümüzün duayen STK'sı

❑ Geçtiğimiz 40 yılda, bilişimin tüm alanlarında insanlık tarihi açısından çok önemli olan hamlelerin başlayıp geliştiğini ve bilişimin geniş kitlelere ulaştığını gördük.

Hayatın bütün alanlarını etkileme gücüne sahip olan bilgi teknolojileri ve iletişim sektörleri, eğlenceden tıbbı, üretimden ticarete, sosyal alanların tanımından, bu alanların kullanımına kadar günlük yaşamımızın her ayrıntısının içerik ve biçimini değiştiriyor.

TBD, bilişim kelimesi henüz ülkemizde ve dünyada çok az kişi tarafından bilinirken kurulmuş, bu kavramın önemini kabul ettirmek

ve sektörümüzün gelişimine katkıda bulunmak amacıyla 40 yıl kesintisiz çalışma yürütmüş ve yürütmekte olan öncü bir sivil toplum kuruluşudur (STK). Bugün Türkiye'de bilgi ve iletişim teknolojileri, yeni medya sektörleri yaklaşık 30 milyar dolarlık bir büyüklüğe erişmişse, bu gelişimde TBD'nin rolü çok önemlidir.

Türkiye Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD) olarak, TBD ile ortak çalışmalar yürütmekte,

TBD'nin çalışmalarına katılmakta ve bu öncü kuruluşumuzu dikkatle takip etmekteyiz. Sektörümüzün duayen STK'sı olan TBD'nin 40'ıncı yaşını TÜBİSAD olarak kutluyor, ülkemizde bilişimin gelişimine daha fazla katkı sunma fırsatı yakalayacağımız nice yıllar diliyoruz.

Bilgi Güvenliği Derneği Başkanı Prof. Dr. Şeref Sağiroğlu:

Bilgi birikimi, deneyimi ve katkıları diğer STK'lara örnek oluyor

□ TBD, ülkemizin alanında ön köklü STK'sı olmanın yanında ülkemizde bilişim kültürünün oluşumu, geliştirilmesi, bu konuda terminolojinin geliştirilmesine ve özellikle bilişimle ülkemizin kalkınmasına yönelik olarak üzerine düşen görevi 40 yıldır yerine getirmektedir. 40 yıllık bilgi birikimi, deneyimi, ortaya koyduğu katkılar diğer STK'lara örnek olmaktadır. Katkı sağlayan bilişim gönüllülerini candan kutlar, bu katkıların 40. yılında artık en somut meyvesi olarak da bu sorumluluğunun bilinciyle gerekeni yapacak

olan bir "Bilişim Bakanlığı" kurulmasını arzu ederim.

TELKODER Yönetim Kurulu Başkanı Yusuf Ata Ariak:

Oturaklı, kararlı ve kapsayıcı ilkelerinden hiç taviz vermedi

□ Bilişim sektöründe faaliyet gösterip TBD'yi takip etmemek, çalışmalarına dair bilgi sahibi olmamak ve bugüne kadar bilişim dünyasına kazandırmış oldukları değerleri takdir etmemek mümkün değildir.

□ TBD, Türkiye'nin bilişim kavramı ile ilk kez yüz yüze geldiği günlerde kurulmuş ve ülkelerin kalkınmasında hayati rol oynayan bu kavramın ülkemize bir kültür olarak yerleşmesinde büyük rol oynayan faaliyetlerini istikrarlı bir şekilde günümüze kadar devam ettirmiştir. Bugün ülkemizde bir bilişim sektörünün varlığından söz

edebiliyorsak, kuşkusuz bunda TBD'nin payı çok büyüktür.

TBD, yalnızca sektörü bir araya toplamakla kalmamış, Ankara merkezli olması sebebiyle sektör paydaşlarının mesajlarının kamu makamlarına iletilmesinde ve bilişim sektörü ile ilgilenen basınla işbirliği yapılmasında da başat bir rol üstlenmiştir. Zira TBD, kamu personeline doğru teknolojilerin anlatılması, karar vericilerin bilgilendirilmeleri ve doğru hizmetlerin sunulması konularında yoğun gayretler göstermiş, kavrayışlı etkinlikler düzenlemiştir. Bilgi işlem merkezi yöneticilerinin sıkıntılarını birbirleriyle paylaşmaları, birbirlerinden destek almaları için mükemmel bir platform oluşturan BIMY Semineri de bu etkinliklerin en faydalı olanlarından biridir. Aynı şekilde Kamu-BİB etkinliği de kamuda görevli bilgi işlem merkezi yöneticilerinin kendilerini geliştirmelerini sağlayan önemli bir etkinlikti. TBD'nin etkinlikleri ve bu platformdan çıkan sonuçlar, devlet kademelerindeki karar mekanizmaları için de yönlendirici olmuştur.

TBD etkinlikleri her zaman özel sektör, kamu ve basın camiaları için eğitici ve vizyoner olmuştur. TELKODER olarak bizim de bunun böyle süreceğine dair inancımız büyük. Türkiye'de bilişim

sektörünün gelişimine ve bundan sonraki büyüme sürecine TBD'nin sağlamış olduğu katkıların tüm çevreler tarafından kabul edildiğinden kuşku duymuyoruz. Bu vesileyle de oturaklı, kararlı ve kapsayıcı ilkelerinden bugüne kadar hiç taviz vermemiş TBD'nin kuruluşunun 40. yıldönümünü kutluyor, başarılarının devamını diliyorum.

Akademisyenler...

İTÜ Bilişim Enstitüsü Bilgi Teknolojileri Programı Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Eşref Adalı:

İzlemekle kalmayıp etkinliklerinde etkin görev üsleniyorum

□ TBD'yi, ilk günlerinden beri biliyorum ve çalışmalarını izliyorum. İzlemek ile kalmayıp bazı etkinliklerinde etkin görev üsleniyorum. Bu çalışmalarından bazılarını aşağıda sıralıyorum:

- 1985-86 yıllarında bir kurultayının yürütücülüğünü yaptım.
- Halen Bilgisayar Bilimleri ve Mühendisliği hakemli dergisinin yönetimi ve editörlüğünü sürdürüyorum.
- Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanları toplantılarının başını

çekiyorum.

- TBD İstanbul Şubesi'nin Yönetim Kurulu üyesiyim.

- Bilişim Hukuku Kurultayları Yürütme Kurulu üyesiyim.

□ Bilişim alanındaki katkılarını takdirle karşılıyorum. Katkılarını;

- Akademik dünyaya olan katkıları ve

- Bilişim profesyonellerine yönelik katkılar olarak iki kümede topluyorum. Akademik dünyaya olan katkılarının daha artırılmasından yanayım.

DEÜ Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Başkanı Prof. Dr. Recep Alp Kut:

Bilgisayar Mühendisliği Bölümleri ile daha fazla işbirliği yapmalı

□ TBD'yi kuruluşundan bu yana tanıyor ve izliyorum. İlk kurucusu sayın Prof. Dr. Aydın Köksal benim Hacettepe Üniversitesi'nde öğrenciyken bölüm başkanındı ve kendisiyle sonraları da sık sık görüşme imkânım oldu.

TBD'ye ilk üyeliğim 1980'li yıllarda olmuştu ama sonradan bazı kayıtlar kaybolunca daha sonradan yeniden üye olmam gerekti. İzmir Şubesi'nin kuruluşunda da Şube Başkan Yardımcılığı ve Yönetim Kurulu üyeliği

yaptım. Halen de bazı etkinliklere katılarak destek vermeye çalışıyorum.

❑ Kuruluşundan bu güne çalışmalarını beğeni ile izlediğim TBD'nin akademik alanda üniversitelerin Bilgisayar Mühendisliği Bölümleri ile daha fazla iş birliği yapmasını, sektöre çalışan yetiştiren bu kurumlara destek olabilecek faaliyetleri arttırabilmesini bekliyorum. Bu şekilde öğrencilerimizin TBD'yi daha erken dönemde tanıyarak üyelik katılımlarının artacağına inanıyorum.

KTÜ Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Vasif Vagifoğlu Nabiye

Üniversitelilerle daha sıkı görüşüp yurtdışı işbirlikleri geliştirmeli

❑ Bilişim dünyası her yıl çok hızlı bir şekilde değişmektedir. 25 yılı aşkın bilişim sektöründe çalışan birisi olarak ilgili mesleki sektörleri de doğal olarak takip etmekteyim. Aslında TBD'yi yakından ilk olarak 2003'te tanımış oldum. Derneğinizi "Bilişim Dergisi"nin Yayın Yönetmeni Sayın Koray Özer'in o yıl basılmış olan "Yapay Zekâ: Problemler, Yöntemler, Algoritmalar" kitabımla ilgili röportajı sırasında yakından tanımak imkânım oldu.

❑ TBD'nin 40. yılı kutlamaları bu sivil toplum kuruluşunun gerçekten çok etkin olduğunu ifade etmektedir.

Dernek temsilcilerinin üniversite öğrencileriyle daha sıkı şekilde görüşmeleri, seminer, proje yarışmaları ve konferanslar düzenlemeleri derneğin bilişim sektörü ile uğraşanlar arasında daha yaygın ve verimli şekilde tanıtılmasında faydalı olacaktır. Ayrıca yurtdışı işbirliklerinin yapılması çok önemlidir. TBD'nin 40. yılı münasebetiyle tüm dernek çalışan ve üyelerini kutlar, bu faydalı çalışmalarında başarılar dilerim. Nice yıllara...

Derneğinizi dergilerini; Bilişim Kültürü ve TBV Bilgisayar Bilimleri ve Mühendisliği Dergisi'ni yakından izlemekteyim. Derneğinizi Türkiye'de bilişimle ilgili teknolojilerin ve bilgisayar kullanımının verimli bir biçimde artması, gelişmesi ve çağdaş boyutlarda tutulması yönünde faydalı bilgiler sunmaktadır.

Başkent Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mutlu Binark:

Tekno-toplumsal politikaların tartışabileceği bir ortak zemin

❑ TBD, enformasyon teknolojileri konusunda Türkiye'de öncü çalışmaları yapan bir STÖ'dür.

❑ Türkiye'de bir STÖ'nün 40. yılını kutlaması ve gitgide daha etkin bir şekilde bilişim endüstrisinin farklı ve çeşitli aktörlerini, konuyla ilgili akademisyenler ve medya mensupları ile bir araya getirmesi oldukça önemli ve değerli. Böylece hem siyasi irade için hem de kamuoyu için tekno-toplumsal politikaların tartışabileceği bir

ortak zemin işlevi görmekte. TBD'nin yeni medya alanında farklı bakış açılarına da destek veren, tekno-determinizmden beslenen ve aşkınlaşarak başat bir mite dönüşen enformasyon toplumu söylemi içinde göz ardı edilen çeşitli toplumsal-siyasal ve ekonomik sorunların da tartışılmasına yönelik bir platform olması dileğiyle daha nice yaşlara....

Şirketlerden...

TTNET Genel Müdürü Tahsin Yılmaz:

Sektörün olgunlaşmasındaki rolü, yapıcı yaklaşım ve başarıları sürece

❑ Bilişim sektörü; nitelikli istihdam yapısı, sürekli gelişen ve büyüyen ekonomisi ile ülkelerin lokomotif konumunda. Bugün en çok katma değer sağlanan sektör durumunda olan bilişim sektörünün önemi, önümüzdeki yıllar boyunca giderek artacak.

Türkiye'nin bilişim politikalarına yön verenlerin bir araya geldiği bir sivil inisiyatif olarak, 40 yıldır faaliyetini sürdüren ve bugün kullandığımız birçok sektörel kavramın Türkçesini literatüre kazandıran TBD de sektörümüze yönelik farkındalığı yaratmaktaki başarısını sürdürüyor.

TBD'nin bilgi işlem yöneticileri ve kamu bilgi işlem yöneticileri toplantılarını yıllardır ilgi ile takip ediyoruz. Sektörde bir gelenek haline gelen bu toplantıların yanında yılın değerlendirildiği, sektörün sorunlarının ve başarılarının masaya yatırıldığı Bilişim Kurultayı da ayrı bir önem taşıyor. Ayrıca yeni başlayan eğitim seminerleri, kamu bilgilendirme toplantıları da etkin bir unsur olmaya aday görünüyor. Elektronik dergi ile bilişim sektörünün karar vericilerine sektördeki son gelişmelerinin paylaşılması açısından son derece yararlı olduğu kanaatindeyiz.

❑ Bilişim sektörü; imalat sanayi, tarım gibi tüm sektörleri yakından ilgilendiren yatay bir sektör

olarak dikkat çekiyor. Bu anlamda bilişim sektöründeki gelişmeler diğer sektörlerdeki büyümeyi de tetikleyecek ve bu sayede de uluslararası rekabet avantajı sağlanabilecektir. Bilişim sektöründen elde edilecek değerler ülke ekonomisine diğer sektörlerden daha fazla katma değer sağladığı bilinmekle birlikte gerek nitelikli işgücü gerekse kaliteli üretim için bilişim sektörünün önemi tartışılmazdır. Diğer taraftan kamu hizmetlerinin bilişim sektörü uygulamaları ile vatandaşlara sunulması da etkin bir yönetim yaklaşımı sağlayacaktır.

Tüm bunların hızlı bir şekilde hayata geçmesi için öncelikle farkındalık oluşturulması gerekiyor. Ulaştırma Bakanlığı himayesinde dev adımlar atan bilişim sektörünün ilerlemesinde sivil toplum örgütleri de büyük rol oynuyor. Bu anlamda, TBD, 40 yıldır bu amaca hizmet ediyor. TBD'nin 40 yıldır sektörün büyümesi ve olgunlaşmasındaki rolünü önümüzdeki dönem de yapıcı yaklaşımları ve başarılı çalışmaları ile sürdürmeye devam edeceğine inanıyoruz.

Türkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. Genel Müdürü Süreyya Ciliv:

TBD, ülkemizde bilişim sektörü adına atılmış en değerli adımlardan biri

□ Türkiye'de bilişimle uzaktan yakından ilgilenen kişi ve kurumlar için TBD'yi takip etmemek mümkün değil diye düşünüyorum. Ben de Türkcell Genel Müdürü olarak elbette TBD'yi yakından tanıyor, 40 yıllık deneyiminden süzülen çalışmalarını ilgi ve takdirle izliyor, hem yayınladığı kitaplardan hem de Bilişim Dergisi'nden önemli ölçüde faydalaniyorum.

□ TBD, ülkemizde bilişim sektörü adına atılmış en değerli adımlardan biri olmasının yanında Türkiye'ye de büyük katkıları olan önemli bir STK. Türkcell olarak biz, 40. yaşında artık olgunluk

dönemini yaşayan bu STK ile aynı hayalleri paylaşıyoruz ve birçok platformda işbirliklerine imza atıyoruz. "Teknoloji üreten Türkiye" hedefi ile bilgi toplumuna dönüşmek için üzerimize düşen tüm sorumlulukları yerine getirmeye çalışıyoruz.

TBD, ülkemizde, dünyanın geleceğini teknolojinin belirleyeceğini en erken kavrayan, geleceğe yönelik stratejilerini belirlerken resmi en doğru okuyan kuruluşlardan biri. Bu anlamda sektöre ihtiyacı olan vizyonu sağlamak ve bilişimde "ulusal katma değer artırılmasını teşvik etmek" gibi zor bir görev üstlenmiş durumda. Bu zor görevi 40 yıldır büyük bir başarıyla yerine getiren TBD'yi, geçmişten bugüne TBD'nin faaliyetlerinde emeği geçen tüm dernek üyelerini ve elbette değerli TBD yöneticilerini yürekten tebrik etmek isterim. Bu vesileyle Türkcell olarak TBD ile daima işbirliği içinde olacağımızı, Türkiye'nin geleceği için birlikte çalışmaya devam edeceğimizi vurgulamak isterim. Nice yıllara.

Microsoft Türkiye Genel Müdürü Tamer Özmen:

"Birleştirici" rolünü çok daha ileriye taşıyabileceğine inanıyorum

□ TBD'nin faaliyetlerini beğeni ile izliyor ve gelişmelerden memnuniyet duyuyoruz. Özellikle kamu yönetimi ile bilişim sektörünü bir araya getirme ve bir bilgi paylaşım platformu oluşturma noktasında TBD'nin çok olumlu katkıları olduğu kanısındayım. Ülkemizin bilişim alanında en köklü sivil toplum örgütü olması nedeniyle gerek üniversite, gerek kamu çevrelerinde ve gerekse bilişim sektörü açısından TBD'nin saygınlığı tartışılmayacak bir konudur.

70'li yıllardan bu yana bilgi toplumu ve bilişim kavramlarının toplumdaki farkındalık düzeyini yükselten çalışmaları ve bugün gerçekleştirdiği etkinliklerinin yanı sıra en yaygın üye tabanına sahip bilişim STK'larımızdan biri olan TBD'nin etkinliklerini kuşkusuz çok yakından izliyoruz. Derneğin her yıl düzenli olarak gerçekleştirdiği Bilişim Kurultayı ve BİMY gibi etkinliklere Microsoft Türkiye olarak çoğu kez bizler de destek verdik. Aynı şekilde Microsoft Türkiye'nin sosyal sorumluluk anlayışı doğrultusunda birçok çalışma arkadaşımız geçmişte TBD'nin oluşturduğu çalışma gruplarında çeşitli görevler aldılar. Microsoft Türkiye olarak yenilikçi yazılımlarımız ve 10 bine yakın iş ortağından oluşan ekosistemimizle Türkiye'nin dijital dönüşümüne katkıda bulunuyoruz. Bilgi teknolojilerinin Türkiye'nin dinamizminde önemli bir kaldıraç olduğunu düşünüyor, özellikle TBD gibi güçlü sivil toplum örgütlerimizin kamu, özel sektör ve üniversite arasında karşılıklı bilgi akışı sağlamak gibi çok önemli bir görevi icra ettiğine inanıyoruz.

□ TBD'nin bugüne kadar üstlendiği "birleştirici" rolünü çok daha ileriye taşıyabileceğine inanıyorum. Bu çerçevede, "yolu bilişimden geçen herkese kapısı açık" olan TBD'nin çok daha etkili bir STK olma şansı her zaman vardır. Elbette bu noktada hepimize görev düşüyor.

Ülkelerin ihracat hamlelerinde bilişimin ve özellikle de yazılım ve katma değerli hizmetlerin ön planda bulunduğunu uzun zamandır söylüyoruz. Microsoft Türkiye olarak yerel yazılım ekonomisinin gelişmesine katkıda bulunuyor, ülke ekonomisinin dinamizmini oluşturan KOBİ'lerimize günümüzün en yenilikçi teknolojilerini taşıyoruz. Bu noktada TBD'nin de dinamik Türkiye ekonomisine katma değerli hizmetler sunan sektörümüzün rotasının belirlenmesinde daha etkin bir rol üstlenmesini arzu ederim.

Kuruluşundan bu yana TBD'ne emeği geçen tüm yöneticilerimizi ve bilişim kültürünün taşıyıcıları olan TBD üyelerini, derneğimizin 40. yılında, Türkiye'nin aydınlık geleceğine verdiği katkıları nedeniyle içtenlikle kutlarım.

KoçSistem Genel Müdürü Mehmet Nalbantoğlu:

İhtiyaç duyulan insan kaynaklarının yetiştirilmesinde liderliği elden bırakmamalı

□ Bilişim teknolojileri sektöründe faaliyet gösteren şirket çalışanlarının neredeyse tamamından daha eski bir dernek için, söylenecek çok fazla şey yok. TBD için ancak şu söylenebilir ki; Her döneminde sektörümüzün ve ülkemizin küresel arenada daha rekabetçi olması için üyelerinin birikimlerini ülkemizin hizmetine sunan nadide STK'larımızın önde geleni olmuştur. TBD'nin çalışmaları izlenmez, o çalışmaların bir parçası olunur...

□ Ülkemizin uluslararası rekabet gücünü yukarılara taşımak ve

yeni nesile yaratacağımız iş imkânları için TBD'nin inisiyatif kullandığı çok önemli alanlar var. 40 yılın tecrübesi ve olgunluğu ile yakın dönemde sektörün ihtiyaç duyduğu insan kaynaklarının yetiştirilmesi için liderliği elden bırakmaması çok önemlidir. 7 şubesi ile bir bütün olarak hareket edip yaratıcı aktivitelerle yarınlarımıza değer katmaya devam etmesi dileklerimizle 40.yıl kutlamalarında bu heyecanı sürdürüelim diyorum...

Oracle Türkiye ve Orta Asya Bölgesi Başkan Yardımcısı Gürhan Kalelioğlu:

Tüm bilişim STK'larına fahri liderlik yapıyor

□ Türk bilişim sektörüne sayısız ve değerli katkılarınızdan ötürü teşekkürü bir borç bildiğimi belirtmekle söze başlamak istiyorum...

Birçoğumuz dernekçiliği TBD ile öğrendik. Oracle Türkiye'nin ilk Genel Müdürü Nüge Gülhan'ın başlattığı, eski Genel Müdürümüz Atilla Kırıl'ın devam ettirerek bayrağı bana teslim ettiği bir geleneği ben de sürdürmekten ve aranızda bulunmaktan ötürü büyük onur duymaktayım.

Gerek şirketimiz ve çalışanlarımızın, gerekse sektördeki iş ortaklarımızın TBD üyesi olması için her türlü desteği sağlamayı görev bilmekteyim.

TBD, bizlere sivil toplum örgütünün kamudaki yerinin ne olabileceğini göstermiştir. Özellikle son yıllarda, tüm bilişim STK'larına fahri liderlik yaparak bilişim sektörünün bürokrasi ve politikacılar nezdinde olması gereken seviyelere çıkarmıştır. Sektörle ilgili sorunları, hususları ve kanunlarla ilgili görüşleri bildirerek örnek çalışmalar sergilemiştir.

Markalaşmış birçok seminer ve toplantılara imza atan ve yine TBD tarafından düzenlenen BİMY'nin ilk ana sponsoru olmak ve yıllar boyu BİMY'yi TBD ile ortaklaşa gerçekleştirmiş olmak bizim için ayrıca önem taşımakta ve son derece gurur verici bir durumdur.

Tüm TBD yöneticileri, ekibi ve üyelerine teşekkürlerimi sunar, başarılarınızın devamını temenni ederim.

Cisco Türkiye Genel Müdürü Ümit Cinali:

Katkısını bundan sonra daha da etkili göreceğiz

□ TBD'nin ülkemiz bilişim sektörünün oluşması ve gelişmesine çok önemli katkılar sağladığına inanıyoruz. Türkiye'nin teknolojiyi geliştiren ve her alanda kullanma yolunda kayda değer adımlar atan bir ülke haline gelmesinde, ulusal Ar-Ge ve katma değer artırılmasında, genç nesillerin bilişim yetkinliklerine kavuşturulmasında TBD'nin emeği tartışılmaz.

Cisco olarak bilişim kullanımının artması ve yaygınlaşmasının toplumsal refaha katkılarının bilincindeyiz. Bu doğrultuda, tüm dünyada faaliyet gösterdiğimiz ülkelerde özellikle eğitim ve sağlık gibi kritik alanlarda bilişimin etkin ve yaygın bir şekilde kullanılması yönünde dönüşüm projelerine öncülük ediyoruz. Bu nedenle, TBD'nin Türkiye'nin "bilgi toplumu" hale gelmesi

yolunda gösterdiği çabayı saygı ve minnetle karşılıyoruz.

□ Jeostratejik konumu, genç nüfusu ve hızla büyüyen ekonomisiyle Türkiye, 21'inci yüzyılın en

yüksek potansiyele sahip ülkelerinden biri olarak kabul ediliyor. Türkiye'nin mevcut durumunu koruması ve ekonomisini daha da üst seviyelere taşımasında bilişim alanındaki gelişimi belirleyici rol oynayacak. Tam 40 yıldır bu alanda emek veren ve Türkiye'de uluslararası standartlarda bir bilişim sektörünün oluşmasında büyük paya sahip olan TBD'nin katkısını bundan sonra daha da etkili göreçimize inanıyoruz. Bilgi ve iletişim teknolojileri alanının lider kuruluşlarından biri olarak bu konuda bize de görevler düştüğünü biliyoruz ve TBD'ye bu yolculuğunda biz de elimizden gelen desteği sunacağız.

Gelinen süreçte bugüne kadar emeği geçen tüm TBD yönetici ve üyelerini tebrik ediyor, nice 40 yıllar diliyoruz.

Huawei Türkiye Genel Müdürü Philip Zhihui Liang:

Türkiye'nin TBD'ye ihtiyacı bulunuyor

□ TBD, toplumun temel dinamiğini oluşturan öncü sivil toplum örgütleri arasındaki sağlam yerini koruyarak Türkiye'de yol gösterici kimliğiyle bilişim alanında faaliyet göstermeye devam etmektedir. TBD, 10 binden fazla üyesi ile sektör için hem bir bilgi hem de bir sinerji kaynağı oluşturmaktadır. Sektörün ve sektörün sinerjisinden yararlanan diğer sektörlerin gelişimini desteklerken, bilişim konularında yol gösterici rolünü 40 yıldır başarıyla sürdürmektedir. Özellikle bilişim alanında önünde pek çok fırsat bulunan Türkiye'nin TBD'ye ihtiyacı bulunmaktadır. Bilgi ve iletişim sektöründe öncü olan firmamız Türkiye'de gerçekleştirdiği projeler ve yatırımları ile en kısa zamanda TBD ile işbirliği çalışmalarımızı

daha da geliştirmeyi arzuluyor ve bu fırsatla TBD'nin başarılarla dolu 40. yılını kutluyoruz.

40 yıl önce

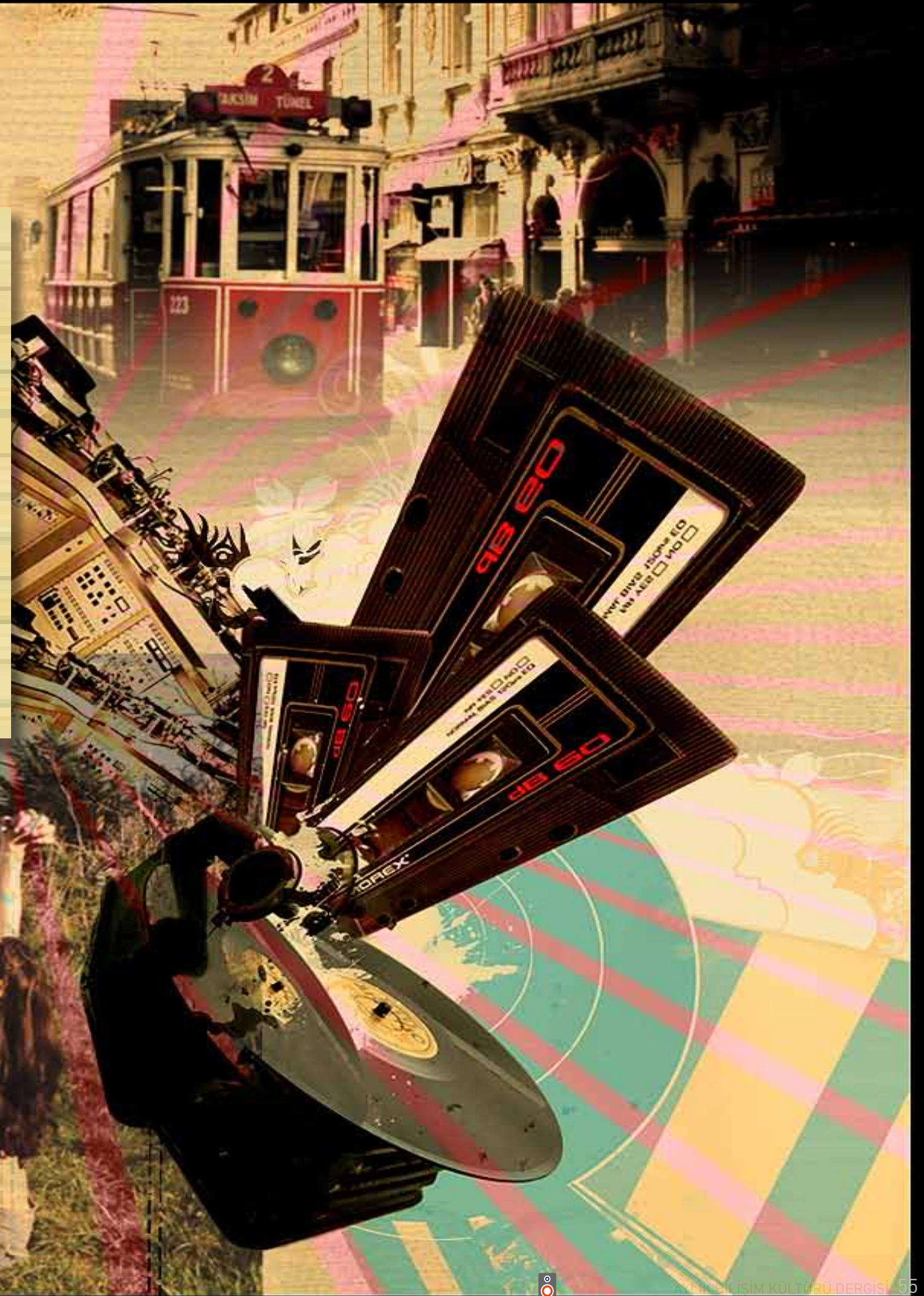
Nihal Sandıkçı

Nostalji severlere müjde! Derneğimizin 40. yaşı şerefine tam 40 yıl geri gidip 1971 yılında müzik dünyasında neler olduğuna bakıyoruz.

Yükselişe geçen şarkıcılar, şimdiye kadar yüzlerce kez cover'ı yapılmış 71'in en baba şarkıları ve 40 yıl öncesinin magazin dünyası...

Bir tarafta 12 Mart Muhtırası, askeri yönetimin başlaması, öbür tarafta Amerikan kamuoyunun yarından fazlasının savaş karşıtı olduğu, Vietnam Savaşı'nın rayından çıktığı, çiçek çocukların, uzun saçlıların bir fırtına olduğu 1971. Sanırım şarkılar ve onları bize sevdiren sahipleri olmasaydı zaman, hepimiz için daha keskin, içimizi acıtan ve biraz da sevimsiz bir kavram olacaktı. Ne güzel ki zaman'ın yan etkilerinden çoğu zaman şarkılar yardımıyla kurtuluyoruz.

1971'de ikinci yayın yılında olan HEY dergisi¹, dönemin güvenilir ve sevilen haftalık gençlik ve müzik dergilerinden biri. 200 kuruşa satılıyor, 44 sayfa. 29 Aralık 1971'in kapağında Füsün Önal var. Yılın son sayısında sorumlu genel yayın müdürü Doğan Şener aşağıdaki yazıyla dergi için önemli gördüğü, teknolojik bir gelişmenin duyurusunu yapıyor.

...Çoğumuzun dikkatinden kaçmadığı gibi HEY geçen haftadan itibaren yeni bir dizgi sistemine geçmiş bulunuyor. Özel olarak IBM tarafından yapılan daktilo biçimindeki makineler haftanın altı günü HEY'e giren taze haberleri yetiştirmek için usta parmaklar elinde akıl almaz bir hızla çalışıyor. Bu usta parmakların iki sahibinden birisinin adı Emine Mine Gündüz, öteki ise Nebahat Aksoy aramıza yeni katılan bu iki arkadaşımızı başarılarından ötürü bir kez daha kutluyoruz. Bu arkadaşlarımızın yanı sıra, HEY'in yeni sistemine geçişine kadar büyük ağırlığını çeken ve ellerinden gelen hiçbir yardımı esirgemeyen MİLLİYET dizgi servisin şefleri Sabahattin Gülhan'ın şahsında teşekkür ediyoruz...

HEY'in o son sayısında, yılı değerlendiren bazı bölümler vardı, onlardan da ortaya biraz karışık... Bu arada bu yazıdaki alıntılar olduğu gibi kullanıyoruz, hiçbir redaksiyon yapmadık. 40 yıl önce neyse, o.

1971 Müzik Olayları

Ocak: 1971 yılı en çok Orhan Gencebay'a yaradı, birbiri arkasına yaptığı plaklar satış rekoru kırarken, Gencebay film çekimlerine başladı.

Nisan: Özay Gönlüm Asma Çardaktan adlı plağı için Altın Plak aldı. Türk müziğinde Mini-Long Play salgını başladı. 45'lik plakların boyutlarındaki plaklara altı ve sekiz şarkı doldurarak plak yapan sanatçıların sayısı bir hayli fazlalaşıyor.

Mayıs: Serap Mutlu nişanlandı. Halk türküleri oyuncusu Fatma Türkân ile Ankara Radyosu Yurttan Sesler Korosu yöneticisi Ahmet Yamacı evlendi. Gözündeki bir rahatsızlıktan ötürü ameliyat olan İstanbul Radyosu Türk Müziği Müdürü Ulvi Ergüner taburcu oldu. Yıldırım Gürses ile Ayla Gürses'in bir erkek çocukları dünyaya geldi. Adını Yıldırım Bayezit koydular.

Temmuz: Gönül Akkor İstanbul Konser Bürosu ortaklarından Hayri Küçük ile evlendi. Münir Nureddin Selçuk bir böbrek ameliyatı geçirdi.

Ağustos: Huri Sapan ile sazcısı Selahaddin Bayram evlendiler, yüzüklerini Orhan Gencebay taktı. Mustafa Sağyaşar'ın oğlu oldu. Takdimcilik, reklamcılık, otelcilikten sonra Sayra Orkan Türk Sanat Müziğine döndü. Türk Bestekârlar ve Güfte Yazarları Derneği kuruldu, ilk kongre sonucu Avni Anıl başkanlığa getirildi.

Eylül: Telif ücretleri verilmemesi nedeni ile eserlerinin radyoda çalınmasını yasaklayan besteciler bu yasağı kaldırdılar. Radife Erten'in kocası organizatör Celal Erten öldü. Güzide Kasacı doktorlar klübünün düzenlediği bir turne için bir aylığına Amerika'ya gitti.

Ekim: Bestekârlar Derneğinin düzenlediği Hatıralar Gecesi yapıldı. Nesrin Sipahi Avrupa Turnesine çıktı, sanatçı TV programı da yapacak.

Aralık: Avni Anıl, dernek üyeleri ile aralarında çıkan bir anlaşmazlık nedeni ile derneğin başkanlık ve üyeliğinden istifa etti, yerine Cevdet Çağla getirildi. Vedat Çetinkaya askere gitti. Suat Sayın'ın karısı Sabiha Sayın'da plak doldurdu ve kocası ile birlikte 36 günlük bir Anadolu turnesine çıktı.

Ve dahası

ORHAN GENCEBAY ARABA ALDI

Yaptığı plaklar satış rekoru kıran Orhan Gencebay geçtiğimiz günler içinde 200.000 liraya son model bir araba satın aldı.

ZEKİ MÜREN'İN YENİ PLAĞI FOLK TÜRÜNDE

Zeki Müren, yeni plağını folk türünde doldurdu. Müren yeni plağında Türk sazlarının yanı sıra, İspanyol gitar da kullanıyor.

BEYRUT VİTRİNLERİNDE TÜRK PLAKLARI

Beyrut'un en büyük plak mağazalarından Türkçe plaklar satılmaktadır. Fotoğrafta

Hamra caddesindeki bir plakçada, Zeki Müren, Emel Sayın, Gönül Yazar, Yaşar Özel, Nesrin Sipahi ve Behiye Aksoy'un plaklarından bir köşe görülmekte.

Amerika'da yeni salgın: Presleymani

Amerika'da yeni bir salgın baş gösterdi: Presleymani, Amerikan gençleri hatta büyükleri için savaş sonrasının en büyük şarkıcısı sayılan Elvis Presley gittikçe ebedileşiyor, tanrılaşıyor. Ünlü şarkıcının hayat hikayesini ele

alan bir kitap daha satışa konulmadan bitti.

Elvis'in konserleri, New York da olsun, Las Vegas da olsun, diğer eyalet merkezlerinde olsun büyük başarılar sağlamaya devam ediyor... John Lennon, Bob Dylan gibi müzik dünyasının ünlü kişileri, Elvis'in sanat gücüne, büyüklüğüne duydukları hayranlığı gizleyemiyorlar. "Kendimi yaratıcı gücümünden yoksun hissettiğim zamanlar, sık sık Elvis'e yaklaşıyorum. Açıkçası onu taklit ediyorum" diyor Lennon.

Manço'nun saçları 1971'de başına bela oluyor

Üst düzey çeşitliliğimizde birleştirici özelliği olan nadir sanatçılardan biriydi Barış Manço. Türkiye, onu tanıdığı andan itibaren sevdi, saydı. 70'lerde hem Türkiye'de hem Avrupa'da yaptığı işler ses getirdi. Manço'nun Paris-Belçikayollarının detayında Moğollar var; Manço Belçika'da yaşıyor o dönemlerde, Moğollar grubu da 70'lerin ortalarında Paris'e gidiyor ve karşılaşıyorlar. Manchomongol diye bir grup kuruluyor; ancak 71 doğumlu grubun ömrü çok uzun değil, geride 3 şarkı ve bir 45'lik kalıyor. Saçlarının başına bela olması da Moğollar'la beraber çıktıkları dört aylık bir Anadolu turnesinin Kütahya ayağında yaşanıyor; Manço uzun saçları yüzünden tehdit edildikten sonra tur otobüslerine dinamitle saldırı düzenleniyor. Konserin hemen sonrasında meydana gelen patlamada Allah'tan kimseye bir şey olmuyor. Moğollar'ın Barış Manço'yla buluşmasından önce Türkiye'de büyük yankı uyandıran bir başarıları var; Paris'te doldurdıkları albüm Mart 1971'de Academie Charles Cross ödülünü alıyor. Hürriyet gazetesi haberi tam sayfa olarak duyuruyor; "Moğollar'ın davul ve zurna ile doldurduğu plak Akademi armağanı aldı."

Barış Manço, o yıl 1969 Türkiye Güzellik Kraliçesi Azra Balkan ile nişanlanıyor ama bir yıl sonra ayrılıyorlar. Bir de hastalık atlatıyor, kabakulak olduğu için bir süre Avrupa'dan ayrılamıyor.

1 - HEY Dergisi'ni seviyorsanız, benim de bu yazı sırasında çokça faydalandığım www.heydergisi.com adresini kullanabilirsiniz. Eski sayıları okunabilir şekilde siteye koymuşlar.

• Moğollar ve Barış Manço kadar olmasa da Ayla Algan da önemli bir yurtdışı atağı yapıyor ve 1971'de Paris Olympia'da sahneye çıkıyor.

• Her şarkısına vurulduğumuz, her dönemin starı Ajda Pekkan iki 45'likle 1971'e adını yazdırıyor; Yalnızlıktan Bezdim & Gel ve Gençlik Yılları & Bilmece Bildirmece.

• 3 Temmuz 1971 tarihinde; Doors müzik grubunun lideri şarkıcı ve besteci Jim Morrison Paris'te ölü bulunuyor. Psikanalist Didier Lauru'nun Jim Morrison-Kahramanın Sınır Durumu adlı kitabında Morrison için; "Doğumu dünya savaşına denk gelir, Kore savaşı sırasında çocuktur, Vietnam savaşı sırasında ergen. O, modernitenin lanetli çocuğudur. İçindeki kasvetli yanlar rezonans gösteren dünyamızın karanlık çehresini

araştırmaktadır... O, bir isyanın cisimleşmiş haliydi, aynı zamanda da ölçüsüzlüğün: Otoriteyle ilişkisinde ölçsüz, başta alkol olmak üzere izinli ve izinsiz uyuşturucularla ilişkisinde ölçsüz..." yazıyor.

2006 yılında 73 yaşındayken kaybettik James Brown'u, dünya müzik tarihinin kilometre taşlarından biri olarak anılıyor. Bu tarih 1955 yılında çıkardığı ilk albümü "Please Please Please"e başladı. 1971'e katkısı ise; Super Bad, Sho's Funky Down Here, Hot Pants, Revolution of the Mind/Live At The Apollo ile oldu.

• Paul McCartney, 1970'in ilk çeyreğinde The Beatles'ın tamamen dağıldığını kamuoyuna açıklıyor, ilk solo albümü McCartney'in yayınlanmasına bir hafta kala. İngiltere listelerinde iki hafta boyunca zirvede kalan ikinci solo albümü ise 1971 tarihli, RAM.

• Türkiye'de dönem dönem çokça tartışmalar yaratan Devlet Sanatçısı unvanı verilmesi işinin ilki de 1971 yılına rastlıyor. 15 Mart 1971 tarih ve 13779 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan yönetmelik çerçevesinde Devlet Sanatçısı unvanı verilen sanatçılar şöyle; Prof. Adnan Saygun (Kompozitör), Necil Kazım Akses (Kompozitör), Ulvi Cemal Erkin (Kompozitör), Mithat Fenmen (Kompozitör), Prof. İlhan Usmanbaş (Kompozitör), Gülay Uğurata (Piyano Sanatçısı), İdil Biret (Piyano Sanatçısı), Suna Kan (Keman Sanatçısı), Ayla Erduran (Keman Sanatçısı), Ayşegül Sarıca (Piyano Sanatçısı), Verda Erman (Piyano Sanatçısı)

• Oscar'a değinmeden olmaz... Özgün Beste dalında en iyi müzik ödülünü o yıl Love Story filmi alıyor. Tüm zamanların en

sevilen aşk hikâyelerinden birisi olan film; En İyi Yönetmen, Senaryo, Erkek Oyuncu, Kadın Oyuncu, Yardımcı Erkek Oyuncu, Uyarlama Senaryo ve Müzik olmak üzere tam 7 dalda Oscar ödülüne aday gösteriliyor ve büyüleyici müzikleriyle Oscar ödülünü almaya hak kazanıyor...

• Efsane ses, efsane kadın Janis Japlin... ve 1971'in efsane albümü Pearl. Kanada Festival Express'te 70 sonlarında kaydedilen 13 şarkı, Japlin'in sürpriz ölümünden sonraya kalıyor. (Amerika'da Janis Joplin tarzı şarkı söyleyenler için bir yarışma yapılıyor; "Search For the Pearl".)

• 70'lerin dergileri dönem dönem, The Osmonds ve The Jackson Five karşılaştırmalarıyla sayfalarını dolduruyor. Onlardan birinde Jackson kardeşlerle ilgili bölüm şöyle;

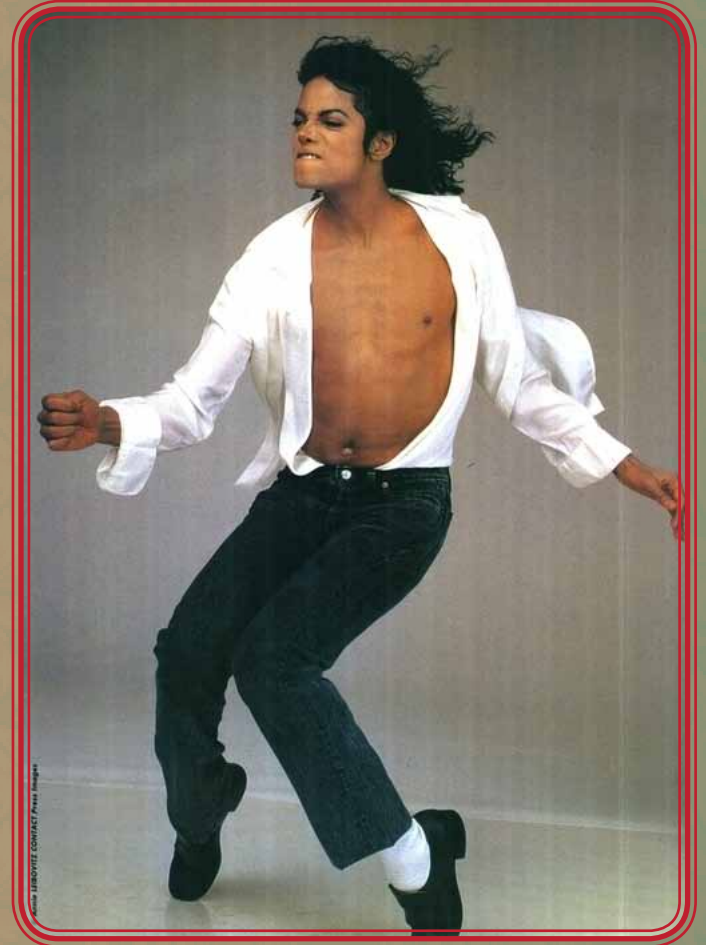
...Billboard dergisine göre I Want You Back, ABC, The Love You Save adlı plakları ile 1971'in ilk yarısının en çok plağı satılan topluluğu seçildiler. Müzik dünyası şimdi zenci kardeşler topluluğu Jackson 5 ve küçük solistleri Michael Jackson'dan çok daha büyük başarılar bekliyor... Michael Jackson sanat yaşamı boyunca dünya üzerinde hiç kimsenin beklentisini boşa çıkarmadı. Her şey bir tarafa sahne gücünün yükselişine büyük etkisi olduğu bir gerçek. Moon Walk'u keşfiyle ilgili hikayesini şöyle anlatıyor. ROLL'dan bir alıntı: Derleme röportaj, Temmuz 2009

"Moon walk"u ben yaratmadım, keşke patenti bana ait olsaydı. Moon Walk'un yaratıcıları gettolardaki siyah çocuklar. Dünyanın en büyük dansçıları onlar. Dans konusundaki birçok fikrimi onlardan aparttım. 1970'lerin sonunda Harlem'de dolaşırken sokaklarda dans eden çocukları seyrederdim. Geri geri yürüyormuş gibi yaptıkları bir figür vardı. Bir tür ilüzyon dansı. O dansı zihne kaydettim ve odamda çalışmaya başladım. Geliştirdim, cilaladım. Oldum olası Marcel Marceau'nun yerçekimine meydan okuyuşuna bayılırım. Marcel Marceau ile Harlemlı çocukların dansını harmanladım. Ama adımların birçoğu içimden gelen şeylerdi. Gerçi onlar da siyahların dans geleneğinden geliyordu, tap dancing'den, cake walk'tan, çarlistondan... Benim bütün yaptığım onları bir araya getirmek ve damıtmaktı."

• 70'lerdeki röportajlarında kendini, Cem Karaca ve Barış Manço'yu ulusal Türk müziğinin temsilcisi olarak tanımlayan Fikret Kızılok, 71'de bir Anadolu turnesine çıkıyor. Siverek yolunda donmak üzereyken bir kamyon şoförü tarafından kurtarılıyor. Bu olayın ardından yaptığı plakta Emmo adlı bestesini bu kamyon şoförüne ithaf ediyor. Kızılok'un 1971 tarihli Gün Ola Devran Döne /

"Siyah olmak utanılacak bir şey değil, aksine harika bir şeydir, bunu yüksek söyle söyleyelim." James Brown

Anadolu'yum plağının arka yüzünde Ahmed Arif'in şiiri üzerine bestelediği Vurulmuşum adlı şarkı var. Kızılök, 1972'de bu şarkıyla Bulgaristan'da yapılan Altın Orfe Festivali'ne katılıyor.

• 13 Haziran 1971, Frank Sinatra son kez sahneye çıkıyor ve ilk kez My Way'i söylüyor. 40 yıldır tükenmeyen şarkı, My Way'in çıkış hikâyesi de bizim derneğin doğumuna rastlıyor. ROLL Dergisinin Believer dergisinden özetleyerek naklettiği şarkının hikâyesini ben de buraya naklediyorum. Güzel hikâye...

“My Way”in hazine ve acayip öyküsü

Frank Sinatra'nın jübile şarkısı olarak yazıldı, Elvis yokuş aşağı giderken ona tutunmaya çalıştı, Sid Vicious'ın isyan bayrağı addedildi, Sovyetler Birliği'nin dağılma doktrini oldu, büyük şirket CEO'larının böbürlenme destanı haline geldi. Ve en son da Habertürk patronu Ufuk Güldemir'in cenaze marşı olarak çalındı.

Paul Anka anlatıyor:

“New York'taydım, saat gece yarısını geçmişti, yağmur yağıyordu. O Fransız şarkısını düşünüyordum. Piyanoya oturup onu daha az rock'n roll haline getirmeye başladım. Bu arada sürekli Frank Sinatra'yı düşünüyordum. Ona bir şarkı yazmak çok müthiş olacaktı. Sinatra 18 defa emekliye ayrılmaya karar vermişti. Bunları düşünürken daktiloya geçtim ve yazmaya başladım: 'Tükürdüm yuttuklarımı' dizesine geldiğimde meseleyi hallettiğime kani olmuştum. Şarkı kendi kendisini yazdı ve sabah 5'te son noktayı koydum.”

Anka, Sinatra'nın müzikal direktörünü arayıp “Tamamdır şef” dedi, “İş halloldu galiba”. Birkaç gün sonra Las Vegas'a uçtu, Sinatra'nın sahneye çıktığı Caesar's Palace'a gitti, program arasında Sinatra'ya “My Way”i okudu. Sonrasını Anka şöyle anlatıyor: “O günlerde Sinatra 'kooky' dediğinde, bu bir şeyi çok beğendiği anlamına gelirdi. Şarkıyı dinledi ve 'kooky' dedi.”

Aradan bir ay geçti, Sinatra'nın menajeri Anka'yı aradı. Ve “My Way”in Sinatra versiyonunu telefonda dinletti. Sinatra, imzası haline gelen sesini otuzlu yaşların ortasına doğru, gönül yaralarının, art arda yaşadığı başarısızlıkların sonrasında bulmuştu. Hadiselerle dolu

hayatı ve edindiği tecrübeler sesine sinmişti adeta. Sinatra'nın en iyi şarkılarından bazılarının düzenlemesini yapan Nelson Riddle'a göre “Frank'e şarkı söylemeyi öğreten Ava Gardner'dı, Ava en büyük aşkıydı ve onu kaybetmişti”.

Anka, Sinatra'nın hayat tecrübesiyle içini doldurduğu şarkı sözlerini dinlerken gözyaşlarını tutamamıştı. Sonradan şöyle diyecekti: “Bu, benim kariyerimin dönüm noktasıydı”.

Sinatra, “My Way”i kamuoyu önünde ilk kez 13 Haziran 1971'de, Los Angeles Music Center'da söyledi. “Son kez sahneye çıktığını” ilan ettiği o konserde Ronald ve Nancy Reagan, Henry Kissinger ve Nixon döneminin başkan yardımcısı Spiro Agnew seyirciler arasındaydı. Sinatra'nın o gece söylediği şarkılar hayat öyküsünü –müzikal otobiyografisini– özetler gibiydi. Finali “My Way”le yaptı. Son kıtaya geldiğinde salonu dolduran yönetici sınıfı gözyaşlarını tutamamıştı. Sinatra

Sözler şöyleydi:

Ve şimdi son yakın

Yüz yüzeyim son perdeyle

Açık söyleyeyim dostum

Meselemin ne olduğuna yok hiç kuşum

Yaşadım hayatımı dolu dolu

Oldum her yolun yolcusu

Ve dahası, daha dahası

Kendi yolumdan gittim

Pişmanlıklar –evet, oldu birkaç tane

Ama o kadar az ki, bahsetmeye değmez bile

Yaptım yapmam gerekeni

Ve hallettim istisnasız hepsini

Planladım çizdiğim her güzergâhı

Yol boyunca dikkatle attım her adım

Fakat dahası, daha dahası

Kendi yolumdan gittim

Evet, bildiğiniz gibi birkaç defa

Isırdım çiğneyebileceğimden fazlasını

Ama her seferinde, düşer düşmez kuşkuyla

Tükürdüm yuttuklarımı

Yüzleştim hepsiyle ve dimdik durdum ayakta

Kendi yolumdan gittim

Sevdim, güldüm, ağladım

Kaybetmekten payıma düşeni aldım

Ve şimdi süzülürken gözyaşlarım

Eğlenceli buluyorum hepsini

Düşününce yapıp ettiklerimi

Diyorum ki –hiç de utangaçlık yapmadan

Zaten bana göre değil öylesi

Kendi yolumdan gittim

Bir adam nedir ki, neye sahiptir?

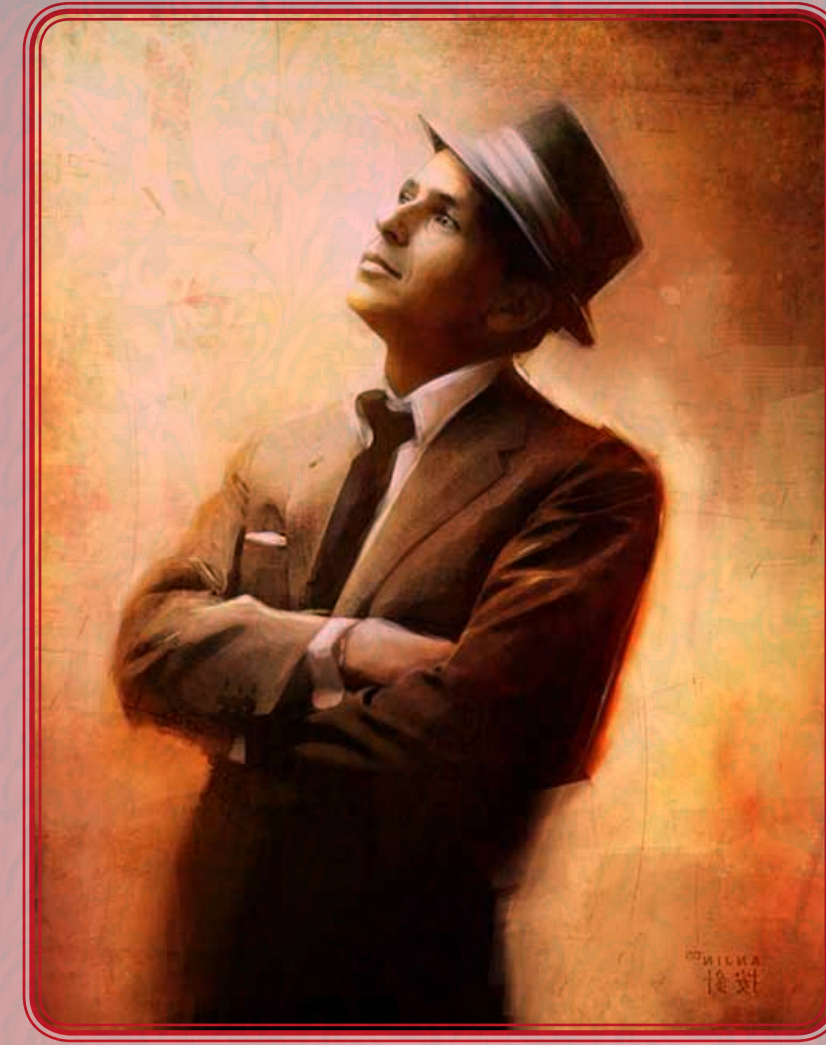
Kendisine sahip değilse bir hiçtir

Gerçekten hissettiği şeyleri söylemelidir

Diz çöken bir adamın sözleri değil bunlar

Sicilim ispatımdır, darbeleri göğüsledim

Ve kendi yolumdan gittim

Elbette, ironi şu ki, Sinatra'nın öyküsünü anlatmayı ve onu modaların ötesine, zamanın dışına taşımayı amaçlayan “My Way”, onu zamanın tam ortasına yerleştirmişti: Büyük şöhreti olan bir adam, şöhretinin elinden kayıp gittiğini fark eder, kariyerinin düşüşe geçtiği anla toplumsal muhalefetin yükselişe geçtiği an çakışmıştır. “My Way” bir mücadele, bir direniş şarkısı olmaktan ziyade, yaralı bir hayvanın inleyişi, uçurumun kenarındaki bir ihtiyarın savunmasıdır.

“My Way”, o günlerde listelere egemen olan Dylan taklidi protest şarkılarını yankılıyordu. Öfkeli bir ihtiyarın ya da yaşı her ne olursa olsun miyadının dolduğunu bilen bir adamın protestosuydu bu. Bir zirve, bir amentü olması istenmişti, ama nasıl yaşanması gerektiğinden çok, nasıl ölünmesi gerektiğine dair gibiydi. Sözcüklerin seçimi, ironik biçimde de olsa, bir tehlike sinyali sayılabilirdi.

onların hikâyesini anlatıyordu sanki.

Arzu Kılıç
arzu.kilic@tbd.org.tr

Değerli okurlar,
Bu sayımızda bir dönem “Harika çocuk” olarak tanımlanan, “Yeni Dışavurumculuk” akımının öncülerinden olan Ressam Bedri Baykam ile bir söyleşi gerçekleştirdim. Ekonomi mezunu, köşe yazarı ve TV programı hazırlayıp sunan Baykam, sanat dergisi genel yayın yönetmenliği de yaptı. Çok yönlü bir kişiliğe sahip olan Baykam, film prodüksiyon yapım ve yayıncılık şirketi ile sanat merkezi kurucusu. Futbol ile de yakından ilgilenen Baykam’a yoğun işleri arasında bize zaman ayırdığı için teşekkür ediyorum.

Yıllardır ülkemizde siyaset sahnesinde de yer alan aydınlardan biri olan Bedri Baykam, 1957 doğumlu. İki yaşında resim yapmaya başlayan Baykam, Ankara, Bern ve Cenevre’de ilk eserlerini sergiledi. 1960’lı yıllarda kendisinden harika çocuk olarak bahsedildi ve Avrupa, Amerika’nın birçok yerinde sergiler açtı. Baykam, 1975-80 arasında Paris’te Sorbonne Üniversitesi’nde işletme ve ekonomi, L’Actorat okulunda aktörlük eğitimi aldı. 1984’e kadar California College of Arts and Crafts’de resim ve sinema eğitimi gördü. “Yeni Dışavurumculuk” akımının öncülerinden olan Baykam’ın yayınlanmış, yarısı siyasi 23 kitabı ve yapıtları hakkında 46 sergi kataloğu bulunuyor. Ayrıca, kendisi hakkında yayınlanmış 4 kitap mevcut.

Sanatçı, son üç yıldır, dijital ve boyasal saydam katmanlar serilerinin uzantısı olarak, tüm dünyada büyük ilgi gören 4D “Dört Boyutlu” işler üretmeye başladı. Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği ve Atatürkçü Düşünce Derneği’nin ilk ve en aktif üyelerinden olan sanatçı, aynı zamanda UNESCO’ya bağlı Uluslararası Plastik Sanatlar Derneği’nin de kurucularından ve halen bu örgütün Türkiye Ulusal Komitesi Başkanı.

Baykam, 1995 yılı CHP Kurultayı’nda, CHP Parti Meclisi Üyeliği’ne seçildi ve bu göreve üç yıl boyunca devam etti. 2003’te CHP Genel Başkan Adayı da olan Baykam, Cumhuriyet Gazetesi’nde “Yakamoz” adlı köşesinde siyasi ve diğer sanat dergileri için de sanatsal makaleler yazıyor. 1998’de Piramid Film Prodüksiyon Yapımcılık ve Yayıncılık şirketini kuran Baykam, 2006’da İstanbul Taksim’de “Piramid Sanat Merkezi”ni hayata geçirdi. (www.piramidsanat.com)

Bedri Baykam’ın kitaplarından bazıları şunlar: “Boyanın Beyni”, Monkey’ Right to Paint”, “Geçici Anlar, Kalıcı Tatlar”, “Dönemin Rengi”, “27 Mayıs İlk Aşkımızdı”, “Binyıl Kırılması”, “Mustafa Kemaller Görev Başına”, “Gözleri Hep Üzerimizde”, “Ödünsüz Laik Türkiye”, 68’li Yıllar-Tanıklar”, “Korku İmparatorluğuna Son”, “Kemik”, “Harika Çocuk”.

Ayrıntılı bilgi için: www.bedribaykam.com/

Ressam Bedri Baykam

“Wi-fi ve on-line olmadığımda elimi kolumu bağlı hissediyorum”

Bilgisayar ve İnternet dünyasına gireli 8 yıl olan Baykam, kadınlara iyi davranmayan, saygı göstermeyen bir toplumun “adam” olmayacağını vurguladı.

Arzu Kılıç: Bilgi çağını yaşadığımız bu dönemde teknolojik gelişmeler hepimizin hayatını etkiliyor. Sanatçıların çağa ayak uydurmaları adına teknolojiyi takip etmeleri, kullanmaları konusundaki görüşleriniz nelerdir? Resimlerinizi yaparken teknolojiden yararlanıyor musunuz?

Bedri Baykam: Sanatçıların yaşadıkları çağın nabzını doğru solumaları, teknoloji bilim ve sosyal yaşamı yakından takip etmeleri bence çok önemli. Bugün zaten dünyada çevremizi kuşatan her şey, bir “bilgi”. Ve biz her gün, her an bir “bilgi işlemi” gerçekleştiriyoruz. Fotoğraf çekerken de, kart alışverişi yaparken de, Powerpoint sunumu yaparken de, araba kullanırken de, telefonda konuşurken de... Her şey de! “Treatment of the Information” diyorum ben buna. Son derece ciddi ve hayati bir konu. Bu basit gerçeği göremeyenler, bu ortama adapte olamadan dinazorlar gibi silinir giderler.

Resimlerimi yaparken belirli ölçülerde teknolojiden yararlanıyorum. Resim yapmak için fotoğraf çekerken, bunlar arşivlenirken ve tabii son 4 yılda tüm dünyada sergilediğim 4D’leri, lens teknolojisiyle üretirken. Öte yandan itiraf etmem lazım, ben bilgisayar ve İnternet dünyasına gireli henüz yalnız 7-8 yıl oldu. Önceden asistanlarım üstünden o dünyayı yaşırdım. Bugün günde en az 2-3 saatim bilgisayarla geçiyor. Cep telefonu 3. elim sayılacak kadar hayatımın göbeğinde... Wi-fi ve on-line olmadığım bir ortamda elimi kolumu bağlı hissediyorum.

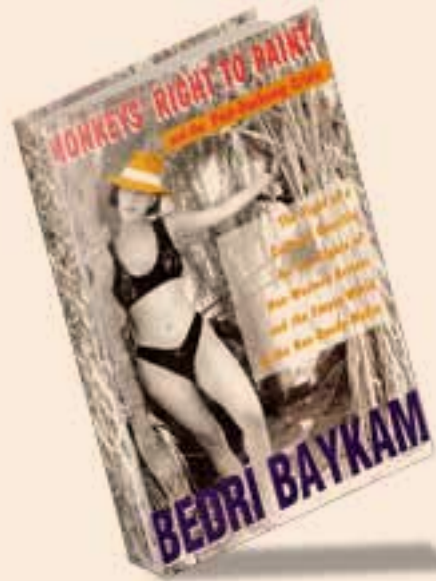
A.Kılıç: Ortadoğu’daki kitlesel hareketlerin tetikleyici faktörlerinden birinin de sosyal paylaşım ağları olduğu biliniyor. Hem sanatçı hem siyasetçi kimliğinizle sosyal ağların toplumsal olaylara yansımaları nasıl resmedersiniz? Bu resmi bize anlatır mısınız?

B.Baykam: Böyle bir resim yapmam. Bunun hakkında düşünmem. Yapacağım varsa da günü geldiğinde zaten yaparım, ortaya ne çıktığına beraber bakarız! Ama sosyal paylaşım ağlarını, başta Facebook, Twitter ve biraz da What’s App gibi çok kullandığımı ve bundan hiçbir rahatsızlık duymadığımı söylemem lazım. Makalelerim, sergi duyurularım, siyasi eleştirilerim, her şeyden önce oradan yayılıyor... Medyanın kimi konularda yaptığı sansürler, böylece o direkt ortamda anlamını kaybediyor.

A.Kılıç: Uluslararası arenada özellikle ressam olarak Türkiye’yi temsil edecek kadın sayısı yok denecek kadar az. Bu konuda kadınları cesaretlendirmek adına neler yapılmalı? Ülkemizde kadınlarımız hâlâ cinsiyet ayrımcılığı, aile içi şiddet ve eğitim haklarının ihlal edilmesi gibi sorularla karşı karşıya kalıyorlar. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü için mesajınız nedir?

B.Baykam: Aslında Türkiye’de kadın sanatçı sayısı oranı, belki Fransa, hatta ABD’den daha fazla... Sakın bu sözlerimi AKP’lilerin “Bizde basın özgürlüğü ABD’den daha ileri sözleriyle karıştırmayın! Doğru söylüyorum. Tomur Atagök, İpek Duben, Beril Anılanmert gibi tecrübeli kuşakların bugünkü Burcu Perçin, Ayşegül Sağlam, Gülay Semercioğlu kuşağına kadar, çok sayıda kadın sanatçımız var ve bu konuda ABD’de tam tersine ciddi itirazlar ve tepkiler var. Kadına yönelik şiddet benim çok önemseydiğim bir konu. Başkanı olduğum UPSD (Uluslararası Plastik Sanatlar Derneği) olarak bu ay içinde, 8 Mart Dünya Kadınlar gününde, “Kadınların Bedensel-Cinsel Hakları ve Kadınlara Yönelik Şiddet” konulu bir sergi açtık. Çok önemliydi bu... Törenin getirdiği şiddetin tabii ki ceza indirimi almaması lazım, hatta tam tersine, planlı şiddet olarak, cezaların iki misli arttırılması lazım! Kadınlarına iyi davranmayı ve saygı göstermeyi bilmeyen bir toplum hiçbir yere varamaz, “adam olamaz”.

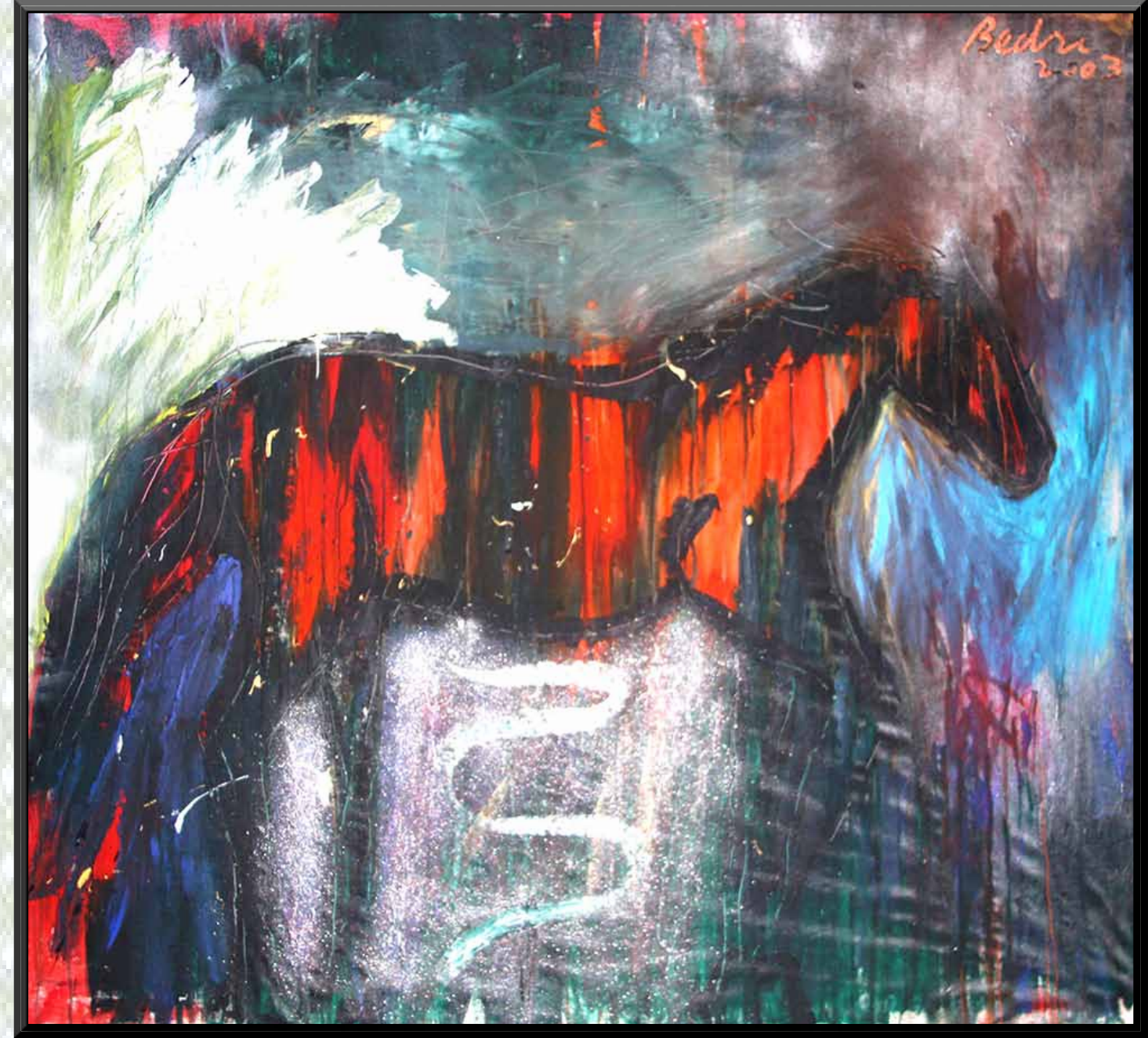
"Kabare-Paris". 185X240 cm. 4-D Çalışma. 2010

"Gösteri Devam Etmeli". 180X120 cm. 4-D Çalışma. 2008

“Yıldız Gölgesi”. 180X195 cm. Tual üzerine karışık teknik. 2006

“Yalnız At”. 180X198 cm. Tual üzerine karışık teknik. 2003

“Sosyal” gelince “Medya” gider mi?

Melih Bayram DEDE
mbd@melihbayramdede.com

Sosyal medya, kavram olarak hayatımıza girdiği andan beri, bir medya mensubu olarak bu yeni durum karşısında nasıl pozisyon alman gerektiğini hem kişisel hem de kurumsal olarak araştırıyor, öğrenmeye çalışıyorum. Bu amaçla da çoğu kez sosyal medya ile kesişen alanlardan uzmanlarla röportajlar yaptım. Edindiğim tecrübeleri bir sosyal medya kullanıcısı ve medya mensubu olarak sizlerle paylaşmak üzere bu satırları yazıyorum.

Her şeyden önce “sosyal medya” denilince panikten doğan bir yanlış karar verme ve hatalar zinciri görüyoruz. En büyük hata, “Artık sosyal medya var, konvansiyonel medya bitti” yanılsaması oluyor.

Hatta “Konvansiyonel medyada yer almanıza artık gerek yok, sadece sosyal medyada yer almanız yeterli” şeklinde sunumlar yapan ve şirketleri, yanlış kararlar almaya yönlendiren ‘sözde’ sosyal medya uzmanları görüyoruz.

Nasıl ki, bir medya aracı kendinden önce doğan aracı yok etmediyse, sosyal medya için de aynı şey sözkonusu. Çok sık verilen bir örnektir ama, nasıl TV keşfedilince radyonun “tarih” olacağı yanlışlığı doğmuş ve radyo hâlâ yaşama tutunan bir medya, enstrüman olarak devam ediyorsa, burada da aynı şeyle karşı karşıyayız. Reklam bütçelerinin medya araçlarına göre dağılımına baktığımızda ise hâlâ en çok bütçenin televizyona ayrıldığını görmekteyiz. Çünkü televizyonun yaygınlığı ve ulaştığı kitleyle, İnternet kullanıcı sayısı ve İnternet’te sosyal medya araçlarını kullanan kişilerin yaygınlığı arasında büyük farklar var.

Mevcut durumda dijital mecra payını artırmakta ancak TV yaygınlığına paralel olarak reklamverenlerin tercih ettiği birinci mecra olma konumunu sürdürmektedir. Buna ilave olarak, dijital mecra (dolayısıyla da sosyal ağlar) ile radyonun reklamverenler için yükselen bir tercih olarak çıktığını görüyoruz. Yine çıkış noktamız olan sosyal medya konusuna gelirsek; her mecraı kendi şartlarında ve kendi özelliklerine göre değerlendirmek ve hedefe göre tercih etmek gerektiğini söylemeliyiz. Mecraları birbirinin yerine geçen yok eden şeklinde olarak sunmak yerine, her mecraı kendi koşullarında değerlendirmeli, birbirinin destekleyicisi olarak görmeliyiz. Örneğin marka olarak bir kampanya yapacaksa, bu kampanyanın amacı, hedef kitlesi gibi kriterlerini belirledikten sonra, bu kampanyanın başarılı olması için tercih edilecek mecraları belirlemeliyiz.

Örneğin hanelerde satınalma kararlarında büyük etkisi bulunan kadınları ilgilendiren bir kampanya yapıyorsak, kadınların evde ve ekran başında olduğu zaman dilimi ve izledikleri programları hedeflemek ve ziyaretçi kitlesi kadın olan web siteleri ile okuyucuları kadınlar olan basılı dergileri tercih etmekten doğal bir şey olamaz. Burada sosyal ağlardan yararlanmak da kampanyada tamamlayıcı bir unsur olarak kullanılabilir.

15-25 yaş arası gençleri hedefleyen, yenilikçi ve teknolojik ürünleri konu edinen bir kampanya yapıyorsak burada dijital mecranın daha fazla öne çıktığını görürüz. Çünkü 15-25 yaş arası gençlerin TV izleme oranı çok düşük. TV yerine YouTube gibi platformlardan video izlemek onlara daha cazip geliyor. Benzer şekilde Facebook gibi sosyal paylaşım sitelerinin kullanım oranları da bu grup içinde yüksek ve bu kitleye direkt ulaşmak için dijital mecra televizyondan daha elverişlidir. Bu kampanyada da her ne kadar dijital mecranın gücüne yararlansak da, TV’de gençlerin (az da olsa) izlediği programları hedefleyerek planlama yapmaktan da geri durulmamalıdır. Basılı yayınlara gelince,

gençlerin satın aldıkları gazete ve dergiler de kampanyamızın bir ayağını oluşturabilir.

Sözün özü: 1- İnternet, bir başka deyişle “dijital mecra” giderek önemini artırıyor ve görmezden gelmek, yok saymak mümkün değil. 2- Televizyon hâlâ reklam verenlerin en fazla bütçe ayırdığı mecradır ve IPTV ile birlikte TV’nin payının daha fazla artması beklenmektedir. 3- “Sosyal medya geldi, konvansiyonel medya gidiyor” diyerek müşteri avına çıkan “sözde” sosyal medya uzmanları derslerine daha iyi çalışmalıdır.

Bilgisayar kullanıcılarının kendi bilişimlerini kontrol etmelerine olanak sağladığını belirttiği özgür yazılımın, özgürlüğe saygı gösterdiğini vurgulayan Stallman, özgür olmayan yazılımların kullanıcıların ifade özgürlüğünü kısıtladığını söyledi.

Özgür yazılımın kurucusu Stallman:

“Özgür olmayan program, dijital sömürgeleştirme yaratıyor”

Dünyada özgür yazılımın kurulmasına öncülük eden, Özgür Yazılım Vakfı Başkanı Richard M. Stallman, İstanbul ve Ankara’da, bilişimcilerle buluştu. 1983’te özgür yazılım hareketini başlatan ve o zamandan beri hareketin önderliğini yapan Stallman, 7 yıl sonra Türkiye’ye geldi. 26 Şubat 2011’de İstanbul Yeditepe Üniversitesi Bilgisayar Topluluğu’nun konuğu olan Stallman, 27 Şubat 2011’de ise Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Ankara Şubesi, Linux Kullanıcıları Derneği, INETD ve Ankara Barosu Bilişim Kurulu tarafından düzenlenen etkinliğe katıldı.

İstanbul Yeditepe Üniversitesi Bilgisayar Topluluğu’nun konuğu olarak Türkiye’ye gelen Stallman, 26 Şubat’ta İstanbul’da yedincisi gerçekleştirilen Bilgisayar Mühendisliği Öğrencileri Kongresi’nde (BİLMÖK) “Yazılım Patentlerinin Tehlikesi” konulu bir konuşma yaptı. Stallman, konuşmasında yazılım patentlerinin yazılım geliştirilmesini nasıl engellediğinden söz etti. 27 Şubat’ta Ankara Barosu Eğitim Merkezi’nde düzenlenen “Özgür Yazılım ve Özgürlüğünüz” konulu konferansta konuşan Stallman, özgür yazılım hareketine katılmanın bilgisayar kullanıcılarının kendi bilişimlerini kontrol etmelerine olanak sağladığının altını çizdi. Stallman, genelde, Linux

çekirdeği ile kullanılan GNU işletim sisteminin bu özgürlükleri nasıl erişilebilir kıldığını da anlattı. EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Pektaş, açılış konuşmasında, “EMO, bünyesinde bilgisayar mühendisleri, elektronik mühendisleri, biyomedikal mühendisleri, bilişim alanlarında çalışanlarını da elektrik mühendislerinin yanı sıra barındırdığı için bizim alanımıza girmekte” dedi.

Özgür yazılımı “özgürlüğünüze saygı gösteren toplumuza saygı gösteren yazılımdır. Bu fiyatla ilgili bir şey değildir, özgürlükle ilgilidir” diyerek tanımlayan Stallman, “Eğer bir program özgür değilse buna özgür olmayan yazılım veya özel mülk yazılım, kullanıcıları baskılayan yazılım diyoruz. Çünkü özgür olmayan program, dijital sömürgeleştirme yaratıyor. Bu yolla da her sömürgeci sistem gibi böl ve yönet politikasını güdüyor, kullanıcıları bölüyor ve çaresiz bırakıyor. Bölünüyorlar yazılımı paylaşımları yasak çaresizler çünkü kaynak koduna erişimleri yok, programı değiştiremiyorlar. Hatta programın gerçekte ne yaptığını inceleyemiyorlar. Bu programlarda kötü özellikler var bunları keşfetmek zor çünkü kaynak kodlarını bulamıyorsunuz” diye konuştu.

“Özgür olmayan yazılımlar kullanıcıların ifade özgürlüğünü kısıtlıyor”

Bazı bilgisayar programlarının lisansları izin verilmiş kopyaların kullanımını bile kısıtladığını, özgür olmayan yazılımların kullanıcıların ifade özgürlüğünü kısıtladığını anlatan Stallman sözlerini şöyle sürdürdü, “Kendi bilgisayarınız üzerinde kontrol sahibi olmayı hak ediyorsunuz. Hiç kimse bunun üzerinde kontrol sahibi olmamalı. Bazı bilgisayar programlarının lisansları izin verilmiş kopyalarının kullanımını bile kısıtlıyor. Mesela internet sitelerini yönetmek için kullanılan bir program var. Geliştiriciyi eleştirecek herhangi bir şey yayımlamayı yasaklıyor lisansındı. Özgür olmayan yazılım kullanıcıların ifade özgürlüğünü kısıtlıyor.”

“Özgür yazılım ile özel mülk yazılım arasındaki fark sosyal, etik ve siyasadır”

Özgür yazılım ve özel mülk yazılım arasındaki farkın sadece teknik olmadığını vurgulayan Stallman, “Özgür yazılımla özel mülk yazılım arasındaki fark sosyal etik ve siyasi bir farktır. Programı kullananların içinde yaşadığı sosyal sistemle ilgilidir” dedi.

“Özel mülk programının kullanımı, geliştirici ilercici değildir bağımlılık yaratır. Bu sosyal bir sorundur. Bunu yapmanın yolu özel mülk yazılım programlardan kurtulmaktır” diyen Stallman, özgür yazılım hareketinin amacının bütün programların özgür olması ve bu sayede tüm kullanıcıların özgür olması olduğuna işaret etti.

Richard Stallman, özgür yazılım fikrinin nasıl ortaya çıktığını ve yaygınlaştığını anlattığı sunumunun ardından salondaki katılımcıların sorduğu soruları yanıtladı.

Saatlerinizi ayarlamayı unutun!..

Gençlerimiz kendi gelecekleri ile ilgili bu kadar önemli bir konuda unutkan olabiliyorlarsa, acaba başka neleri unuttular ya da unutacaklar?

Atilla Yardımcı
atilla.yardimci@tobb.org.tr

Bilindiği gibi her yıl gün ışığından daha fazla yararlanmak için yapılan ileri saat uygulaması, bu yıl Bakanlar Kurulu kararı ile bir gün sonrasına kaydırıldı. Kararın gerekçesine bakıldığında Yüksek Öğretime Giriş Sınavı (YGS) ile aynı tarihlere denk gelmesinin, adayların sınava girişlerinde aksaklıkların yaşanacağına vurgu yapıldı. Başlangıçta çok masum olan bu talebin ve verilen kararın doğuracağı sonuçlar incelendiğinde, durumun farklı olduğu görülüyor.

Eğer yaz saati uygulamasına geçiş için tarih değişikliği yapılacaksa çok daha önceden planlanması gerekirdi. Bilgi sistemlerine ve teknolojik ağıtlara bu kadar bağımlı olduğumuz dikkate alındığında, yeni düzenlemelerin yapılması için bir haftalık süre yeterli olmayacaktır.

Bu nedenle dünya çapında faaliyet gösteren işletim sistemi ve veritabanı yönetim sistemi imalatçıları ellerinden geleni yapacaklarını, ancak garanti vermediklerini ve saat uygulaması için sistemlerde tanımlı olan ayarların değiştirilmemesini tavsiye ediyorlar.

Her yıl aynı zamanda yapılan ileri saat uygulaması gününün değiştirilmesi, zamana bağlı işlem yapılan uygulamalarda, log dosyası saatlerinde, elektronik imza altyapılarında daha da önemlisi bilgisayar kontrollü yaşam destek cihazlarında muhtemel sorunların yaşanmasına neden olabilir.

Planlama yapılırken ulusal takvimin göz önünde bulundurulması ve en ucuz bir ajandanın bile gün sayfasında yer alan ileri saat uygulamasının dikkate alınmadan sınav gününün belirlenmesi, konusunda bu kadar yanılmak sanırım sadece bize özgü bir durum. Böylece bilgi sistemlerinde meydana gelecek aksaklıkların ve bunların sonucunda ortaya çıkacak zararların karşılanması konusunda kim sorumlu olacak? Örneğin anti virüs ya da güvenlik yazılımlarının güncelleme zamanları değiştiğinden, sistemlere yapılacak saldırıdan kim sorumlu olacak? Uçakların rotaları belirlenirken, ulusal saatlerin otomatik olarak alındığı sistemlerde oluşacak aksaklıkların sonucunda yaşanacak tehlikelerin farkında mıyız?

Yükseköğretim sınavına girecek gençlerimiz saatlerini ayarlamayı unutup sınavlarına geç kalmasınlar diye yapılan bu değişiklik, aklıma başka bir konuyu daha getiriyor. Bu gençler kendi gelecekleri ile ilgili bu kadar önemli bir konuda unutkan olabiliyorlarsa, acaba başka neleri unuttular ya da unutacaklar? Hayatta başarılı olmak için en önemli konulardan birisi sorumluluk sahibi olmak gerektiğini hepimiz biliyoruz. Yaşadığı zamana ve şartlarına uyum gösterip kendisine yarar sağlayacak önlemleri almayı büyüklerine bırakan bu gençlikten, kendi sorumluluklarına sahip çıkmayı nasıl bekleyeceğiz?

Ülkenin geleceğini doğrudan etkileyen ve Pazar günü yapılan 29 Mart 2009 Yerel Seçimleri yaz saati uygulamasına denk gelmesine rağmen, uygulama günü ya da seçim gününde herhangi bir değişiklik yapılmadı. Ülkenin geleceğine ilişkin karar verirken uygulama aynen devam ederken, ülkenin geleceği olan gençlerimizin geleceği konusundaki sınavda bu uygulamanın değiştirilmesi konusunda farklı yorumlar yapılabilir. Büyüklerin görevinin küçükleri her türlü yanlıştan korumak olduğunu biliyoruz. Ancak koruma duygusuyla verilen kararların tutarlı ve başka mağduriyetlerin, özellikle yaşamsal risklerin, yaşanmamasına da özen gösterilmesi gerektiğine inanıyorum.

Kuantum bilgisayar doğuyor...

ABD’li fizikçiler, çok daha hızlı işlem yapacağı varsayılan kuantum bilgisayarlarda önemli gelişmelere imza attı.

Amerikan Fizik Topluluğu, kuantum bilgisayarı konusundaki önemli gelişmeleri paylaştı. Öngörülere göre maddenin “kuantum hallerini” dikkate alarak işlem yapan kuantum bilgisayarlar, gelecekte “büyük olasılıkla” normal bilgisayarların pabucunu dama atacak. Ntvmsnbc’de yer alan habere göre, bu konuda çalışmaları yürüten ekibin geliştirdiği 6x6 santimetre boyutundaki çipte dokuz farklı kuantum elemanı bulunuyor. Bunlardan “kuantum bit” adı verilen dört tanesi kuantum hesaplamalar yapabiliyor. Ekibe göre bu yılın sonuna kadar 10 kubit (kuantum bit) kapasiteye ulaşmak mümkün olacak.

Kuantum bilgisayarı sayısal hesaplamada kullanılan 1’ler ve 0’lar yerine süperpozisyon adı verilen maddenin hem 1 hem de 0 olabilme durumunu dikkate alıyor. 1 kubitlik hesaplamalarda çok büyük fark olmasa da kubit değeri arttıkça fark da artıyor. Kuantum bilgisayarı gerçekte anlamda yararlanabilmek içinse en az 100 kubit ihtiyacı duyulduğu belirtiliyor.

“Kuantum işlemciye çok az kaldı”

Kaliforniya Üniversitesi’nden Eric Lucero’ya göre artık bir kuantum işlemci üretebilmek için nasıl bir yol izleneceğine karar verme zamanı geldi. Ekibin geliştirdiği en önemli yenilik bir kuantum devresindeki etkileşimleri tamamen “ayrıştırılabilmek.” Bu etkileşimler sonucunda ortaya çıkan hassas kuantum hallerini bozulmadan koruyabilmek ve taşıyabilmek gerekiyor.

Araştırmacının başındaki John Martinis yaklaşık üç-dört yıldır etkileşimleri ayrıştırabilme sorunu üzerine çalıştığını belirtiyor ve şöyle devam ediyor: “Sonunda bu sorunu çözdük, ancak daha yapmamız gereken çok şey var.”

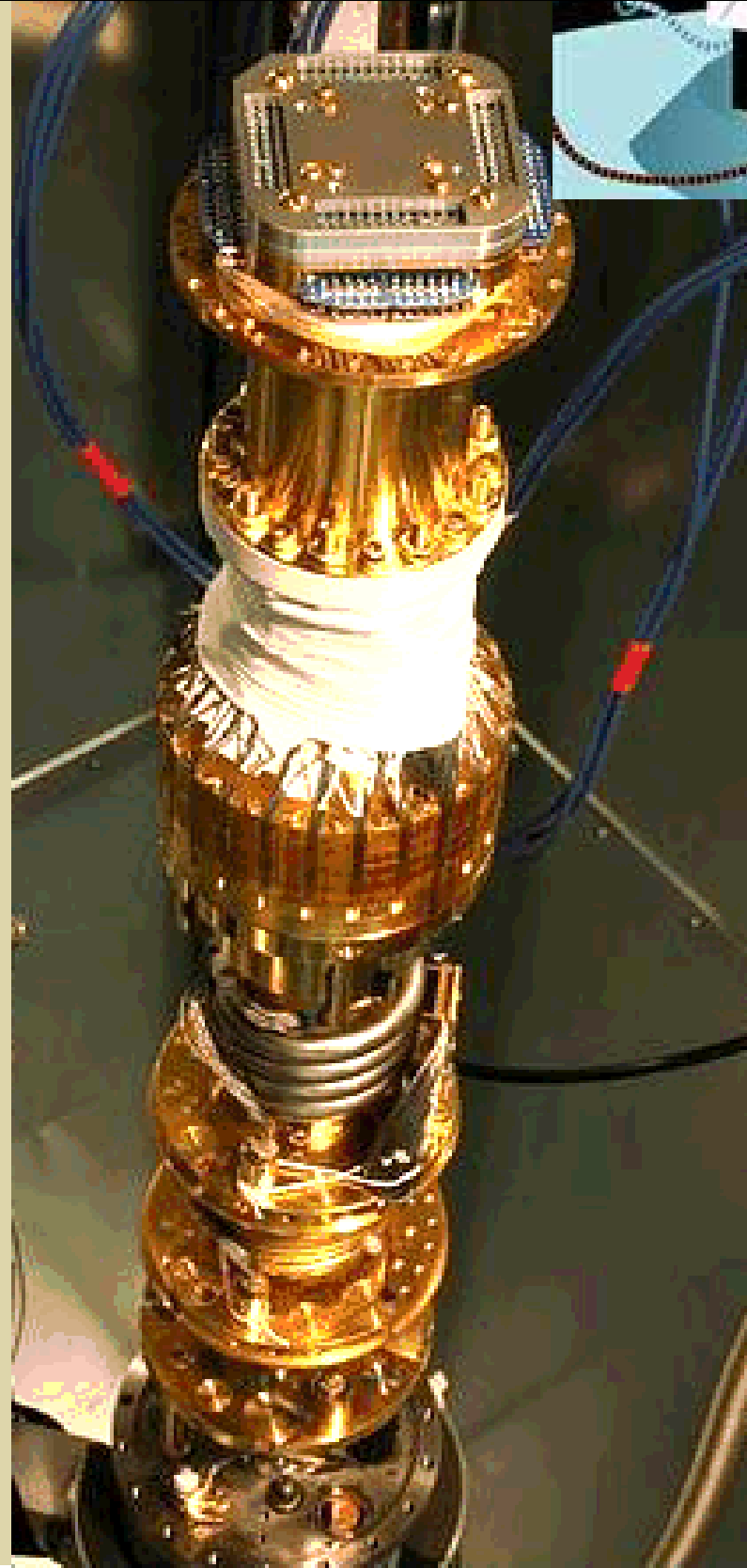
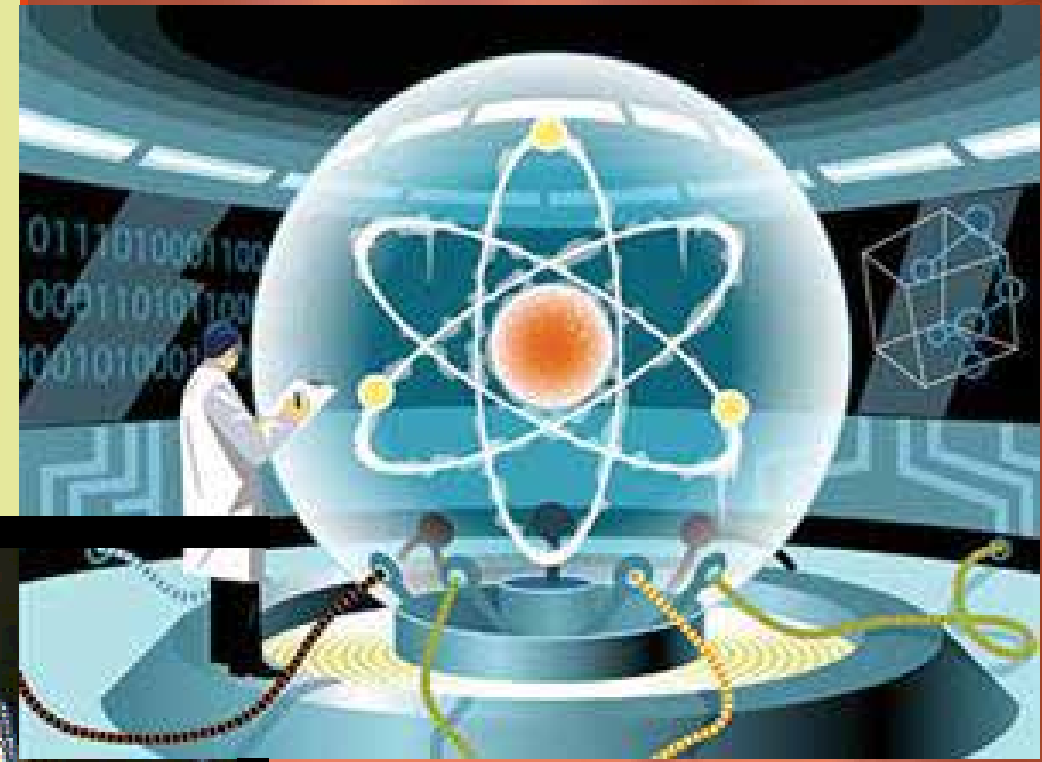
Baş döndürücü ilerleme

Araştırma ekibi bu sorunu çözmek için RezQu adı verilen bir tasarımdan faydalandı. Amerikan Fizik Topluluğu’nun düzenlediği konferansta hem bu tasarımı hem de ondan nasıl faydalanılabileceğini anlatan sunumlar yer aldı.

Martinis, “Artık ne yapmamız gerektiğini biliyoruz. Şimdi başa dönüp her parçasını optimize edebiliriz” diye konuştu.

RezQu, özellikle “ölçeklenebilirlik” açısından önemli bir başarı olarak görülüyor. Bu sayede çok daha karmaşık devreler kullanarak gerçek bir kuantum bilgisayarı yapmak mümkün olabilecek. Araştırmacılar daha şimdiden bu tasarımdan yola çıkarak cep telefonu teknolojisiyle özel elektronik sistemler üretmeyi başardılar.

Syracuse Üniversitesi’nden Britton Plourde’ye göre son yıllarda kuantum bilişim alanında çok önemli gelişmeler yaşanıyor. Burada en kritik nokta kuantum hallerin korunabilmesi. Plourde’ye göre bu noktada da kısa sürede çok mesafe katedildi. Daha 10 yıl önce “süperiletken kuantum bit” diye bir şeyin varlığından bile söz edilemezken şimdi bu hassas kuantum hallerini kontrol altına almak mümkün hale geldi. Büyük ölçekte bir kuantum bilgisayarı yapmak için henüz çok erken olsa da tüm araştırmacılar bu alanda gerçekten çok hızlı gelişmeler yaşandığını kabul ediyor.

INETD Başkanı Doç. Dr. Mustafa Akgül:

İnternet, tahmin edemediğimiz inovasyonları ortaya çıkarıyor

Türkiye’de siyasal sahiplenme ve örgütlenmede ciddi sorun olduğunu belirten Akgül, siyasal ve entelektüel sahiplenme, katılımcı, saydam, özel sektör ve STK’ları da kapsayan örgütlenme ile İnternet’i toplumsal gelişmenin odağına koyan bir stratejinin gerekliliğini vurguladı.

Aslıhan Bozkurt

Türkiye, 12 Nisan’da yine İnternetle tanışmasının 18. yılını kutlayacak. İnternet Türkiye’de ilk kez 12 Nisan 1993’te kullanıldı. Ve bu tarih, Türkiye İnterneti’nin doğum günü kabul ediliyor. 1998’de Necdet Menzir’in Ulaştırma Bakanlığı döneminde kurulan İnternet Kurulu, İnternet kültürünü yaymak için İnternet Haftası düzenlemeye başladı. 1998’den beri 12 Nisan’ı içine alan İnternet Haftası kapsamında, iki haftalık bir sürede, tüm ülkede halka yönelik bir kutlama, tanışma, öğrenme, düşünme ve tartışma etkinlikleri gerçekleştiriliyor.

Bilişim Dergisi olarak, “Türkiye İnternetinin 18. doğum günü” nedeniyle ülkemizde İnternet denildiğinde ilk akla gelen, Türkiye’de İnternet konusunda otorite kabul edilebilecek insanlardan biri olan İnternet Teknolojileri Derneği (INETD) Başkanı Doç. Dr. Mustafa Akgül ile görüştük. İnternet’in ülkemiz için yaşamsal önemde olduğuna inanan INETD Başkanı Doç. Dr. Akgül, Bilkent Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü öğretim üyesi. Akgül, aynı zamanda ilk basılı Türkçe İnternet kitabı olan “İnternet: Bilgiye Erişimin Yeni Araç ve Olanakları”nın da yazarı.

11-24 Nisan 2011 tarihlerinde yapılacak 14. İnternet Haftası’nda, üniversiteler, tüm kamu yönetimi, özel sektör, bilişim/bilgi/iletişim STK’ları, demokratik kitle örgütleri, bilişim klüpleri, medya kuruluşları ve bireylerle bilgi toplumu, e-dönüşüm, e-Türkiye ve e-devlet kavramları geniş kitlelerle tanıştırılıp tartışmaya açılacak.

internet haftası

11-24 Nisan 2011

-Türkiye İnterneti'nin ilk doğum gününü anımsıyor musunuz?

-Türkiye İnterneti çok yavaş geliştirdi. Resmi doğum günü kutlamasını, İnternet Kurulu kurulduktan sonra, onun öncülüğünde, 12 Nisan 1998'de Cumhurbaşkanı ve Ulaştırma Bakanının katılımı ile yapabildik. 1994'te ekonomik kriz, gündemi oluşturmuyordu. 5 Nisan'da tasarruf tedbirleri geldi. Modem almak bile tasarruf tedbirlerine takıldı. 95 yılı TT-TÜBİTAK-ODTÜ-TRNET A.Ş. tartışmaları ile geçti. İnternet'in 3 yılında ben Yeni Yüzyıl Gazetesi'nde "İnternet gerçek Sahiplerini Arıyor" (<http://akgul.web.tr/yazilar/yy/sahip.html>) ile doğum gününü hatırlattım. Ama asıl önemlisi 12 Nisan 1996'da bir kampanya başlattık: "3. Yıl İnternet Kampanyası" resmi adıydı ama asıl "İnterneti Doğmadan Öldürmeyin" kampanyasıydı. Turnet 96 sonunda nihayet çalışmaya başlamıştı. İlk doğum günü kokteyli, 12 Nisan 1997'de ODTÜ'de yaptık diye hatırlıyorum. Burada M. Ufuk Çağlayan, Attila Özgüt'le birlikte hazırladığımız bir bildirgeyi de okumuştum. İnternet Haftası başladıktan sonra önce, İnternet Kurulu olarak kutladık. İnternet Kurulu feshedildikten sonra Bilişim STK'ları olarak kutlamaya ve Ankara dışında Anadolu'da gezmeye başladık. Samsun, Diyarbakır, Manisa, İstanbul ve bu yılda Güneydoğu'da kutluyoruz.

-Türkiye'de İnternetin doğum günü neden kutlanıyor? Doğum günlerine ilk yıllarda gösterilen ilgi ile son yıllardaki ilgiyi karşılaştırdığınızda neler söyleyebilirsiniz? Kutlamalar, önceki yıllarda hükümet ve kamu kurumları daha etkin katkı verip şölen havasında geçerken son yıllarda sönük bir şekilde yapılıyor?

-Fikir önce, bir "İnternet günü" yapmak idi. Sonra bunu İnternet Haftası'na aktardık ve 2 hafta olarak kutlamaya başladık. ABD'de "Netday" yapılmıştı, yurttaşlar kendi okulunda ağ altyapısını oluşturup okulu İnternet'e bağlıyordu. Fransız Parlamentosu, bizimle aynı zamanda İnternet Günü yapmıştı. Bizim aklımızda, İnternet'in doğum günü, geniş kitlelerin ilgisi çekmek, İnternet kültürünü yaymak, farkındalık yaratmak, İnternet'i konuşmak, tartışmak, politikaları gözden geçirmek, yeni projeler yaratmak için kutlamak vardı. İnternet Haftası, ilgili kurumların halka hesap vermesi, halktan görüş almasını da hedefliyordu; en azından İnternet Kurulu böyle bir şey yapmaya çalışıyordu. İnternet'in doğum günü ve İnternet Haftası'nı, ülkemizi bilgi toplumuna taşıyacak çabaların önemli bir parçası olarak düşünmüştük.

İnternet Haftası'na devletin desteği İnternet Kurulu etkin ve heyecanlı iken, yüksekti. Bu zamanla önemsenmedi. Dönemin Ulaştırma Bakanı Necdet Menzir'in heyecanı yakalanamadı. Binali Yıldırım, zamanında İnternet Kurulu durakladı, daha sonra da fesh edildi. Gecikmeli olarak kurulduğunda, Bakanlıkla çatışmayan, ilgisini bakanlığın istediği konularla sınırlayan, etliye sütlüye karışmayan bir yapı oluştu. İnternet'in doğum günü ve İnternet Haftası'na gecikmiş alternatif etkinlik yapılarak cevap verildi. Artık devletin üst düzey yöneticileri, sadece zararlı içerik ve çocukları korumaya odaklandı ve bunu kendi kanallarıyla yapmaya çalışıyor. Kamudaki çok başlılık ve dağınıklık da bunda etkili oldu. Öte yandan, pek çok İnternet kullanıcısının, "Ben İnternet'i rahatça kullanıyorum, yasakları da dolaylı yoldan aşıyorum, öyleyse konuşacak ne var ki"

yaklaşımı, haftanın göreceli sönük geçmesinde etkili oldu. Türkiye'de pek çok kişi için, "İnternet doyma noktasına ulaşmıştır" algısı var kanısındayım. "Ben, bana gerektiği kadarını biliyorum" duygusu hâkim. Bu işin liderliğini yapacak, entelektüel kesim bile sorunların ve potansiyelin farkında değil. Türkiye'nin 2006-2010 Bilgi Toplumu Stratejisi'nin varlığını bilen entelektüeller azınlıkta. Sivil toplumda yeteri kadar güçlü değil. Herkes sanki can derdin de.

-İnternetin doğum günü sizce nasıl kutlanmalı?

-Bunu aktif katılım çağrısında somut örneklerle anlatmaya çalışıyoruz. Benim gönlümde, yıllı kapsayan, Türkiye İnternet raporunun yayınlandığı, İnternet'in enine boyuna tartışıldığı, yeni projelerin başladığı, geçen yılın başarılı proje, kurum, web ve bireylerine ödül verildiği, toplumun İnternet'i yaşadığı, düşündüğü, tartıştığı bir süreç olması var. Her birey ve kurumun, "İnternet'i nasıl daha iyi kullanırım, kendimi, kurumumu, ülkemi bu yolla nasıl geliştiririm?" diye kafa yorduğu, her kurumunun, "Hizmetimi İnternet'le nasıl daha iyi yaparım?" sorusunu sorduğu, bunu toplumla tartıştığı, ülkenin bir "Bilim, Bilişim, İnternet Fırtınası" ile sarsıldığı bir günler olmasıdır. Siyasal partilerin, yerel yönetimlerin, saydamlık, katılımcılık, demokrasi boyutlarını gündeme getirdiği, kendimizi değerlendirmemiz için uygun bir ortam olmasını isterim.

-Bu yıl kutlamalar yine İnternet Haftası kapsamında mı gerçekleştirilecek? Neler yapılacaktır?

-Biz İnternet Haftası boyunca, tüm ülkede İnternet'i konuşmaya, tartışmaya, kutlamaya adeta bir şölenlik yapmaya çalışacağız. İnternet'in sorunlarını da gündeme gelecektir ama pozitif boyutları, olanakları öne çıkacaktır. Bardağın dolu tarafına ve kolayca dolabilecek tarafında daha çok bakacağız. Ben, bu iki haftayı Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da geçireceğim. Özellikle göreceli yeni üniversitelerde; olabilirse valilik, ticaret odası, baro gibi STK'ların desteğiyle etkinlikler yapacağız. Pek çok ilde, özgür yazılım ve linux seminerleri olacak. Güvenlik STK'ları ana babalara yönelik güvenli İnternet ve bireysel güvenlik seminerleri verecekler. İnternet Haftası, tüm ülkeye yapılmış bir açık çağrıdır. İnternet gönüllülerinden çeşitli boyutlarda katkı bekliyoruz. Aktif Katılım Çağrısı'nda bazı somut öneriler sunuyoruz. internethaftasi.org.tr webinde etkinlik, duyuru, resim eklenebilecek, listelenecek, görüş açıklanacak bir yapı sunuyoruz.

-İnternet, artık ülke yönetimlerini sarsan ve yönetimlerde en etkin kullanılan araçlardan biri. İnternet'in Türkiye'deki durumu hakkında neler söylemek istersiniz? Türkiye, İnternet'e hak ettiği değeri veriyor mu? Ne yapılması gerekiyor?

-Kanımcı, İnternet sanayi devrimi boyutlarında köklü bir değişimi temsil ediyor. Bu değişimi algılamak o kadar kolay değil. İnternet, hiçbirimizin tahmin edemediği inovasyonları ortaya çıkarıyor. İnsanlığı, bilgi toplumu, bilgi ekonomisi, bilgiye dayalı ekonomi gibi terimlerle tanımlaya çalıştığımız yeni bir toplum biçimine taşıyan gelişmeleri temsil ediyor. Bu uzun ve sancılı bir süreçtir. Sanayi devriminin başında, kimse sanayi toplumunu göremezdi. Şimdi de çok ilerisini görmek mümkün değil. İnternet, bir yandan bireyi özgürleştiriyor, onu üretici ve tüketici olarak öne çıkartıyor; öte yandan dünya üzerinde geniş kitlelerin örgütlenmesini, birlikte üretmesini, birlikte hareket etmesine katkıda bulunuyor. Hiyerarşik yapıları yıkıyor; sınırları büyük ölçüde ortadan kaldırıyor; zaman ve mekânın etkisini azaltıyor. Bunun sonucunda bazı sektörler de çok ciddi değişimler söz konusu. Bilgi, bir üretim faktörü oldu. Temel zenginlik kaynağı, bilim, teknoloji Ar-Ge ve inovasyon oluyor. Ulusların asıl zenginliklerinin yetişmiş yurttaşlarının beyinlerinde bilgi olduğu ortaya çıkıyor. Dünya yurttaşları, daha özgür, daha saydam, daha katılımcı bir dünya istiyor; refahtan daha fazla pay istiyor. İnternet, bunları kendiliğinden sağlamıyor ama ortam sağlıyor, hızlandırıyor.

Ülkemizin, söylemlere değil yapılara bakınca, İnternet'i böyle gördüğünü söyleyebilmek zor. Bu sıradan vatandaş için olduğu kadar entelektüel kesimler için de geçerli. Türkiye İnternetinde çok başarılı unsurlar var. Pek çok bakımdan dünya ortalamasını yakaladık. Finans ve bazı e-devlet uygulamalarında Avrupa'nın da ilerisindeyiz. Ama kullanım, fiyatlar, serbestleşme ve çeşitli bilgi toplumu indekslerinde OECD ve Avrupa içinde epey geriyiz. Örneğin, Birleşmiş Milletler e-devlet İndeksi'nde 192 ülke arasında 69 konumdayız. Dünya Ekonomik Forumu'nun Bilgi Toplumu İndeksi'nde sürekli geri gidiyoruz: 55/127, 61/134, 69/133 (133 ülke arasında 69.). Dünya Rekabet İndeksi'nde 69/139 durumdayız. Toplumsal cinsiyet indeksinde 105/115, 121/128, 123/130, 129/134, 126/134. OECD istatistiklerinde ya en sonuncuyuz ya da sondan ikinciyiz. AB 27+ listesinde çoğunlukla sonuncu ya da sondan 2. Ya da 3. oluyoruz. Düzenli İnternet kullananlar, yüzde 25 civarında. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre yüzde 58 hiç İnternet kullanmadı. Bu kırsal kesimde kadınlar için yüzde 85 gibi yüksek.

Ülkemizde siyasal sahiplenme ve örgütlenmede ciddi sorun var. Ana işi bu olan siyasal sorumlu yok, en yüksek devlet memuru, daire başkanı. Yönetişim yapıları yok, süreklilik yok. "İki ileri bir geri", ülkenin İnternet politikalarını özetlemekle oldukça başarılı olur. Denetim, geri besleme yapıları hiç yok. Ülke olarak para harcıyoruz ama somut planlarımız yok, olsa bile takibi yok. Siyasal ve entelektüel sahiplenme, katılımcı, saydam, özel sektör ve STK'ları da kapsayan örgütlenme, TBMM ayağında bir bilişim/bilgi toplumu komisyonu, çok sık gözden geçen eylem planı ve İnternet'i kalkınmanın, demokrasinin, kamu yönetimi, toplumsal gelişmenin odağına koyan bir strateji gereklidir.

İnternet yasakları kendi başına bir facia olmanın ötesinde, ülkedeki dağınıklığı göstermesi açısından ilginçtir. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) 5651 yoluyla, hukuk mahkemeleri medeni kanun yoluyla, Fikri Haklar Mahkemesi, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu (FSEK) yoluyla ceza mahkemeleri de terör, organ nakli gibi uygun bulunduğu şekilde yasaklanıyor. Bugün ne kadar yasaklı web var hiç kimse bilmiyor? Bu 4 unsur arasında koordinasyon yok. YouTube yasağını düzenlemeleri değiştirmek yerine, gecekondu usulü bir çözüm bulundu: hülle yapıldı. Yaşananın evrensel hukukla ve mantıkla hiçbir ilgisi olmadığı bilindiği halde Adalet Bakanlığı, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK) sadece seyrediyor. Çözümü Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nden (AIHM) bekler konuma düşürüldük.

İnternet'i bu geniş vizyonla algılayan, sanayi devrimi boyutlarında önemli olduğu anlayan, kısaca "İnternet Yaşamdır!" felsefesine inanmış, ondan korkmayan bir bakışla yeniden yapılanma gerekmektedir.

“Sansür, dinozor ve göçmenlerin işi”

Malatya İnönü Üniversitesi’nde yapılan 13. Akademi Bilişim Konferansı’nda konuşan Akgül, “Fikirle mücadeleyi fikirle yapmak lazım” dedi.

Bilgi teknolojileri altyapısının, kullanımı, eğitimi ve üretimini tüm boyutlarıyla tanıtmak ve ortak politika oluşturmak amaçlarıyla programlanan Akademi Bilişim 2011 Konferansı, 2-12 Şubat 2011 tarihleri arasında Malatya İnönü Üniversitesi’nde yapıldı. 3 gün süren 13. Akademik Bilişim Konferansı’nda, 8 farklı salonda 89 oturum yapıldı, 200 kadar bildiri ve 20 kadar eğitim semineri verildi. Üniversitelerin kendilerini nasıl geliştirebilecekleri, İnternet’i nasıl kullandıkları, neler yapıldığının tartışıldığı, çözüm arandığı bu ulusal konferans, Ankara’dan başlayarak değişik illerde yapılıyor. Malatya 13. il. Bir daha ki yıl Uşak’ta gerçekleştirilecek.

Akademi Bilişim 2011 Konferansı’nda konuşan Akgül, İnternet sayesinde insanlar arasındaki zaman ve mekân farklarının ortadan kalktığını vurgularken, bunun da küresel rekabeti arttırdığını bildirdi. Akgül, konuşmasında şunları söyledi:

“Çok az insan iyi örgütlü olarak bütün dünyaya ulaşabiliyor. İnternet’in içinde olanlar bile ileriye göremiyorlar. İnternet, devrimsel bir değişim. Bu değişim birilerini rahatsız ediyor, onları sıkıntıya sokuyor. İnternet’te şöyle bir sınıflandırma var; Dinozorlar, göçmenler ve yerliler. ‘Dinozorlar’ anlamayanlar, ‘göçmenler’ anlayanlar ancak ayak uyduramayanlar, ‘yerliler’ de bu ortamda doğanlar, onlar çok rahat kullanıyorlar. Bir de, bu değişim etkisiyle konumları sallananlar var. Onlar da karşısında direniyorlar. Sansür, işte o ekibin ortaya attığı bir şey. İnternet, insan aklıyla çok güçlü. Bu nedenle o tip şeyler başarısız oluyor. Türkiye’deki İnternet yasakları çocukların bile delebileceği yasaklar. Bunun yerine koruyucu tedbirleri alarak insanları bilinçlendirmek daha doğru. Fikirle mücadeleyi fikirle yapmak lazım.”

IBM bünyesinde geliştirilen Watson süperbilgisayarın yazılımcılarından Valiant, Turing Ödülü’ne değer görüldü.

Süperbilgisayarın mucidine Bilişim Nobel’i

Bilişim ve teknoloji dünyasının en prestijli ödüllerinden birisi olarak görülen Turing Ödülü sahibini buldu. Bilgisayarcılar için Nobel’e eşdeğer görülen Turing Ödülü’nü bu yıl, araştırmaları süperbilgisayar Watson’ın geliştirilmesine büyük katkı sağlayan Harvard Üniversitesi Mühendislik ve Uygulamalı Bilimler Fakültesi’nde bilgisayar bilimi ve uygulamalı matematik konusunda ders veren Profesör Leslie Valiant aldı.

Bilişim teknolojilerinin araştırma ve gelişimine destek veren Association for Computing Machinery’den (ACM) yapılan açıklamada, Profesör Valiant’ın, kavramsal bilişim teorisi ve daha geniş anlamda bilişim teorisinin gelişimine katkılarının ötürü ödüle layık görüldüğü belirtildi. Valiant’ın araştırmasına bilgisayarların insan mantığını ve düşünce biçimini algılaması konusunda çığır açan bir araştırma olarak bakılıyor.

ACM Başkanı Alain Chesnais, Valiant’ın son 30 yıldaki başarılarının yapay zekâ alanında kaydedilen gelişmelere teorik temel sağladığını ve makine tarafından öğrenme alanında olağanüstü buluşlar yapılmasını sağladığını belirtti. Valiant’ın diğer tekniklerle birlikte derin bilişim, matematik ve kavramsal teori bilgisinin, IBM’in süperbilgisayarı Watson gibi makine ve iletişim tarafından modern öğrenme biçimlerinin ortaya çıkarılmasını sağladığı bildirildi. Watson isimli süperbilgisayar, geçen aylarda üç gün süren bir karşılaşma sonucunda “Jeopardy ” adlı televizyon oyununu başarıyla tamamlayarak, yapay zekânın potansiyelini spektaküler bir biçimde ortaya koymuştu.

Modern bilgisayar biliminin kurucularından sayılan, İngiliz matematikçi ve bilgisayar biliminin babası olarak tanınan Alan M. Turing anısına, 1996’dan beri her yıl ACM tarafından bilişim dünyasına katkıda bulunanlara verilen Turing Ödülü, bilgisayar dünyasının Nobel’i olarak anılıyor. Intel ve Google’ın desteğiyle verilen 250 bin dolarlık maddi ödül, dünya çapındaki prestiji ile ön plana çıkıyor.

Hayallerimiz ve TBD

Nezih KULEYIN
nezih@semor.com.tr

Türkiye Bilişim Derneği'nin 19 Mart 2011 tarihinde yapılan Genel Kurulu'ndan bende kalanları, en azından kongreye katılamamış olanlara aktarmak arzusunu taşıyorum. Genel Kurul haber olarak bu sayımızda tüm ayrıntıları ile yer alacağından özellikle tekrar olmaması amacıyla haber niteliği de taşıyan bilgiler üzerine kişisel yorumlarımı yapmayı yeğledim.

Genel olarak bakıldığında derneklerin genel kurulları bir önceki yönetimlerin, yönetsel ve parasal olarak yaptıklarının irdelenmesi, üye ve delegelerin bu yapılanları onaylaması ile birlikte yeni yönetimlerin seçilmesi gibi sıralı adımların gerçekleştiği bir işlemdir. Ama beni en çok sevindiren olayın hiçbir konuşmacının genel kurulumuzu böyle algılamamış olduğunu görmem oldu.

Her şey den önce genel kurulun sadece bir hesap alma ve onaylama yeri olmayıp derneğimizin ileriye doğru bakış açısının yeniden kurgulandığı bir ortam olduğunun tüm konuşmacılarca dile getirilmesinin derneğimizin önümüzdeki yüzyılında derneği olma yolundaki inancımı pekiştirdi.

Bana göre genel kurula hâkim olan ruh hali, TBD'nin yeni bir bakış açısı ile önümüzdeki yıllara yönelik bir vizyonunun olması, bu vizyonun gerçekleşmesi için stratejik bir planının yapılmasına bağlı. Prof. Dr. Aydın Köksal, konuşmasında TBD'nin temel amacı olan 'bilişim teknik bilimini kalkınmada bir araç olarak kullanmak' düşüncesi ile hareket eden derneğimizin bu yolda azımsanmayacak bir yol aldığını ama artık yeni bir bakış açısı geliştirmek gerektiğinin üzerinde durması genel kurulun bu yılki eksenini oluşturmuştur.

Teknolojik gelişme kaldıraçlı olarak kurguladığımız toplumsal kalkınma çabamızın tüm üyelerimizin hayallerini yeni bir noktaya taşıyacak insan odaklı yeni bir stratejik plan ile üyelerimizin önüne konulması için dernek içinde bir çalışmanın başlatılması gerekmektedir.

Bu çalışmanın hazırlıklarının yapılacağı ortam olarak da ben Bilişim dergisini görmekteyim. Dergimiz, TBD'nin önümüzdeki yirmi yıl için yeni bakış açısının ne olması gerektiği doğrultusunda bir tartışma ortamı yaratarak bu ortamın tüm üyelerin katkısı ile hazırlanması gereken stratejik plana bir altlık olması için çaba göstermelidir diye düşünüyorum.

Burada dergimiz ile ilgili olarak genel kurulda yaptığım öneriyi de yinelemek arzusundayım. Bence dergimiz kesinlikle her ay basılmalıdır. Ama bu basılma olayında bir başka yöntemin kullanılmasında yarar görmekteyim. Şöyle ki: Dergimizin tamamı yine İnternet'te yayınlanmaya devam etmelidir. Biz belki İnternet'te yayınladığımız derginin dörtte biri kadar bir dergiyi basmalıyız. Dergide yalnızca makalelerin tamamı yer almalı ama dosya konusu vb gibi yazılar ise başlangıç sayfaları ya da özetleri dergide yer alırken tamamı için o yazının İnternet adresi verilerek devamını okuma aruzunda olanlar için yönlendirme yapılmalıdır.

Bir de önümüzdeki dönem için küçük el kitapçıkları dönemini yeniden başlatmamız gerekir diye düşünüyorum. Dergideki dosya konuları ya da önemli konularda yapacağımız panel ya da açık oturumların küçük kitapçıklar biçiminde basılması da önümüzdeki dönem için bize yol gösterici olacaktır.

Yeni dönemin yeni hayallerimiz yaşama geçireceğimiz bir ortam olmasını dileklerimle.

Kadın Partisi Girişimi Kurucu Başkanı **Benal Yazgan:** Kadın, eksik temsil ediliyorsa demokrasiden söz edilemez...

Kadınların siyasi platformda yer almaları halinde, bilişim politikalarına farklı bakış açıları getireceklerini belirten Yazgan, kadın ve gençlerin siyasete ağırlıklarını koymalarının artık acil ve zorunlu olduğunu düşündüklerini vurguladı.

Arzu Kılıç

Türkiye siyasetinde bir ilk yaşanıyor. Yaklaşık bir yıldır çalışmaları süren, sivil toplum kuruluşlarının başlattığı kadın hareketi, bir adım daha ileri götürülüp kadını politikaya taşımayı hedefliyor. Türkiye'nin çözölemeyen sorunları, yok sayılan kadınları ve gençleri için öne çıkan ve adının "Kadın Partisi" olması planlanan girişim, 12 Haziran 2011'de yapılacak genel seçimlerden önce partileşme sürecini tamamlamaya çalışıyor.

Kadınların da artık ülke sorunlarına müdahil olmak, ülkenin her türlü sorunlarında söz sahibi olmak istediğini belirten Kadın Partisi Girişimi Kurucu Başkanı Benal Yazgan, "Bir siyasi partinin yapması gerektiği gibi ülkenin tüm sorunlarıyla ilgilimiz ama bunları yaparken kadın bakış açısını ülke yönetimine aksettirmek istiyoruz" diyor. Bilişim dergisi olarak Kadın Partisi Girişimi Kurucu Başkanı Yazgan ile bir söyleşi gerçekleştirdik.

Kadın Partisi Girişimi, feminist değil, eşitlikçi bir parti. Partinin logosu pembe olması erkeklerden tepki almış. Partinin 7 kişilik yönetiminde 1 erkek bulunuyor. Kadın Partisi Girişimi'nin çoğunluğu, TBMM'de 275 kadın milletvekili için kampanya başlatan Kadın Adaylarını Destekleme ve Eğitim Derneği'ne (KA.DER) hizmet vermiş kişiler.

Sevgi ve hoşgörüden uzak, toplumun temel sorunlarını görmezden gelen siyasetin yanlış olduğuna inanan parti kurucuları Türkiye'nin değişime, dönüşüme ve yeni politikacılara ihtiyacı olduğunu düşünüyor. Kadını yok sayan siyaset ve yönetim anlayışına karşı olan dernek başkanından derneğin kuruluş amacı, kadının yönetimdeki yeri, demokrasideki rolü, kadınların bilişim teknolojilerine bakışı, teknolojiyi kullanmaları hakkında görüşler aldık.

Yazgan, amaçlarının başta siyaset olmak üzere, tüm karar alma organları ve hayatın her alanında, kadınlarla erkeklerin eşit birer birey olduğunu kanunlarla çerçevelemek ve pratik hayata geçirmek olduğunu söyledi. "Siyaseti daha hoş görülür, sorunlara odaklı, daha zarif, elegan ve seviyeli" bir sistem haline dönüştürmeyi istediklerini bildiren Yazgan, gelinen noktada kadın ve gençlerin siyasete ağırlıklarını koymalarının acil ve zorunlu olduğunu düşündüklerine dikkat çekti. Bilişim camiasının en büyük sorununun sansür, yasaklamalar olduğunu belirten Yazgan, kadınların siyasi platformda yer almaları halinde bilişim politikalarına farklı bakış açıları getireceklerinin altını çizdi.

- Kadın partisi girişimi ne zaman başladı, amacınız nedir, bu girişim partiye dönüşecek mi?

-Kadın partisi kurma hayallerimiz çok eskilere dayanmakla birlikte Girişimi 2009 yılının Aralık ayında konuşmaya ve yavaş yavaş şekillendirmeye başladık. Dünyaya yeni bir bebek getirmenin heyecanını önceleri sadece bizler, daha sonra aramıza katılan erkek arkadaşlarımızla birlikte paylaşarak bu günlere geldik. Artık partileşmek için önümüzde az bir zaman kaldı. Amacımız; başta siyaset olmak üzere, tüm karar alma organları ve hayatın her alanında, kadınlarla erkeklerin eşit birer birey olduğunu kanunlarla çerçevelemek ve pratik hayata geçirmek.

Gittikçe sertleşen, sevgiden, hoşgörüden, ülke sorunlarından uzaklaşıp kişiselleştirilerek yapılan, toplumun temel sorunlarını görmezden gelen siyasetin yanlış olduğunu düşünüyoruz. Siyaseti daha hoş görülü, sorunlara odaklı, daha zarif, elegan ve seviyeli, halkı için proje üreten sistem haline dönüştürmeyi istiyoruz. Fakat geldiğimiz noktada bir kadının ve gençlerin siyasete ağırlıklarını koymalarının artık acil ve zorunlu olduğunu düşünüyoruz. Ülkemiz için verilen canların ve yapılan mücadelenin farkındayız. Bu nedenle nihai hedefimiz hukukun üstünlüğüne ve insan haklarına saygılı, demokrat, adil, sosyal devlet anlayışına dayalı bir siyaset ve yönetim yapısı kurmaktır. Bizler, yüzü gülen, çağdaş ve demokrat bir Türkiye için yola çıkıyoruz.

Bu girişim, cinsiyet ayrımcılığı mücadelesi değil...

- Neden cinsiyete dayalı bir parti kurmaya ihtiyaç duydunuz?

- Bu girişim, hiçbir biçimde bir cinsiyet ayrımcılığı mücadelesi değil. Eğer ismimizdeki "Kadın" kelimesi ayrımcılığı çağırıyor ise o zaman partilerdeki "kadın kolları"nı da cinsiyet ayrımcılığı olarak nitelendirmemiz gerekir. Diğer partiler aslında hepsi birer erkek partisi. Sadece isimlerinde erkek kelimesi geçmiyor.

-Kadının yönetimdeki demokratik rolü nedir? Türkiye'deki durum nasıl değerlendiriyorsunuz?

- Kadın-erkek eşitliği, demokrasiyi güçlendiren en önemli unsur. Eğer kadın yaşamın her alanında ve özellikle siyasette eksik temsil ediliyorsa orada demokrasiden söz etmemiz mümkün değil. Yola çıkış nedenimiz şu anda Türkiye'deki eksik demokrasidir. Bir ülkenin yüzde 50'si kadın olup, sadece yüzde 8.9 gibi bir oranla temsil ediliyorsanız, onun adına "demokrasi" değil "erkek demokrasisi" derler.

Donanım ve yazılımda KDV ve diğer vergiler kaldırılmalı

- Bilişim teknolojileri, bilgisayar, İnternet, modern insanın günlük hayatının vazgeçilmez bir parçası. Kadının siyasi platformda yer alması bilişim politikalarında farkındalık yaratır mı?

- Özgürlük ve demokratik haklar, parti girişimimizin özellikle hassas olduğu konular ve bunları kullanmak tüm kadınları ilgilendiriyor. Bugün bilişim dünyasının en büyük sorunlarından biri, uygulanan sansür ve yasaklamalar. Kadınların, bu nedenle bu konuya da diğer konularda olduğu gibi farklı bir bakış açısı getireceğine inanıyoruz. Bilişim altyapısına daha fazla kaynak ayrılması, İnternet kullanımının daha kesintisiz ve hızlı hale getirilmesi gerekiyor. Youtube, blogger ve bunun gibi yasakların kesinlikle olmaması için çalışacağız.

-Türkiye'de kadınların bilişim ve teknolojiye olan ilgileri ve kullanımına ilişkin bir araştırmanız var mı?

- Türkiye'de genel bilişim ve teknoloji kullanım oranları, dünya ölçeğinde değerlendirildiğinde düşük. Vatandaş başı bilgisayar sayısında (Personal Computers per hundred inhabitation) sonlarda

yer alıyoruz. Bu oranın kesinlikle yükseltilmesi gerekiyor. Bilgisayar donanım ve yazılım alımlarında KDV ve diğer vergilerin kaldırılmasını öneriyoruz. Kadın ve erkekler arasında kullanım oranı açısından net bir araştırma verisi elimizde yok, ancak kadınların yeniliklere erkeklerden daha açık olduğu bilinen bir gerçek. Şu anda kurulma aşamasında olan partimizde, çalışmalarımız esnasında teknolojiye elimizdeki imkânların en üst seviyesinde faydalanmaya çalışıyoruz.

- Türkiye'de kadınların aile, çocuk eğitimi ve kişisel gelişim alanlarında teknolojiyi daha verimli kullanmalarını nasıl sağlayabiliriz. Bu konuda neler yapılabilir?

- Kadınların teknolojiyi daha iyi kullanabilmeleri için, teknolojiye tanınmaları ve erişimlerinin kolay olması gerekir. Bu konuda STK (Sivil Toplum Kuruluşları) ve/veya belediyeler, hem eğitim hem de ulaşılabilirlik imkânı sağlayacak merkezler kurabilir. Mevcut

kütüphaneler ve okullarda bu imkânlar artırılarak, özellikle hafta sonlarına bu imkânlardan yetişkinlerin de faydalanması sağlanabilir. Ayrıca teknolojiye de daha fazla yatırım yapılması gerekiyor. "Telecommunication and infrastructure index"inde 68 inci sıradayız, bu sıralamalarda ilk 20 de olmayı hedeflememiz lazım.

Bilişimdeki kadın oranı, pek çok ülkeden daha iyi konumda...

- Ülkemizde bilişim sektöründe nitelikli kadın iş gücü oranının ve bilişim okur-yazar kadın sayısının artması için neler yapılmalıdır?

- Bilişim sektöründe kadın, her sektörde olduğu gibi en fazla orta kademeye kadar yükselebilmekte, konunun en kârlı kısımlarını hallederken karar verme, yönetme kademelerine ulaşması nadiren oluyor. Ancak yine de ülkemizde bilişim sektöründeki kadın oranı, pek çok Avrupa ülkesinden ve dünyadaki sayılı ülkelerden daha iyi durumda. Bilişim, kadınların ilgi gösterdiği ve başarılı olduğu alanlardan bir tanesidir.

Bilişimin ülkemizdeki mazisinin 30-35 yıl olduğu göz önüne alınırsa, bilgi ve birikim çok az olduğu için, gençler bu konuya popülerliği nedeniyle yöneliyor. Bu da alanı işsizlik düzeyi en fazla olan alan konumuna yükseltiyor. Bu nedenle gençlere meslek seçimi aşamasında bu konuda yeterli bilgi edinebilecekleri, donanımlı kişilerin bilgilendireceği, toplantı ve alan gezileri düzenlenmesinde fayda var.

Kadın Partisi Girişimi'nce hazırlanan partinin temel ilkeleri

-Başta siyaset olmak üzere tüm karar alma organlarında, kadınlarla erkeklerin eşit temsiliyi sağlamak ve Türkiye'yi, çağdaş dünyanın en saygın üyelerinden biri haline getirmek,

-Kadın Partisi; 21. yüzyılın dünyasında kalıcı bir barış için, yaşamın ekolojik temellerinin korunması için, özgür, adil ve dayanışmacı bir toplum için, etnik kökenleri ve cinsiyetleri ne olursa olsun tüm insanların eşit olmaları, yoksulluk, sömürü ve korkudan uzak kendi geleceklerini belirleyebilmeleri için üstüne düşen görevleri yerine getirmeye hazırdır,

-Yoksullukla mücadele eden, insanlara kendi geleceklerini belirleyebilmeleri için eşit fırsatlar sunan, yaşamın büyük risklerini sağlam bir biçimde güvence altına alan ve adil bir katılım sağlayan koruyucu sosyal devleti yeniden geliştirmek,

-Eğitimde fırsat eşitliği temel ilkelerden birisi,

-Kadınlarla erkeklerin toplumsal eşitliğini temel alınıyor.

http:// Porno alan adına onay

Cinsel içerikli siteler için İnternet’te özel alan adı uzantısı oluşturulmasına nihai onay verildi.

BCC Türkçe’nin haberine göre, yaklaşık 10 yıldır süren tartışmaya son nokta kondu. İnternet adreslerini yöneten İnternet Tahsisli Sayılar ve İsimler Kurumu (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers-ICANN), pornografik içerik taşıyan sitelerin .xxx alan adı uzantısı kullanmasına olanak veren teklifi nihai olarak onayladı.

Kurum aslında bu konuda geçen yıl karar almış, ancak uygulamaya geçmeden önce görüş alışverişini sürdürmeye yönelmişti. Bu kapsamda sektörden ve karardan etkilenecek kesimlerden görüş alındı. Şimdi ICANN ve alanın teknik desteğini sağlayacak olan ICM Registry arasında bir anlaşma imzalanması bekleniyor. ICM geçen yıl bu alan adı için 110 binden fazla ön başvuru aldıklarını açıkladı. Ayrı bir alan adı fikrini destekleyenler bunun içeriğin filtrelenmesi açısından fayda sağlayacağını savunuyor. Ancak porno sektörünün içindekiler bu şekilde içeriklerinin dar bir alanla sınırlanmasından endişeli. Dini kesimler ise, ayrı bir alan adının, içeriğin meşrulaştırılması anlamına geleceğinden şikâyetçi.

ICANN yayınladığı açıklamada, bu konudaki tartışmanın “şimdiye kadar karşı karşıya kaldıkları konular arasında en yoğun yorum trafiğine yol açtığını” belirtti.

Pornografi içerikli siteler için ayrı alan adı kurulmasına ilk olarak 2005 yılında yeşil ışık yakılmış anca muhafazakâr bazı siyasi grupların protestoları yüzünden o dönemde farklı alan oluşturulamamıştı.

.xxx alan adının devreye sokulması sonucunda ABD ve Avrupa’da pornografik sitelerin yasaklanması gibi bir durum söz konusu değil. Ancak Türkiye gibi pornografik içeriğin yasaklandığı, İnternet sitelerinin sansürlendiği ülkelerde, erişim engelleme işlemlerini hızlandıracağına kesin gözüyle bakılıyor.

ICANN “.XXX” alan adına “evet” demesinin getireceği olumlu yönleri de şöyle açıkladı: “.XXX’e ICANN’ın verdiği son onay internet için bir dönüm noktasıdır. İlk kez, 18 yaş altının erişemeyeceği ve virüslerden arınmış yetişkinler için içerik bulunan tam anlamıyla temiz bir internet adresi olacak. Tüketicinin .XXX sitelerinden alışverişlerinin güvenli olacaklarını düşündükleri için daha rahat ürün satın alacaklarını düşünüyoruz. Yetişkinler için içerik içeren birçok İnternet sitesi sahibi avantajların farkında ve şimdiden 200 bin .XXX alan adını önceden ayırtmış durumda.”

Türkiye'nin ilk sosyal ağ sitesi: Quizy.me

Şili ve Brezilya gibi 8 ülkede kullanılan Quizy.me, dünyadaki en büyük 3 sosyal paylaşım sitesi arasında yer almayı hedefliyor.

Desnet yazılım firmasının yöneticisi Ömer Ekinci'nin kurduğu Türkiye'nin ilk global sosyal paylaşım sitesi Quizy.me, dikkatleri üzerine çekti. 2009'da "Yılın Genç Girişimcisi" seçilen Ekinci'nin imzasını taşıyan girişim, Şili ve Brezilya gibi 8 ülkede yaygın şekilde kullanılmaya başlandı. Quizy.me, Alexa verilerine göre çok kısa bir süreç içerisinde dünyanın en iyi ilk 250 bin sitesi ve Türkiye'nin en iyi ilk 6,800 sitesi arasına girdi. Türk sosyal paylaşım sitesinin, bütün dünyada yaygınlaşması ve Twitter gibi global bir İnternet projesi olması bekleniyor.

Çince, Rusça, Türkçe ve İngilizce yayını olan quizy.me'nin kullanımının çok kısa bir süreç içerisinde yaygınlaşmasının beklendiğini açıklayan Ekinci, günde 10 bin kişinin sisteme girip soru yanıtladığını kısa sürede iki milyon üyeye sahip olmayı hedeflediklerini belirterek "Türk sitesi olarak dünyadaki en büyük üç sosyal paylaşım sitesi arasında yer alacağız" dedi.

Sitenin tasarım ve yazılım dahil 1000 liraya mal olduğunu anlatan Ekinci, site adını Türk bir isimle tanıtmak istediklerini ancak global dünyanın istekleri doğrultusunda yabancı bir isim vermek durumunda kaldıklarını söyledi.

Quizy.me paylaşım ağını, dünyanın en dev global paylaşım siteleri olan "Facebook" ve "Twitter"dan ayıran en önemli özelliği, sorularla paylaşım olanağı vermesi. Quizy.me'nin esaslı lise kitaplarımızdaki boşluk doldurmalı sorulara dayanıyor. Aklınıza gelen her konuda, boşluk doldurmalı soru üretmenize olanak veren Quizy.me, oluşturduğunuz boşluk doldurmalı soruları rastgele tüm üyelere soruyor. Üyelere de çok çeşitli sorulara yanıt vererek kendilerini ifade etme olanağı tanıyor.

Üyeliğin ücretsiz olduğu quizy.me'ye birkaç saniyede üye olup soru sormaya başlayabilen üyeler ayrıca "ANSWER RANDOMLY" seçeneğine basıp sırayla diğer üyelerin sorduğu soruları yanıtlatabiliyor. Yanıtlanan sorular Facebook, Twitter hesaplarınıza da otomatik düşüyor. Quizy.me'de markalar, şirketler kendilerine hesap açıp anketlere ihtiyaç duymadan insanların yaklaşımlarını, fikirlerini, beğenilerini ve davranış biçimlerini görebiliyorlar.

“Suç delili” bilgisayardaysa!..

Ceza ve Ceza Usul Hukuku Öğretim Üyesi Prof. Dr. Özbek, bilgi ve belgenin araştırılan suç açısından “suç delili” olup olmadığına ilişkin CMK’da bir düzenleme bulunmadığını belirtirken YARSAV Başkan Yardımcısı Yücetürk, CMK’da aramanın nasıl gerçekleştirileceği konusunda bir açıklık olmadığına dikkat çekti.

Aslıhan Bozkurt

Günümüzde birçok kişi, zamanının büyük kısmını bilgisayar başında geçirirken bilgisayar, kişilerin suç işlemek veya suç işlerken kullandığı araçlardan biri haline geldi. Bilişim sistemleri aracı kılınarak işlenen suçlarda, failin geride bıraktığı delile erişmek gerçeğin ortaya çıkması ve adil yargılamanın önkoşulu. Son yıllarda gerçekleştirilen birçok operasyonda özellikle televizyon ekranlarından adli kolluk görevlilerinin (polis), “bilgisayarlara el koyma” görüntüleri dikkat çekiyor. Yapılan soruşturmalar kapsamında sanıkların bilgisayarlarına el koyan polis, verileri inceleyerek suç delillerini bulmaya çalışıyor. Suç ve suç sahnesiyle ilk temas eden polisin, bilgisayarlarda nasıl arama yapacakları, nasıl el koyacakları, el konulan materyalleri inceleme yapılacağı yere nasıl götürmeleri, nerede ve nasıl muhafaza etmeleri gerektiğine ilişkin kurallar, dijital delillerin toplanmasında giderek önem kazanıyor. Peki, söz konusu durumlarda bilgisayarlara nasıl el konuluyor? Yasalarda bilgisayarlarda arama ve el koyma işlemleri nasıl düzenleniyor? Bilgisayarlarına el konulanların hakları ve kolluk kuvvetlerinin görevi nedir?

Bilişim Dergisi olarak, arama ve bilgisayarlara el koyma yetkisinin nasıl düzenlendiği, bilgisayarlara hangi durumlarda ve nasıl el konulacağı ile bilgisayarlarına el konulanların hak ve sorumluluklarını “Dosya” sayfalarımızda irdeliyoruz.

Ceza Muhakemesi Kanunu’nun (CMK) 134. maddesinde bilgisayar, bilgisayar kütükleri üzerindeki arama ve el koymanın kapsamı, koşulları, şekli ile doğurduğu hukuki sonuçlar düzenleniyor. Uzmanlar, yasalarda teorik olarak yazılanların, pratikte her zaman uygulanmadığı, bu konuda hem sanık, hem de polisin tam anlamıyla yeterince bilinçli olmadığı ve bazı durumlarda “yanlış” davranılabildiğini belirtiyorlar. Dosyamız kapsamında “Bilgisayarlara hangi durumlarda ve nasıl el konulabilir?”, “Bilgisayarlarına el konulanların haklarına ilişkin düzenlemeler nelerdir?”, “Bilgisayarlarda arama, kopyalama ve el koyma işlemleri sırasında nelere dikkat edilmeli?”, “Bu veriler benim bilgisayarımda yoktu, sonradan eklenmiş” şeklindeki itirazlar karşısında polis ne gibi önlem alıyor?” sorularının yanıtlarını bulmak için hukukçu ve akademisyenlerden görüş aldık. Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekan Yardımcısı, Ceza ve Ceza Usul Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Veli Özer Özbek, bilgi ve belgenin araştırılan suç açısından “suç delili” olup olmadığına ilişkin CMK’da bir düzenleme bulunmadığını ve bunun “önemli bir eksiklik” olduğunu belirtti. Bilişim suçlarında delil elde edilmesi ve suçun oluşup oluşmadığı açısından teknik bir bilgi gerektirdiğini bildiren Özbek, sadece ceza hukukçusu olmanın zaman zaman doğru kararlar verilebilmesini olanaksız kıldığına dikkat çekti.

Yargıçlar ve Savcılar Birliği (YARSAV) Başkan Yardımcısı Bülent Yücetürk, CMK’da aramanın nasıl gerçekleştirileceği konusunda bir açıklık olmadığına işaret edip 134 maddenin yeniden düzenlenip uygulamadaki tereddütlerin giderilmesini önerdi. Sayısal delillerin emanette nasıl saklanacağına ilişkin yeni bir düzenleme yapılması ve personelin bilinçlendirilmesi gerektiğini kaydeden Yücetürk, bilişim suçlarında uzmanlaşmış mahkemeler kurulması, soruşturma ve yargılamaların işin uzmanı savcı ve yargıçlar eliyle yürütülmesinden yana.

Dosya: **Soruşturmalarda bilgisayara el koyma**

Yargıçlar ve Savcılar Birliği (YARSAV) Başkan Yardımcısı Bülent Yücetürk: CMK'da aramanın nasıl gerçekleştirileceği konusunda bir açıklık yok

Bilgisayarlar, bilgisayar programlarında ve kütüklerinde arama, kopyalama ve el koyma tedbiri 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda (CMK) düzenleniyor.

Kanunda arama ve el koyma da özel bir şekli olarak yer alıyor. Düzenlemenin içeriğine bakıldığında, bilgisayar ortamında bulunan verilere ilişkin birden fazla tedbirin düzenlendiğini görüyoruz. Kanuna göre öncelikle bilgisayarda ve bilgisayar kütüklerinde arama yapılacak; daha sonra elde edilen verilere göre gerekirse el koyma tedbirine başvurulacak. Bu nedenle kavram uzun olsa da tedbirin içeriğini en iyi karşılayacak şekilde kaleme alındığı söylenebilir.

Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturmada, başka surette delil elde etme imkânının bulunmaması halinde, Cumhuriyet Savcısının istemi üzerine şüphelinin kullandığı bilgisayar ve bilgisayar programları ile bilgisayar kütüklerinde arama yapılmasına, bilgisayar kayıtlarından kopya çıkarılmasına, bu kayıtların çözülerek metin haline getirilmesine hâkim tarafından karar verilir. (CMK. m.134/1)

Bilgisayar, bilgisayar programları ve bilgisayar kütüklerine şifrenin çözülememesinden dolayı girilememesi ve gizlenmiş bilgilere ulaşılamaması halinde çözümün yapılabilmesi ve gerekli kopyaların alınabilmesi için, bu araç ve gereçlere el konulabilir. Şifrenin

Verilerinin güç elde edilmesi, kolay değiştirilebilmesi ve yok edilebilmesinin bilişim suçlarının aydınlatılmasını zorlaştırdığına işaret eden Yücetürk, tedbire kovuşturma sırasında kovuşturma makamlarınca başvurulamayacağını vurgularken CMK 134 maddenin yeniden düzenlenip uygulamadaki tereddütlerin giderilmesini öneriyor.

çözümünün yapılması ve gerekli kopyaların alınması halinde, el konulan cihazlar gecikme olmaksızın iade edilir. (CMK. m.134/2)

Bilgisayar veya bilgisayar kütüklerine el koyma işlemi sırasında, sistemdeki bütün verilerin yedeklemesi yapılır. (CMK. m.134/3)

İstenmesi halinde, bu yedekten bir kopya çıkarılarak şüpheliye veya vekiline verilir ve bu husus tutanağa geçirilerek imza altına alınır. (CMK. m.134/4)

Bilgisayar veya bilgisayar kütüklerine el koymaksızın da sistemdeki verilerin tamamının veya bir kısmının kopyası alınabilir, Kopyası alınan veriler kâğıda yazdırılarak, bu husus tutanağa kaydedilir ve ilgililer tarafından imza altına alınır. (CMK. m.134/5)

Yukarıda kanun metnini aynen aldığımız düzenleme, kanunda yer almamış olsa dahi genel arama kurallarına göre bilgisayarlar üzerinde arama yapıp el konulabilirdi. Ancak bu düzenlemeyle işin teknik kısmı gözetilerek dijital delillerin toplanmasında şekilsel kurallar belirlendi.

Daha önceden bilgisayarlarda arama ve el koyma konusunda mevzuatımızda açık bir düzenleme mevcut değildi. Tüm arama ve el koymalar, genel hükümlere göre yapılıyordu. 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda (CMK) ilk defa bilgisayarlarda arama ve el koymaya ilişkin hükümler getirildi. Diğer

tarafından uluslararası alanda İnternet suçları dolayısıyla bilgisayarların araç olarak kullanıldığı yeni suçlar ortaya çıktı. Çocuk pornografisi bunların başında geliyor. Bu nedenle uluslararası sözleşmeler yapıldı ve yürürlüğe girdi. Türkiye'nin Kasım 2010'da imzaladığı Siber Suçlar Sözleşmesi, bu alanda imzalanmış en önemli anlaşmadır. Bu yönüyle, CMK m.134, esas itibarıyla Avrupa Konseyi Siber Suç Sözleşmesi'nin 19.maddesinde yer alan "Saklanan Bilgisayar Verilerinin Aranması ve Bunlara El Konulması" başlığı altındaki düzenlemenin iç hukuka uyarlanmış şeklini ifade ediyor.

1412 sayılı CMK'nın uygulandığı dönemde, bilgisayar, bilgisayar programları ve bilgisayar kütükleri üzerinde arama için özel bir düzenleme yapılmamıştı. Sorun, yasadaki genel arama ve el koyma hükümlerine göre çözülüyordu. Çıkar amaçlı suç örgütleriyle ilgili çıkarılan 4422 sayılı kanunun ikinci maddesinde "İletişimin Dinlenmesi ya da Tespiti" başlığı altında ayrıntılı bir düzenleme yapıldı. Kanunun 1.maddesinde düzenlenen suçlarla ilgili sanıkların kullandıkları telefon, faks ve bilgisayar gibi kablolu, kablosuz veya diğer elektromanyetik sistemler üzerinde arama olanaklı kılındı.

4422 sayılı kanunla, gelişen bilişim teknolojilerini kullanarak suç işleyen örgütlü

Yedekleme işlemi asla bilgisayar kolluk biriminin bulunduğu mekâna getirilerek yapılmamalı. Sayısal delillerin emanette nasıl saklanacağına ilişkin yeni bir düzenleme yapılarak personel bilinçlendirilmeli. Bilişim suçlarında uzmanlaşmış mahkemeler kurulmalı, soruşturma ve yargılamalar için uzmanı savcı ve vargıclar eliyle yerine yürütülmeli.

suçlulukla mücadele amaçlanıyor. Kanun, CMK m.134'ten farklı olarak sadece çıkar amaçlı suç örgütlerinin işlediği suçların soruşturmasında uygulandı. Oysa, CMK m.134'teki düzenleme, suç ayrımı gözetmiyor.

Bilişim suçlarının aydınlatılması zor

CMK'de düzenlenen tedbir, sayısal delil elde etme amacıyla getirildi. Bilgisayarlarda, bilgisayar programlarında ve kütüklerinde arama, kopyalama ve el koyma özellikle günümüzde oldukça yaygınlaşan bilişim suçlarının ortaya çıkarılmasında büyük önem taşıyor. Bilgisayar verilerinin elde edilmesindeki güçlük, oldukça kolay değiştirilebilmesi ve yok edilebilmesi bilişim suçlarının aydınlatılmasını zorlaştırıyor. Hukukumuzdaki aramaya ilişkin mevcut hükümlerin bilgisayar ortamına uygulanması mümkün olmuyor. Bu nedenle hukukumuzda bilgisayarlarda, bilgisayar programlarında ve kütüklerinde arama, kopyalama ve el koyma ayrıca düzenlendi. Tedbir, bilgisayarlarda, bilgisayar programlarında ve kütüklerinde arama, kopyalama ve el koymayı kapsıyor.

Muhakemenin mümkün olduğunca kısa bir zamanda sonuçlandırılması ve hükmün infaz edilebilmesi, adli yargılamaların temel gereklerinden biri. Ceza yargılaması sırasında başvuru tutuklama, yakalama, arama, el koyma gibi koruma tedbirleri, ceza yargılamasının yapılması, bunun sonunda verilecek kararın yerine getirilmesi ve yargılama giderlerinin karşılanmasını sağlamak için verilen ve hükümden önce temel hak ve özgürlüklere müdahaleyi gerektiren yasal çareler şeklinde tanımlanıyor. Aramanın özel bir şeklini oluşturan bilgisayarlar üzerindeki arama, diğer koruma tedbirleri ve genel aramadan benzerlik ve farklılıklar taşıyor.

Buna göre tedbir, diğer koruma tedbirlerinin sahip olduğu şu ortak özelliklere sahip:

- Henüz hüküm verilmeden temel bir hakkı sınırlar ve bu çoğu kere tedbire maruz kalan tarafından bir zorlama olarak algılanır.
- Tedbir geçicidir; yani bir yaptırım değildir. İstenilen amaca ulaşıldığında veya umulan delile ulaşıldığında kendiliğinden sona erer, bizzatihi suç oluşturmaz bilgisayarlar iade edilir. Yine suç unsuru olarak müsadere edilmediği takdirde bilgisayar programları, kütükleri, kişiye iade edilir.
- Tedbir hüküm vermenin bir aracıdır. Koruma tedbirleri delillerin bulunması suretiyle muhakeme sonucunda doğru kararın verilmesine ve hükmün yerine getirilmesine imkân verir.

Tedbire kovuşturma sırasında kovuşturma makamlarınca başvurulamaz

Öncelikle bir suç şüphesinin olması gerekir. Burada amaçlanan suç şüphesi, basit şüphedir. Maddenin birinci fıkrasında, "bir suç dolayısıyla yapılan soruşturmada" denilerek tedbire suç soruşturması dışındaki bir amaç doğrultusunda, örneğin bilgi toplamak veya disiplin soruşturmasına esas olmak üzere başvurulmasının yol kapatılıyor. Yerigelmışken belirtelim bu tedbire kovuşturma sırasında kovuşturma makamlarınca başvurulamaz.

Tedbir, iletişimin tespiti düzenlemesindeki gibi katalog suç ayrımı yapmıyor, bütün suç tipleri için uygulanabilir bir düzenleme getiriyor. Tedbirin uygulamasında, kişi açısından bir sınırlama getirilmezken bütün suç failleri açısından başvurulabiliyor.

Tedbiri diğer tedbirlerden ayırtıran ayrıma bakarsak;

-Başka surette delil elde etme imkânının bulunmaması gerekiyor. Bireye ait kişisel bilgiler üzerindeki hak, temel insan haklarından olduğundan ve hakkın kısıtlanması kişi açısından ağır sonuçlar doğuracağından bu haliyle tedbir ikincilik ilkesi gereği, başka surette delil elde imkânı varken bu tedbire başvurulmasına imkân vermiyor.

-Oranlılık ilkesine uygun olmalı. Yani beklenen yarardan çok zarar umuluyorsa, gerekirse o koruma tedbirine başvurulmamalı veya imkân varsa daha hafif bir koruma tedbirine başvurulmalı. Böylece ikincilik ilkesi de gözetilerek aşırılık yasağına uyulmuş olunur. Maddenin ifade biçiminden yola çıkıldığında tedbire başvurmak için öncelikle diğer yöntemler kullanılarak deliller toplanmalı, sonuç alınamadığı takdirde bu tedbire başvurulmalı anlamı çıkmaktaysa da bu tartışmalı bir husus. Sayısal delillerin anında yok edilebilme imkânı olması, belli bir süreden sonra delillere ulaşmadaki teknik zorluklar değerlendirildiğinde bu koşul, tedbirin uygulanmasını zorlaştırıyor.

Hâkim karar verir, savcının karar verme yetkisi bulunmuyor

Tedbirin uygulanmasına hâkim karar verir. Diğer koruma tedbirlerinden ayrılan temel bir özelliği de bu tedbirin uygulanabilmesine karar verme yetkisi sadece hâkimdedir. Arama ve el koymadan farklı olarak; gecikmesinde sakınca bulunan hallerde dahi savcının karar verme yetkisi bulunmuyor.

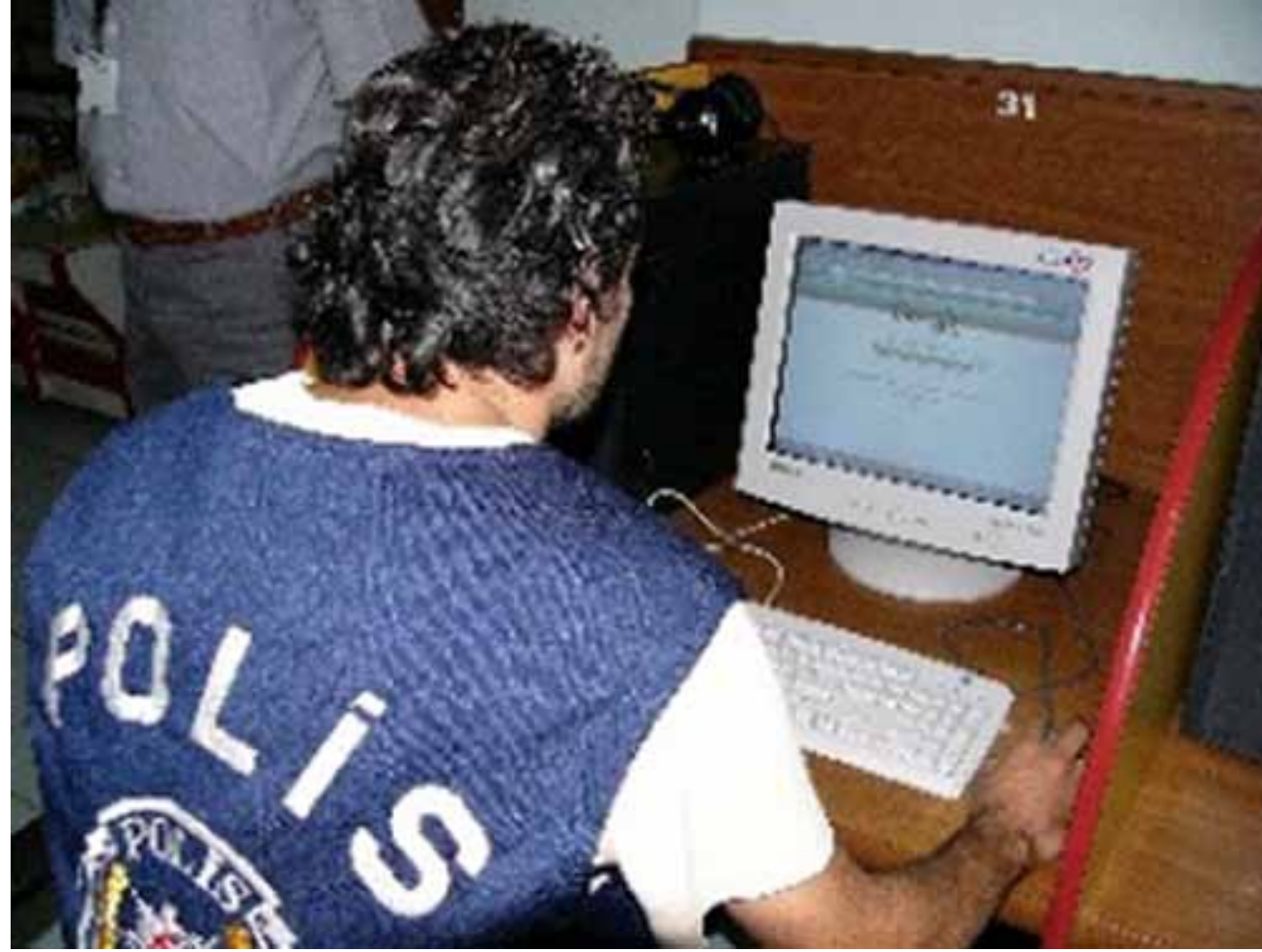
Hâkim tarafından verilmiş CMK m.119 kapsamındaki bir arama kararıyla, şüpheliye ait bilgisayar, bilgisayar programları ve kütüklerinde arama yapıp kopyalama ve el koyma yapılamaz mutlaka CMK m.134 kapsamında karar alınmalı.

Bilgisayar delillerinin de tıpkı diğer deliller gibi dikkatlice ele alınması ve delil değerini koruyacak şekilde hareket edilmesi zorunluluğu bulunuyor. Bu zorunluluk, sadece aracın veya aygıtın fiziksel bütünlüğünün korunması değil aynı zamanda bunların içerdikleri

sayısal verilerin bütünlüğünün korunmasını da şart kılıyor. Bu yüzden bilgisayar delillerinin özel olarak toplanması, paketlenmesi ve nakledilmesi gerekiyor. Tedbirin uygulanmasında arama sırasında mevcut delillere zarar vermemek için arama mahallinde birtakım kurallara uyarak bazı önlemlerin alınmalı.

Aramanın nasıl gerçekleştirileceği hususunda CMK'da bir açıklık yok. Uygulamada, kolluk güçleri arama sırasında el koydukları bilgisayar, bilgisayar program ve kütüklerini karton kutulara doldurarak materyalleri kendi makamlarına götürüp üzerinde incelemeyipyorlar. Ve bu şekilde tartışmalı bir delile ulaşıyorlar. Şüpheliye tanınan güvenceler ışığında, adli makamlar ceza yargılaması işlem ve tedbirlerine başvururken o tedbir ve işlemler ile öngörülen hukuk kurallarına uymak ve bu kurallar çerçevesinde delil toplamakla yükümlü. Bu kurallara aykırı davranarak elde edilen her delil, hukuka aykırı delil niteliğini taşıyor.

Ülkemizde adli bilişim uygulamaları, tümüyle adli kolluk tarafından yapılıyor. Bu nedenle, olay mahalline giden kolluk görevlilerinin adli bilişim konusunda uzman olmaları gerekiyor. Olay mahallinin fotoğrafları çekilmeli, tüm materyallerin yeri belirlenip çizilecek kroki üzerinde gösterilmeli. Sayısal delillerin birebir yedeği alınmalı, bir örneği talep üzerine şüpheliye verilmeli. Yedekleme işlemi asla bilgisayar kolluk biriminin bulunduğu mekâna getirilerek yapılmamalı. Bilgisayar ve donanımlarına yasanın emredici hükmü uyarınca şifreli olması, açılabilmesi gibi durumlar hariç el konulmamalı. Zorunlu nedenlerle el konulan materyaller ise iade edilmeli. Yasa koyucu tarafından kesin

olarak belirlenmeyen, bizatihi suç teşkil eden materyaller ise şüpheliye teslim edilmeyerek el konulması gerekiyor.

“CMK 134 yeniden düzenlenip uygulamadaki tereddütler giderilmeli”

Türk Anayasası'nda adil veya dürüst yargılanma hakkı ile ilgili, 3 Ekim 2001 tarih ve 4709 sayılı yasayla yapılan değişiklikle 38.maddede “kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulgular delil olarak kabul edilemez” hükmüne yer verildi. Yasanın emredici hükümlerine aykırı yapılan arama sonucunda elde edilen deliller, Anayasa ve CMK'na göre, “yasa dışı delil” olarak kabul edilir ve yargılamada hükme esas alınamaz. Yasa dışı elde edilen delillerle verilen karar, adil yargılanmanın ihlali olarak kabul edilir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi eski yargıcı Rıza Türmen, bu şekilde edilen delillerle verilen kararları sözleşmenin 6. maddesindeki adil yargılanma hakkının ihlali olduğunu savunuyor.

Bugün hem hukuk hem de ceza davaları bakımından sayısal delillerin öneminin ne kadar büyük olduğunu hepimiz biliyoruz. Maddi veya şekli gerçeğin açığa çıkarılması açısından, bilgisayarlardaki kayıtların ceza ve hukuk davalarında delil, iz, eser ve emare oluşturacağı konusunda artık şüphe bulunmuyor. Hukuka uygun delil toplamak için, bilgisayarlar ve diğer cihazlara usulüne uygun şekilde el koymak, adli bilişim kurallarına uygun şekilde yedek almak, alınan yedekleri incelemek, mahkemeye sunulacak şekilde hazırlamak ve uygun şekilde paketlemek, taşımak ve saklamak (yedeklemek) gerekiyor.

Kanımızca CMK m.134 yeniden düzenlenerek uygulamadaki tereddütlerin giderilmelisi

gerektiriyor. Tedbire ikincil yöntem olarak başvurma yöntemi kaldırılarak genel arama yöntemindeki gibi her koşulda suç şüphesi bulunduğu takdirde tedbire başvurulması mümkün olmalı.

CMK m.134/5'te düzenlenen sistemdeki verilerin tamamının veya bir kısmının kopyasının alınarak kâğıda yazdırılması kuralında kâğıda yazdırma seçeneğinin madde metninden çıkarılmalı, el konulan cihazlarda suç unsuru bulunduğu takdirde cihazlara el konulacağı açıkça düzenlenmeli. Suçluya silahını geri vermek anlamına gelecek şekilde bilgisayarın şüpheliye iadesinden kaçınılmalı. Sayısal delillerin emanet dairelerinde nasıl saklanacağı konusunda yeni bir düzenleme yapılarak personel bu konuda bilinçlendirilmeli. Bilişim suçlarında uzmanlaşmış Cumhuriyet savcısı ve yargıç yetiştirilmesine önem verilerek uzman mahkemeler kurulmalı, soruşturma ve yargılamalar için uzman Cumhuriyet savcısı ve yargıçlar eliyle yerine yürütülmeli.

(5) Bilgisayar veya bilgisayar kütüklerine elkoymaksızın da, sistemdeki verilerin tamamının veya bir kısmının kopyası alınabilir. Kopyası alınan veriler kâğıda yazdırılarak, bu husus tutanağa kaydedilir ve ilgililer tarafından imza altına alınır.

16 Mart Çarşamba 2011

Dijital eroïn

Hele gelinen son nokta bir harika!

“Bilisim mahkemeleri kurulmalı”

“İnsanımızın, ‘Türkiye’ye yakışmayan’ yasaklamalarla karşılaşmaması, bilişim suçlarına ilişkin davaların hızlı ve doğru şekilde sonuçlanması için; teknik bilgiye sahip olan hâkim ve savcılarının görev yapacağı özel bilişim ihtisas mahkemelerine ihtiyaç vardır. Ancak, salt özel bir mahkeme kurup, bu konuda bilgi sahibi hâkim ve savcılarının görev yapmasını sağlamak da tek başına bu amaca hizmet etmeyecektir. Bilişim sistemleri konusunda eğitilmiş kolluk görevlilerinin kovuşturmaya katılması, konuya vakıf bilirkişilerden yararlanılması da gerekecektir. Bilişim ihtisas mahkemelerinin oluşumunda Fikri ve Sınai Haklar Mahkemesi yapılanmasının örnek alınmasının uygun olacağını düşünüyoruz.”

DEÜ Hukuk Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Veli Özer Özbek:

Elektronik veriler yazıya dökülse bile tek başına mahkûmiyet için yeterli olamaz

Bilgi ve belgenin araştırılan suç açısından “suç delili” olup olmadığına ilişkin CMK’da bir düzenleme bulunmadığını belirten Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekan Yardımcısı, Ceza ve Ceza Usul Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Veli Özer Özbek, bunu “önemli bir eksiklik” olarak değerlendirdi. Özbek, arama ve elkoyma kararının, “başka surette delil elde etme imkânının bulunmaması” halinde verileceğine dikkat çekti. Bu önlemin CMK’da “son çare” olarak kabul edildiğine değinen Özbek, delillere başka türlü ulaşılabiliriyorsa bu önleme başvurulamayacağını, savcının isteminde, hâkimin de kararında “neden başka surette delil elde etme imkânının bulunmadığını” gerekçelendirmek zorunda olduğunu ancak uygulamada genellikle bu koşula uygun davranılmadığına işaret etti.

Arama yapılabilmesi için “makul şüphe”nin var olması gerektiğini, “basit şüphe”nin yeterli olmayacağını bildiren Özbek, “kopya çıkarılması”nın asıl olmasına rağmen zaman zaman bilgisayar, bilgisayar programları ve bilgisayar kütüklerine elkonulmasını “asıl sorun” olarak tanımladı. Özbek, elkoymaya, “şifrenin çözülememesinden dolayı girilememesi veya gizlenmiş bilgilere ulaşılabilmesi halinde çözümün yapılabilmesi ve gerekli kopyaların alınabilmesi” amacıyla başvurulabileceğini söyledi.

Bilişim suçlarının delil elde edilmesi ve suçun oluşup oluşmadığı açısından teknik bir bilgiyi de gerektirdiğini bildiren Özbek, “Sadece ceza hukukçusu olmak, doğru kararlar verilebilmesini zaman zaman olanaksız kılmaktadır” dedi.

Özbek polisin, “dürüst işlem” ilkesine uygun olarak hareket etmesi, bilgisayarlara harici bilgiler yüklememesi ve verilere müdahale etmemesi gerektiğini vurguladı. “Elektronik veriler daha sonra yazıya dökülseler bile kanımca tek başına mahkûmiyet için yeterli olamazlar” diyen Özbek, “müdahale ihtimalinin varlığı, delillerin hukuka uygun olup olmadığı” sorununu ortaya çıkardığını, hukuka aykırı elde edilen delillerin hiçbir şekilde kullanılamayacağını belirtti.

İncelemenin kim tarafından yapılacağı, elde edilen verilerin akıbeti gibi konuların düzenlenmediğinin altını çizen Özbek, bunun temel hak ve özgürlüklere ağır şekilde müdahale niteliği taşıyan önlemler bakımından önem taşıdığını vurguladı.

Şifrenin çözülmemesi veya gizlenmiş bilgilere ulaşamaması halinde çözümün yapılabilmesi ve gerekli kopyaların alınabilmesi yetkisinin bağımsız bilirkişilere verilmesini öneren Özbek, Türkiye’de uzman bilirkişiler bulunmadığı için deşifre işleminin kolluk tarafından yapıldığını anlattı. Özbek, “Bu iş, kolluk işi olmaktan çıkarılmalıdır. Zira kolluk soruşturmada taraf olduğuna göre kopyalama ve bunların çıktısının alınması aşamasında görev yapması elde edilen verileri hukuka aykırı hale getirebilir. Dolayısıyla veriye müdahale için mutlaka bağımsız bilişim uzmanları görevlendirilmelidir” açıklamasında bulundu.

Kural olarak içindeki veri kopyalandığında bilgisayarın geri verilmesi gerektiğine işaret eden Özbek, “Zira amaç, bu verinin elde edilmesi olduğuna göre, elde edildiğinde, her tedbir geçici olduğundan bilgisayara elkoyma koruma tedbiri derhal sona erdirilmelidir” diye konuştu.

-Bilgisayarlarda, bilgisayar program ve kütüklerinde arama, kopyalama ve el koyma işlemleri nasıl yapılıyor?

Söz konusu işlemler, 2005’te yürürlüğe giren 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nun (CMK) 134 maddesi çerçevesinde gerçekleştiriliyor. Arama ve elkoymaya, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine hâkim tarafından karar veriliyor. Bu tedbirin uygulanabilmesine karar verme yetkisi sadece hâkimdedir. Arama ve elkoymadan farklı olarak; gecikmesinde sakınca bulunan hallerde dahi savcının karar verme yetkisi bulunmuyor.

Ancak arama ve elkoyma kararı verilebilmesi için, öncelikle başka surette delil elde etme imkânının bulunmaması gerekir. Diğer bir deyişle bu tedbire başvurmak ceza muhakemesinde son çare olarak kabul edilir. Delillere başka türlü ulaşılabilme imkânı var ise bunu sağlayan tedbire başvurulmamalıdır. Bu nedenledir ki istemde bulunan savcı isteminde, karar veren hâkim de kararında neden başka surette delil elde etme imkânının bulunmadığını gerekçelendirmek zorundadır. Ancak uygulamada genellikle bu koşula uygun davranılmıyor.

CMK’da bilgisayarlarda, bilgisayar programlarında ve kütüklerinde arama, kopyalama ve elkoymaya başvurmak için aranacak şüphenin derecesine ilişkin herhangi bir düzenleme yer almıyor. Bu durumda arama ve elkoymaya ilişkin şüphe derecelerinin (CMK m.116) kıyasen uygulanabilmesi mümkün. Yani bu şekilde arama yapılabilmesi için “makul şüphe”nin varlığı gerekir “basit şüphe” yeterli olmaz. Basit şüphenin yeterli olduğunu kabul etmek başka surette delil elde edilmemesi önkoşulu ile bağdaşmıyor.

Nihayet bilgisayarlarda, bilgisayar programlarında ve kütüklerinde arama, kopyalama ve elkoymanın uygulanacağı suç tipleri açısından kanunda herhangi bir sınırlama getirilmiyor. Tedbirin niteliğinden tedbirin daha ziyade bilişim suçları için uygulanabileceği gibi bir izlenim uyansa da, diğer suç tipleri için de uygulanması mümkün. Örneğin, işlediği uyuşturucu ticareti suçuna ilişkin kayıtları bilgisayarında saklayan kişinin tuttuğu bu kayıtların ele geçirilmesi için pekâla, bilgisayarlarda, bilgisayar programlarında ve kütüklerinde arama, kopyalama ve elkoymaya başvurulabiliyor.

-Bilgisayarlarda bulunan bir bilgi ve belgenin araştırılan suç açısından “suç delili” olup olmadığına kim ve neye göre karar veriyor?

-Buna ilişkin CMK m.134’te bir düzenleme bulunmuyor. Bu, aslında önemli bir eksiklik. Nitekim CMK m.122 arama bakımından belge veya kâğıtları inceleme yetkisini ayrıca düzenliyor. Buna göre hakkında arama işlemi uygulanan kimsenin belge ve kâğıtlarını inceleme yetkisi Cumhuriyet savcısı ve hâkime aittir.

Benzer düzenlemenin, m.134 için de getirilmesi gerekirdi. Bununla birlikte, m.122’nin kıyasen bu tedbir içinde uygulanabileceğini düşünüyorum. Bu çerçevede bilgisayarlarda bulunan bir bilgi ve belgenin araştırılan suç açısından “suç delili” olup olmadığına Cumhuriyet savcısı ve hâkime karar verir. Bu ise genellikle soruşturma evresinde bu evreden sonuç çıkarma yetkisine sahip bulunan savcı olacaktır.

- CMK 134’ün pratik anlamda pek uygulanmadığı, söz konusu maddenin baştan sona yeniden ele alınması ve kesinlikle düzeltilmesi gerektiği vurgulanıyor. CMK 134’ün değiştirilmesine ilişkin görüşünüz nedir? Nasıl bir düzeltme yapılmalı?

-CMK m.134 uygulanmıyor değil, tam tersine uygulamada sıklıkla başvuru olan bir tedbir. Konuyla ilgili karşılaşılan en büyük sorun, asıl olanın kopya çıkarılmak olmasına rağmen, zaman zaman bilgisayar, bilgisayar programları ve bilgisayar kütüklerine elkonulmasıdır. Elkoymaya, şifrenin çözülmemesinden dolayı girilememesi veya gizlenmiş bilgilere ulaşamaması halinde çözümün yapılabilmesi ve gerekli kopyaların alınabilmesi amacıyla başvurulabilir. Zira elkoyma, bilgisayara dayalı bir faaliyeti olan kişi ya da kurumlar için faaliyetin devamına engel olur.

Öte yandan m.134, sadece soruşturma aşamasında başvurulabilecek bir tedbir olarak düzenlenmiştir. Halbuki kovuşturma aşamasında da başvurulabilmelidir. Bu konudaki eksiklik giderilmeli, tedbirin muhakemenin bütününde de uygulanması olanaklı hale getirilmelidir. Bunun dışında özellikle incelemenin kim tarafından yapılacağı, elde edilen verilerin akıbeti gibi hususların da düzenlenmediği görülüyor. Bunların düzenlenmesi temel hak ve özgürlüklere ağır şekilde müdahale niteliği taşıyan söz konusu tedbir bakımından büyük önem taşımaktadır.

-Teknik bilgiye sahip olan hâkim ve savcıların görev yapacağı özel bilişim ihtisas mahkemelerine ihtiyaç olduğuna dikkat çekiliyor. Özel bilişim ihtisas mahkemeleri konusundaki görüşünüzü alabilir miyiz?

-Bugün reforma ihtiyaç var ise bunun yasalarda değil adliye yapılmaması gerektiğini düşünüyorum. Bu anlamda, ihtisaslaşmanın adliye de girmesi zorunludur. Bilişim suçları özellikle delil elde edilmesi, soruşturması yapılan suçun unsurlarının gerçekleşip gerçekleşmediğinin belirlenmesi ve bu anlamda suçun oluşup oluşmadığı aynı zamanda teknik bir bilgiyi de gerektirdiğinden, sadece ceza hukukçusu olmak, doğru kararlar verilebilmesini zaman zaman olanaksız kılmaktadır. Çok ve çeşitli suçlar karşısında zaten ağır işleyen yargı, uzmanlık gerektiren alanlarda konuyu bilirkişiye havale ederek çözmek istemektedir. Bu da bilirkişilik kurumunun zamanla yanlış kullanımına sebebiyet vermiştir.

Nihayet ihtisas mahkemeleri kurulması da yetmez. Bu mahkemelerde iş yükünün belli sayıyı geçmemesi gerekir. Zira bazen binlerce sayfayı bulan dokümanların incelenerek bundan sonuç çıkarılması uzunca bir süreyi gerektirebilir.

-Bilgisayarlarına el konulanların arama ve el koyma sırasında dikkat etmesi gereken hakları nelerdir?

-Bu konuda kanunda bir açıklık bulunmuyor. Bununla birlikte avukatının aramada hazır bulunmasını isteyebilir. Buna ilişkin CMK m.120/3 hükmünün kıyasen uygulanması da mümkün. Ancak kolluk gücü (polis) arama için avukatı beklemek zorunda değildir. Hazır olan avukatın aramaya katılmasına engel olunamaz. Bunun dışında bu tedbire maruz kalan ilgiliden arama kararını talep edebilir.

Bir hak olarak nitelenmemekle birlikte aramayı yapacak kişilerin uymakla yükümlü olduğu yükümlülükler değerlendirilecek olursa kolluk, "dürüst işlem" ilkesine uygun olarak hareket etmeli, bilgisayarlara harici bilgiler yüklememeli, verilere müdahale etmemelidir.

-Bilgisayarlara el konulmasından sonra bir "yanlışlık" olmaması için kullanıcılar ne yapabilirler? Yedeklemek yeterli olur mu?

-Buradaki kullanıcılardan kasıt tedbiri uygulayan kişiler ise tedbirin icrasına geçilmeden önce bilgisayar ya da diğer veri taşıyıcıya müdahaleyi engelleyen bir programın yüklenmesi elde edilen verilerin delil olarak değerine önemli katkı sağlar. Zira bu tedbir bakımından en büyük dezavantaj verilerin elektronik ortamda bulunması sebebiyle müdahaleye açık olmasıdır. Dolayısıyla elektronik veriler daha sonra yazıya dökülseler bile kanımca tek başına mahkûmiyet için yeterli olamazlar. Zira müdahale ihtimalinin varlığı delillerin hukuka uygun olup olmadığı sorununu ortaya koyar.

CMK m.217'ye göre hukuka aykırı surette elde edilen deliller hiçbir surette delil olarak kullanılamayacakları gibi hukuka uygun olarak elde edildiği iddiası bulunsu bile müdahalenin saptanmasındaki güçlük delilleri şüpheli hale getireceğinden başka delillerle desteklenmedikçe sadece bu delillerle dayanılarak mahkûmiyet hükmü kurulabilmesi olanaklı değil.

Kullanıcıdan kasıt nezdinde arama yapılacak kişi ise, onların yapabilecekleri pek fazla bir şey olduğu söylenemez. Yedekleme mümkün ise de elde edilen yedeğin doğru olup olmadığı şüpheli olacağından önemli bir savunma aracı olmaktan uzaktır.

-Adli Bilişim (Bilgisayar Kriminalistiği) konusunda ülkemizde gerekli bilgiye sahip yeterince personel var mı? Bunun eğitimini kim veriyor?

Bu konuda yeterli, personel olmadığını düşünüyorum. Buna ilişkin gerekli yasal mevzuat da bulunmuyor. Şu an konu, ceza soruşturmaları bakımından daha çok emniyet ve jandarma tarafından yürütülüyor. Özellikle emniyetin bu konuda meslek içi eğitim vermek suretiyle bu konuda uzmanlar yetiştirdiklerini biliyorum. Bunun dışında bazı sertifika programlarının da bulunduğunu duyuyorum.

Yedekleme işlemi asla bilgisayar kolluk biriminin bulunduğu mekâna getirilerek yapılmamalı. Sayısal delillerin emanette nasıl saklanacağına ilişkin yeni bir düzenleme yapılarak personel bilinçlendirilmeli. Bilişim suçlarında uzmanlaşmış mahkemeler kurulmalı, soruşturma ve yargılamalar, işin uzmanı savcı ve yargıçlar eliyle yürütülmeli.

-Ülkemizde adli bilişim uygulamaları ağırlıklı olarak soruşturmada yer alan kolluk kuvvetleri tarafından yapılıyor. Bilgisayar ve cep telefonlarına el koyma ve sonrasındaki inceleme işi süreçlerinin ayrıştırılması, özellikle inceleme işleminin adli bilişim kurum ve adli bilişim uzmanlarınca gerçekleştirilmesi konusundaki görüşlerinizi alabilir miyiz?

-Şifrenin çözülememesinden dolayı girilememesi veya gizlenmiş bilgilere ulaşılamaması halinde çözümün yapılabilmesi ve gerekli kopyaların alınabilmesi yetkisi, kanımca bağımsız bilirkişilere verilmelidir. Ancak ülkemizde bu konuda uzman bilirkişilerin henüz bulunmadığını ifade etmek gerekir. Bu nedenle şifre işleminin de maalesef kolluk tarafından yapıldığı görülmektedir.

Bu iş, kolluk işi olmaktan çıkarılmalıdır. Zira kolluk soruşturmada taraf olduğuna göre kopyalama ve bunların çıktısının alınması aşamasında görev yapması elde edilen verileri hukuka aykırı hale getirebilir. Dolayısıyla veriye müdahale için mutlaka bağımsız bilişim uzmanları görevlendirilmelidir.

-El konulan bir bilgisayar ve bir bilgi, ne kadar bir süre emniyet veya savcılar tarafından tutulabilir? Bunun bir süresi ve süreci var mı?

-Öncelikle ifade edilmelidir ki bilgisayar ya da verilerin kollukça tutulması mümkün değil. Bunların, derhal sonuç çıkarma yetkisine haiz savcıya teslim edilmesi gerekir. Ancak şifre vb. sebeple verilere ulaşılamıyorsa söz konusu işlemler tamamlanana kadar kollukta kalabilir. CMK m.134'te tedbirin süresine ilişkin herhangi bir düzenleme bulunmuyor. CMK m.122'de arama bakımından bir düzenleme var: "İnceleme sonucu soruşturma veya kovuşturma konusu suça ilişkin olmadığı anlaşılan belge veya kâğıtlar ilgisine geri verilir." Bu düzenleme, kıyasen CMK m.134 için de uygulanabilir. Bu halde bilgisayar vb. ile verileri ihtiva eden elkonulmuş ne varsa iade edilmelidir. Ancak dikkat edilirse m.122'de de belli bir süre yoktur. Makul bir süre düşünülmelidir. Zira şifre vb. nedeniyle veriye ulaşılması uzun zaman alabilir.

Öte yandan konu genel hükümler çerçevesinde irdelendiğinde bilgisayar, kural olarak içindeki veri kopyalandığında derhal geri verilmelidir. Zira amaç, bu verinin elde edilmesi olduğuna göre elde edildiğinde her tedbir geçici olduğundan bilgisayara elkoyma koruma tedbiri derhal sona erdirilmelidir.

Bununla birlikte bilgisayar bizatihi suçta kullanılmışsa, örneğin hacker, bu bilgisayarı kullanmışsa bilgisayar ya da CD suç eşyası olacağından elkoyma yargılamanın sorununa kadar devam eder. Mahkûmiyet hükmü verilirse elkoyma, müsadereye dönüşür; beraat halinde sahibine geri verilir. Konu veriler bakımından ele alındığında takipsizlik kararı verildiğinde derhal yok edilmelidir. Dava açılmış ise mahkûmiyet kararı dışında kalan kararlar bakımından söz konusu veriler yine derhal yok edilmelidir. Öte yandan tedbire maruz kalan kişi bu tedbirin hukuka aykırı olduğu düşüncesinde ise bu karar CMK m.267'ye göre karar itiraz edebilir. Zira hâkim kararlarına itiraz mümkündür.

- El konulan bilgisayarlardan kopyalanan verilere, sonradan kişinin temize çıkmasının ardından ne gibi bir işlem uygulanıyor? Kişi, bu bilgilerin kanun uygulayıcının elinden tamamıyla çıktığından nasıl emin olacak?

- Daha önce de vurguladığım gibi kural olarak söz konusu verilerin sahibine iadesi dosyadaki verilerin de imha edilmesi gerekir. Kanunda bu konuda bir düzenleme bulunmuyor. Bu boşluk mutlaka doldurulmalı. Bununla birlikte yukarıda ifade edildiği üzere CMK m.137'nin kıyasen uygulanabileceği söylenebilir.

Hiçbir zaman emin olamaz. Kural, "dürüst işlem" ilkesidir. Yani tedbiri uygulayandan adil yargılama ilkesine uygun hareket etmesi beklenir. Bu konuda yasal boşluk bulunduğu gibi m.137 uygulanırsa bile bu sadece şekli bir anlam ifade eder. Zira, verinin kaç kopyası olduğunu ancak ona başvuranlar bilebilir. Daha sonra ortaya çıkarsa, çıkaran ilgililer bakımından bu suç oluşturur ve TCK m.132 vs. hükümleri düşünülebilir. Öte yandan Bilgi Edinme Kanunu'na göre bilgi istenebilir.

En büyük hazine

Bilginin efendisi olmak için çalışmanın uşağı olmak şarttır.
Honore de Balzac

Bilgi, insanın araştırarak ve düşünerek bulduğu, bir kanıta dayanarak edindiği verilerdir. İnsan bilgiyi çalışmadan ve emek harcamadan elde edemez. Bilgiye ulaşmak için çaba sarf etmek gerekir. Bilgili olmak isteyenler her şeyden önce merak eder. Merak edenlerse araştırır ve bilgiye ulaşır. Çalışmak bilginin anahtarıdır. Çok çalışan insan, çok bilgili olandır. "Bilginin efendisi olmak için, çalışmanın uşağı olmak şarttır" demiştir Balzac.

Hayatta hiç çalışmadan başarıya ulaşanı gördünüz mü? Bütün bilginler, iyi meslek sahibi kişiler, başarılı çocuklar, çalışarak bu durumlara gelmişlerdir. Çalışmayan, çevresine hiç yararı olmayan kişilerse tek başlarına, bilgiden yoksun bir hayat sürmüşlerdir. Ne kadar şanslı olduklarını düşünseler de aslında onlar şanssızlardır. Çünkü üretkenlikten ve bilgiden uzak bir hayat, hayat değildir aslında. Siz, siz olun asla çalışmaktan vazgeçmeyin. Bilgi, en büyük hazine; cahillik en büyük yoksulluktur.

Simge Işıl TABAK
TED Ankara Koleji Vakfı Özel İlköğretim Okulu
7. Sınıf Öğrencisi

Simge

İ. İlker Tabak*
ilker.tabak@bilisim.com.tr

Nisan ayı bana başlangıçları anımsatıyor.
Nisan ayında kurulan TBD'nin 40. yaşını kutlayacağız bu yıl. Ülkemizin bilişim toplumuna doğru yolculuğuna başlamasının üzerinden geçen kırk yılı anımsayarak...
Nisan ayında açılan Türkiye Büyük Millet Meclisi, egemenliğin kayıtsız şartsız milletin olduğu yönetim anlayışının simgesi oldu. 1929 yılında ilk defa Çocuk Bayramı olarak da kutlandı 23 Nisan.
Gelenek olmuştur, her 23 Nisan'da çocuklara büyük işler teslim etmek. Kısa süreliğine de olsa onların hayallerine ortak olmak...
Geleceğimizi, çocuklarımızı yalnızca yılda bir gün değil, her gün anımsamak ve anlamak dileğiyle, tüm çocuklarımızın "23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı"nı kutluyorum.

İ. İlker Tabak

(*) Bs. Müh., Bilişim Ltd. Paz. ve Satış Md.
TBD Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı

TBMM Bilgi İşlem Müdürü Dr. Zeki Çiftçi:

Meclis'te, erişim ve mobilite odaklı projelere ağırlık verilecek

İç süreçlerinde sayısal dönüşümü sağlayacak yakınsama odaklı IT projelerini bitiren TBMM, şimdi erişim ve mobilite temelli projeleri tamamlamaya çalışıyor. TBMM Bilgi İşlem Müdürü Çiftçi, Meclis-i Mebusan'dan beri tüm tutanaklara erişimi sağlayacak projeyi önümüzdeki dönemde kullanıma açacaklarını bildirdi.

Aslıhan Bozkurt

Kamu ve özel sektördeki bilgi işlem merkezlerini (BİM) tanıttığımız sayfalarımızda bu ay Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Bilgi İşlem Müdürlüğü'ne (BİM) yer veriyoruz. TBMM BİM Müdürü Dr. Zeki Çiftçi, Parlamentonun yasama ve denetim faaliyetleri kapsamında yürüttüğü hizmetlere, milletvekilleri ve idari teşkilattaki personele teknik destek verdiklerini belirtti. İnternet-İntranet üzerinden web hizmetleri verdiklerini, kablolu-kablosuz ağ ile yakınsama teknolojileri kullandıklarını ve IP telefon ve IP kamera uygulamalarını işlettiklerini anlatan Çiftçi, te-

knik hizmetlerde proje bazlı çalışmayı tercih ettiklerini bildirdi. Yasama süreçlerinin şeffaf ve katılıma açık olması, denetlenebilir, görülebilir ve paylaşılabılır olması için süreçler; tutanaklar, komisyon çalışmaları, arşivler, sayısal bilgi kaynakları hem vekillere hem de halka sürekli ve on-line şekilde sunuluyor.

Yüzde 22'sinin bayanlardan oluşan toplam 69 personelin çalıştığı TBMM BİM'de, yapılacak işlerin temel felsefesini erişim ve mobilite oluşturuyor. TBMM Dilekçe Komisyonu'na İnternet'ten dilekçe verilirken E-Randevu sistemi ile vatandaşlar, görüşmek istedikleri milletvekillerine randevu isteklerini İnternet üzerinden ulaştırabiliyorlar.

Kanun, tasarı, teklif ve araştırma/soru önergelerinin tümü ile tutanakların bir kısmına 10 yılı aşkın zamandır erişim sağlanıyor. Meclis-i Mebusan da dâhil olmak üzere tüm tutanaklara erişim sağlayacak proje, test çalışmalarından sonra İnternet sitemizden kullanıma açılacak.

Arşiv ve tutanakların büyük oranda sayısallaştırıldığı TBMM'de, yazışma sistemlerinin de tamamen sayısallaşmasının ardından tüm süreçler erişilebilir ve denetlenebilir olacak. Böylece milletvekilleri, tüm süreçlerin oluşum ve denetiminde elektronikleşmenin getireceği kolaylıklardan yararlanacak, halk da yasama süreçlerini yakından izlenecek.

-Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Bilgi İşlem Müdürlüğü'nün (BİM) kısa bir tarihini alabilir miyiz? Müdürlük, ne zaman kuruldu, bugüne kadar ne gibi yapısal gelişme ve değişiklikler yaşadı? Müdürlüğün kurumdaki konumu nedir?

-Bilgi İşlem Merkezi Birim Amirliği; 5 Mart.1993'te TBMM Başkanlığı kararı ile Genel Sekreterliğe doğrudan bağlı bir birim olarak kuruldu. 8 Aralık 2006'da yürürlüğe giren ve TBMM Genel Sekreterliği Teşkilat Kanunu'nda değişiklik yapan 5559 sayılı kanun ile Bilgi İşlem Müdürlüğü olarak Teknik Daire Başkanlığı'na bağlandı.

Müdürlüğün faaliyet amacı, Parlametonun yasama ve denetim faaliyetleri kapsamında kurumun idari birimlerinde, kurumsal bilgi yönetiminin gereği olarak, kurum gereksinimlerinin belirlenmesi; yatırımların planlanması, projelendirilmesi ve belirlenengüvenlik politikaları çerçevesinde gerçekleştirilmesini sağlamaktır.

- TBMM BİM'deki donanım/yazılım ve görevli elemanlara ilişkin bilgi verir misiniz? Müdürlükte kaç kişi görev yapıyor?

-Yasama ve idari teşkilatın ihtiyaçlarını karşılayacak yazılım hizmetleri için kurum kaynakları, paket yazılımları için dış kaynaklar kullanılıyor. İnternet ve intranet üzerinden web hizmetleri için bir grup çalışıyor. Kablolı ve kablosuz ağ ile yakınsama (convergence) teknolojileri kullanan grup ise IP telefon ve IP kamera uygulamalarını işletiyor. Gerek milletvekillerine gerekse idari teşkilatta çalışan personele teknik destek veriliyor. Teknik hizmetlerde proje bazlı çalışma tercih ediliyor. Tüm bilgisayarlar kurumsal yönetim sistemi içerisinde çalışıyor. Ayrıca bilgisayarların e-posta, işletim sistemleri ve sürüm takibi, yedekleme, paket program güncellemeleri ve sanallaştırma teknolojileri kullanılıyor. Bilişim ve fiziki güvenlik kavramları birlikte değerlendiriliyor. Genel Kurul seslendirme ve oylama-yoklama sistemleri, Müdürlüğümüze bağlı "Genel Kurul İşletme Birimi" tarafından işletiliyor. Lojistik ve kontratlar birimizde tüm donanım yenileme, ihale, satın alma ve kontrat hizmetleri veriliyor. Hızla değişen teknolojiye ayak uydurmak, gerekli değişim ve dönüşümü gerçekleştirmek üzere mevcut ve yeni teknolojiler yakından takip edilip kullanılıyor. Bu bağlamda milletvekilleri ve ilgili birimlere teknik danışmanlık hizmeti veriliyor. Bu hizmetler için Müdürlüğümüzde üçü doktoralı, 18'i mühendis, 9 sistem analisti, 9 programcı, bir veritabanı yöneticisi, bir bilişim eğitimcisi, 2 şef ve 30 teknisyen olmak üzere toplam 69 personel çalışıyor. Personelimizin yüzde 22'sini bayanlar oluşturuyor.

- Bilgi İşlem Merkezi olarak TBMM'nin yürütmekle yükümlü olduğu çalışmalara nasıl bir katkı veriyorsunuz?

-Elektronikleşme kavramından, eski ve geleneksel yöntemlerle yürütülen ve sunulan tüm iş, işleyiş ve süreçlerin elektronikleşmenin getirdiği ve sağladığı yöntemlerle insan odaklı işleyen, maliyetleri azalan, otomasyonu artan, insan hatalarını en aza indiren, süreçleri kısaltan, bilgiyi daha çok kullanan, dağıtan ve dolaşıma sokan bir hale gelmesini anlıyoruz. Bu temel felsefe ile bakıldığında Bilgi İşlem Müdürlüğü olarak içinde olmadığımız iş ve süreç yok gibi. Ancak bir kurum olmanın ötesinde TBMM denilince ilk akla gelen yasama süreçleridir. Yasama süreçlerinin şeffaf ve katılıma açık olması, üyeler ve halk tarafından denetlenebilir, görülebilir ve paylaşılabılır olması gerekiyor. Bu süreçler; tutanaklar, komisyon çalışmaları, arşivler, sayısal bilgi kaynakları hem vekillerimize hem de halkımıza sürekli ve on-line şekilde sunuluyor.

BİM, TBMM idari teşkilatına bağlı birimlere ait işlemlerin bilgisayar ortamında gerçekleşmesini

sağlayacak otomasyon yazılımlarını temin ederek kurumun daha etkin ve verimli çalışmasını sağlıyor. Ayrıca milletvekillerinin bilgisayarları TBMM kurumsal ağına bağlanarak yasama çalışmalarına katkıda bulunuluyor. Bunun dışında Genel Kurul çalışmalarındaki iş ve süreçlerde kullanılan otomasyon ve yazılımlar, BİM tarafından sağlanıp yürütülüyor.

- Meclis BİM olarak yürüttüğünüz başlıca BT/e-devlet projeleri nelerdir?

-Her devlet kurumu vatandaşlara verdiği hizmetleri elektronik ortamdan vermenin yolunu araştırıp bunu kendi e-devlet projesi olarak tanıtıyor. Ayrıca e-Devlet Kapısı kullanılarak söz konusu projelere giriş ve varsa diğer kurumlarla olan entegrasyonu proje çıktıları açısından önemli bir kazanımdır. Bu temel yaklaşım ile bakıldığında TBMM'nin temel işlevi yasamadır. Bundan sonraki ikinci önemli görevi ise denetimdir. Denetim görevinin olmazsa olmazı da dilekçe alması ve bununla ilgili işlem yapmasıdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin e-Devlet Kapısı üzerinden sunduğu iki proje var: E-Dilekçe sistemi ile vatandaşlara TBMM Dilekçe Komisyonu'na İnternet üzerinden dilekçe vermeleri ve takibi sağlanıyor. E-Randevu sistemi ile de vatandaşlar, görüşmek istedikleri milletvekillerine randevu isteklerini İnternet üzerinden ulaştırabiliyorlar. Ayrıca E-Dilekçe sisteminin TBMM'nin diğer komisyonlarını da kapsama çalışmaları yürütülüyor. Buna ilave olarak Başbakanlığın ve

bağlı kurumların yürüttüğü kamu kurumları arası bilgi transfer projelerine destek veriliyor. Yasama süreçlerini tamamen elektronik ortama taşınması mümkün olmakla birlikte bazı konular özel sürece tabi ve mevzuat buna müsaade etmiyor. Ancak bunun dışında kalan ve mümkün olan her alanda elektronikleşme sağlandı. Ayrıca TBMM'ye fiziki, telefonla ve sanal erişimin güvenli ama çok hızlı olması ile ilgili tüm imkânları seferber edildi, teknoloji en üst seviyede kullanıldı.

- 2004'te milletvekillerinin, avuç içini tanıttıkları tablet bilgisayarlarla Genel Kurulda oy kullanmalarına ilişkin bir proje başlatılmıştı. Proje kapsamında neler yapıldı?

-Anılan konu ile ilgili iç tüzük değişikliği gerekiyor. Bilgi İşlem Müdürlüğümüz konu ile ilgili mini bir demo proje geliştirdi, karar mekanizmasında etkili yöneticilerle ve siyasi karar mekanizmasına bu demo sunuldu. Ancak anılan değişikliğin hayata geçirilmesinden önce gerekli iç tüzük değişikliği gerçekleşmediğinden bu konu beklemede tutuluyor.

- Milletvekillerinin TBMM BİM'e ulaşarak, kütüphane, tutanak, yasa ve diğer kayıtlara elektronik ortamda erişebilmeleri ve İnternet ortamından yararlanabilmelerini sağlayacak teknik altyapı kuruldu mu? Böylesi bir altyapı TBMM'nin çalışmalarına ne kattı/katacak?

-TBMM çalışmalarından ilk anladığımız yasama süreçleridir. Bu sürecin şeffaf ve çok taraflı olması demokrasiler açısından vazgeçilmezdir. Ayrıca bilgiye dayalı ve hızlı olması da çağın bir gereği. Bu ilkeler doğrultusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi İnternet sitesi, milletvekilleri ve vatandaşların TBMM ile ilgili konulara ulaşmalarını sağlamak amacı ile uzun zamandır hizmet veriyor. Kanun, tasarı, teklif ve araştırma/soru önergelerinin tümü ile tutanakların bir kısmına 10 yılı aşkın zamandır erişim sağlanıyor. Meclis-i Mebusan da dâhil olmak üzere tüm tutanaklara erişim sağlayacak proje, test çalışmalarından sonra İnternet sitemizden kullanıma açılacak. Kütüphane Bilgi Sistemimiz ile 2007 yılından beri kütüphane kayıtlarına erişim ve bazı okuyucu işlemleri yapılabiliyor. Söz konusu projelerle, e-dönüşüm kapsamında daha şeffaf bir Meclis sağlanıyor.

Bilindiği gibi bu hizmetlerden elektronik ortamda yararlanabilmenin ilk şartı, fiziksel ortamda tutulan bu bilgilerin önce sayısal ortama taşınmasıdır. Müdürlüğümüz son beş yılda bu konuda önemli adımlar attı. Arşiv ve tutanaklar çok büyük oranda sayısallaştırıldı. Kütüphane konusunda ise KKTC Yakın Doğu Üniversitesi'yle birlikte KOHA adlı bir proje bitirildi. Bunlar şu an halkımızın ve milletvekillerimizin istifadesine sunuldu. Ancak yazışma sistemlerimizin de (DYS) tamamen sayısallaşmasının ardından tüm süreçler erişilebilir ve denetlenebilir olacak. Böylece milletvekillerimiz tüm süreçlerin oluşum ve denetiminde elektronikleşmenin getireceği kolaylıklardan yararlanacak, halkımız da yasama süreçlerini yakinen takip edecek.

- “Meclis’te AB Reformu” projeleri kapsamında yer alan “E-Meclis” çerçevesinde neler yapıldı? 2008 Martında TBMM’de Mobil-Vizyon devri başladı. TBMM Bilgi İşlem Müdürlüğü tarafından uygulamaya konulan “Meclis Enformasyon ve Telekomünikasyon Sistemleri” projesi ile ne gerçekleştirildi? Neden bu projeye ihtiyaç duyuldu? Proje TBMM’nin hangi çalışmalarına ne gibi kolaylıklar getirdi?

-2007’de Bilgi İşlem Müdürlüğü kurulduğunda yapılan analizler neticesinde tespit edilen altyapı ve teknoloji eksiklikleri METSİS projesi ile tamamlandı. Proje kapsamında TBMM kampüsünde 10 bin yeni data ucu tesisi için toplam 34 km fiber, 550 km UTP kablo çekildi, tüm aktif cihazlar yedekli olarak yenilendi, tüm UPS altyapısı yenilendi ve yedeklendi. METSİS Projesi’nden önce Internet’e bağlanmada yaşanan problemler giderildi, altyapının geliştirilmesi sonucunda çok daha fazla bilgisayar ve bilişim cihazı sorunsuz bir şekilde desteklenebilir hale geldi. Yenilenen bu ağ altyapısı ile 3 binin üzerinde masaüstü bilgisayar, binin üzerinde dizüstü bilgisayar, 800 yazıcı, 150 tarayıcı, 250 IP ve termal kamera, 1200 IP telefon bakır kablo üzerinden, binin üzerinde PDA ve dizüstü bilgisayar kablosuz şebekeden yararlanılıyor. Yapılan bu altyapı projesi ile Meclisimizin en az 20 yıllık altyapı ihtiyacı gerçekleştirildi. Bu proje ile iki yıl gibi bir sürede yetersiz olan altyapı hem yeterli hem de güncel hale getirildi. Bu sayede üst yapı projeleri gündeme alınabilir hale geldi.

-TBMM BİM’in uluslar arası kurumlarla iletişimi/ ortak yürüttüğü projeler var mı?

-Şu ana dek Dış İlişkiler ve Protokol Müdürlüğümüzle beraber bu birimimizin çalışmalarını ilgilendirir şekilde CSCU ile bir adet eşleştirme (twinning) projesi yaptık. Avrupa Birliği (AB) ülkelerinin ilgili kurumları nezdinde ortak olarak yürütülen “Veri Güvenliğinde Yeni Eğilimler ve Savunma Stratejileri” bilişim projesi, Bilgi İşlem Müdürlüğü uzmanları marifeti ile tamamlandı. Bu kapsamda, kurumda çalışan -alanında görevli arkadaşlar- bazı AB ülkelerinde (Almanya, İngiltere ve Belçika) benzer kurumların yapı ve işleyişlerini inceleyerek, mukayeseli çalışmalar yaptılar. Böylece AB ülkelerinin gerek mevzuatları, gerekse teknik işleyişleri yerinde incelendi ve kuruma aktarılması gereken yapılar öğrenildi. Bu kapsamda tesis edilecek teknoloji ve sistemlerin diğer AB ülkeleri nezdindeki uygulamaları ve sonuçları araştırılarak; pratik olarak projelere yansımaları sağlandı. Bunun dışında ise proje denilemezse de parlamentolar arası birliklerin IT bölümleri ile sürekli bilgi ve fikir teatisi yapılıyor. Özellikle eski Osmanlı coğrafyasından ülkelere bilgi transferi gerçekleştiriliyor. Diğer gelişmiş devletlerin parlamentolarının IT çalışanları ise sürekli olarak birbirlerini kontrol edip gelişmeleri ve teknolojiyi doğru anlayıp anlamadıklarını ölçmeye çalışıyorlar. Bu cümleden olarak sürekli olarak ziyaretler yapılmakta, uluslararası toplantılara iştirak edilmekte, birbirlerine anket yöntemi ile sorular yöneltilmektedir. Bunun yanı sıra uluslararası demokratikleşme ve insan hakları kuruluşları özellikle resmi Internet

sitemiz üzerinde incelemelerini rapor olarak bildiriyorlar. Bunlardan gerekli ve mevzuata uygun gördüklerimiz söz konusu raporlara uygun olarak değiştiriliyor.

- Meclis'in çalışmalarında teknolojiden yararlanması ne gibi değişiklikler/kolaylıklar getirdi?

-Tüm iş ve süreçler hızlandı. Daha kesin ve insan hatalarından daha uzak hale geldi. Maliyetler düştü. Aslında kısaca elektronikleşmenin tanımında olan tüm kolaylıklar tarafımızdan bizzat yaşandı ve yaşanmaya devam ediyor. Kendi aramızda kullandığımız bir laf var "TBMM'nin her yerinde biz varız, her yerinde bilişim var".

- TBMM BİM'inin önümüzdeki dönemde gündeme getireceği, uygulamaya koyacağı yeni BİT projeleri var mı?

-Yukarıda da bahsedildiği gibi geçen dönemki TBMM IT projelerinin odağında yakınsama (convergence) vardı. Ancak bu önemli ölçüde tamamlandı. Bu dönem projelerimizin odağında erişim ve mobilite olacak. Önceki dönem temel altyapı işleri bitirildi. Yeni Halkla İlişkiler binamız hizmete girecek. Böylece altyapıya dair hizmetler tamamlanmış olacak. Elektronik ortamda verilmesi mümkün olan tüm hizmetler kısa bir süre içinde verilecek. Doğal olarak Müdürlüğümüz

şimdiden bu hizmetlerin mobil araçlarla verilmesinin önünü açmakta ve bu kapsamda projeler geliştiriliyor.

Öte yandan dünyada son yıllarda öne çıkan bir kavram da erişim. Yani TBMM'ye erişim her açıdan kolay olmalı. Meclis kapılarından girişten tutun da telefon ve İnternet erişimlerine kadar güvenlik en üst düzeyde tutularak ancak erişim son derece kolaylaştırılmalı. Bu açıdan bakıldığında on-line dilekçe, on-line ziyaretçi, kamera güvenlik sistemi, araç altı tarama, plaka tanıma, elektronik turnike, termal kamera, şüpheli nesne algılama, nöbetçi kulübelerinin yenilenmesi, Emniyet Genel Müdürlüğü ile GBT entegrasyonu hep bu amaçla kuruldu. Ancak bu sistemler daha da profesyonelleşerek TBMM'ye fiziki giriş çıkışlar son derece kolay bir o kadar da güvenli hale getirilecek şekilde yeni adımlar atılacak.

Intranet hizmetlerinin mobil imza kullanımıyla ve VPN teknolojisiyle her yerden kullanımı, e-posta hizmetlerinin push teknolojisi kullanılarak mobil cihazlara anında hizmet götürmesi, iç tüzükte gerekli değişiklikler yapıldığı takdirde mobil oy kullanımı, TBMM yerleşkesi içinde kablosuz erişim araçlarının artırılması, sabit telefon sistemi ile İnternet ve mobil telefon sistemlerinin tümleşik hale getirilmesi bunlardan bazılarıdır.

Ayrıca henüz kurum Intranet ağından kullanılan yürürlükteki tüm kanun, kanun hükmünde kararname, sorgu ve metinlerine erişim imkânı sağlayan Mevzuat Bilgi Sistemi'nin, bu yıl içerisinde İnternet üzerinde tüm ilgililere açılması planlanıyor. Kurumsal belge yönetim sistemi de bu yıl personelimizin kullanımına açılması planlanıyor. Milletvekillerimizin ofislerinde sekreter ve danışmanları ile beraber kullanmalarına yönelik çok kapsamlı ofis takip programının çalışmaları yürütülüyor. Bunların dışında kalan başka projeler de olmakla birlikte yapılacak işlerin temel felsefesini erişim ve mobilite oluşturuyor.

- TBMM, hükümetin 2003'ten beri gündemde tuttuğu e-Dönüşüm Türkiye projesinde nasıl bir rol üstleniyor?

e-Dönüşüm Türkiye Projesi'nin hayata geçebilmesi için kurumların önce kendi iç dönüşüm ve sayısallaşma sürecini tamamlaması, ardından elektronik ortamdaki hizmetlerin önce kurum içinde diğer hizmet ve projelerle entegrasyonu, sonra da sırasıyla tümleşik hizmetlerin parçası olarak diğer kurumlara ve vatandaşlara sunumu ve paylaşımı gerekiyor. Bu bağlamda TBMM Genel Sekreterliği, sayısal dönüşüm konusunda kendi iç süreçlerini tamamlama adına önemli adımlar attı. Bu dönem yapılacak projelerle sayısal dönüşümün tamamlanacağı söylenebilir. Diğer kurumların yürüttüğü tümleşik projelerin parçası olarak ise Genel Sekreterlik olarak bütün projelerde işbirliği yapıldı. Bu projenin pilot firması Türksat ile işbirliği yapıldı ve iki ortak proje hayata geçirildi. Üçüncü projenin ise etütleri bitirildi ve 24. Dönem başlamadan hayata geçirilmesi planlanıyor.

Çevreci ama güvenli bilişim...

İzzet Gökhan Özbilgin

Elektronik atık olayı sadece kurumları değil kişileri de ilgilendiren önemli bir süreç olduğundan bununla ilgili bir devlet politikası oluşmalı. Avrupa’da 2006’da yayımlanan “Atık Elektrik Elektronik Ekipmanları” yönetmeliğinin bir benzeri ülkemiz mevzuatında da yer almalı.

Hayatımıza giren elektrikli ve elektronik eşyaların kullanımı, sayısı ve çeşidi giderek artmaktadır. Özellikle bilişim sektörü hızla gelişmekte, yeni ürünler piyasaya sürülmekte, bu durum kullandığımız ürünleri sürekli değiştirmemize kısacası hızlı bir tüketime sebebiyet vermektedir. Bu nedenle e-atık olarak adlandırılan önemli miktarda elektrikli ve elektronik atıkların miktarı artarak daha büyük sorun teşkil etmektedir. Bu durum çevreci bilişim kavramının önemini arttırmıştır.

Çevreci bilişim, genel anlamıyla; daha az yer kaplayan, daha sessiz çalışan, daha az enerji tüketen, daha az ısı yayan, geri dönüştürülebilir (tekrar üretimde ve tüketimde kullanılabilen), ekolojik (daha az zararlı madde kullanılan), çevreyi kirliletmeyen bilişim ürünlerinin üretilmesi ve kullanılmasıdır. Tanımdan da anlaşıldığı gibi bilişim sektörü için geçerli olan 3R kavramı çevreci bilişim için de büyük önem taşımaktadır. Bunlar kaynağı, azaltmak (Reduce), yeniden kullanmak (Reuse) ve geri dönüştürmek (Recycle) şeklinde tanımlanmıştır. Peki, bu süreçleri yerine getirirken güvenliği ne derece ele alıyoruz? Bir başka deyişle; çevreci ama güvenli bir bilişim sağlıyor muyuz?

Konuyu bu açıdan değerlendirdiğimizde bu 3R arasında bilgi güvenliği ve güvenlik açıklıkları bakımından en kritik süreç geri dönüşüm aşamasında oluşabilmektedir. Dünya genelindeki elektronik atığın 30 ile 50 milyon ton arasında olduğu, bunun ancak 2 milyon tonunun; Türkiye’de ise 400 bin ton civarındaki atığın ancak 5 bin tonunun toplanabildiği belirtilmektedir. Toplanan bu atıklar geri dönüştürülerek çevreci bilişim yönünde çalışmalar yapılmaktadır. Bu aşamada en önemli güvenlik hususu bu atıklardaki bilgilerin doğru bir şekilde silinmesidir. Örneğin laptoplarımızı, cep telefonlarımızı sürekli değiştiriyor, eskilerini ya tanıdıklarımıza ya da geri dönüşüm amacıyla kapsamında firmalara teslim ediyoruz. Fakat bu cihazlarımızdaki kendimize veya kurumumuza ait özel bilgileri ne kadar yok edebiliyor, gizli veya kişisel verilerimizi ne kadar erişilmez hâlâ getiriyoruz?

Hurdaya çıkarılmış veya geri dönüşüm amacıyla toplanan elektronik cihazlara ilişkin dünyada yaşanmış güvenlik açıklıklarına birçok örnek olay bulunmaktadır. Örneğin, BBC tarafından yayınlanan bir raporda, dünyanın en hassas kurumlarından NASA’nın, bünyesinde kullandığı eski bilgisayarları satışa çıkardığında bu bilgisayarlarda NASA’ya ait kritik verilerin bulunduğu ve verilerin silinmeden satıldığı belirtilmiştir. Benzer bir olayda fotokopi makinelerinde yaşanmıştır. Bildiğiniz üzere fotokopi makineleri de tıpkı kişisel bilgisayarlarımız gibi hard disklere sahipler ve düzgün bir şekilde bu diskler imha edilmediğinde güvenlik açıklıklarına sebep olabilirler. Birçok kamu kurumu ve finansal kuruluşa ait fotokopi makinelerinin disklerinin imhası sırasında bu makineler de kopyalamış, taranmış veya fakslanmış dokümanlara rastlanmış, bu durumun etkileri oldukça büyük olmuştur.

Türkiye’de elektronik atıkların imhası ve geri dönüşümü konusunda ilgili bakanlıktan uyum belgesi almış çeşitli firmalar bulunmaktadır. Bu firmaların bazıları daha önce hurdacılık yapan kişilerce kurulan firmalar olup, topladıkları elektronik atıkları teknolojik ve fiziki altyapıları olmadığından yurt dışına göndermektedirler. Ancak yurtdışına gönderilen bu yerlerde uygun bir şekilde imha

edilme ve geri dönüşüm süreci olup olmadığının kontrolü tam olarak yapılmamaktadır. Bu durum bazen yeterli tesis veya donanım olmadığından bazen ikinci el satımının daha zahmetsiz olmasından kaynaklanmaktadır.

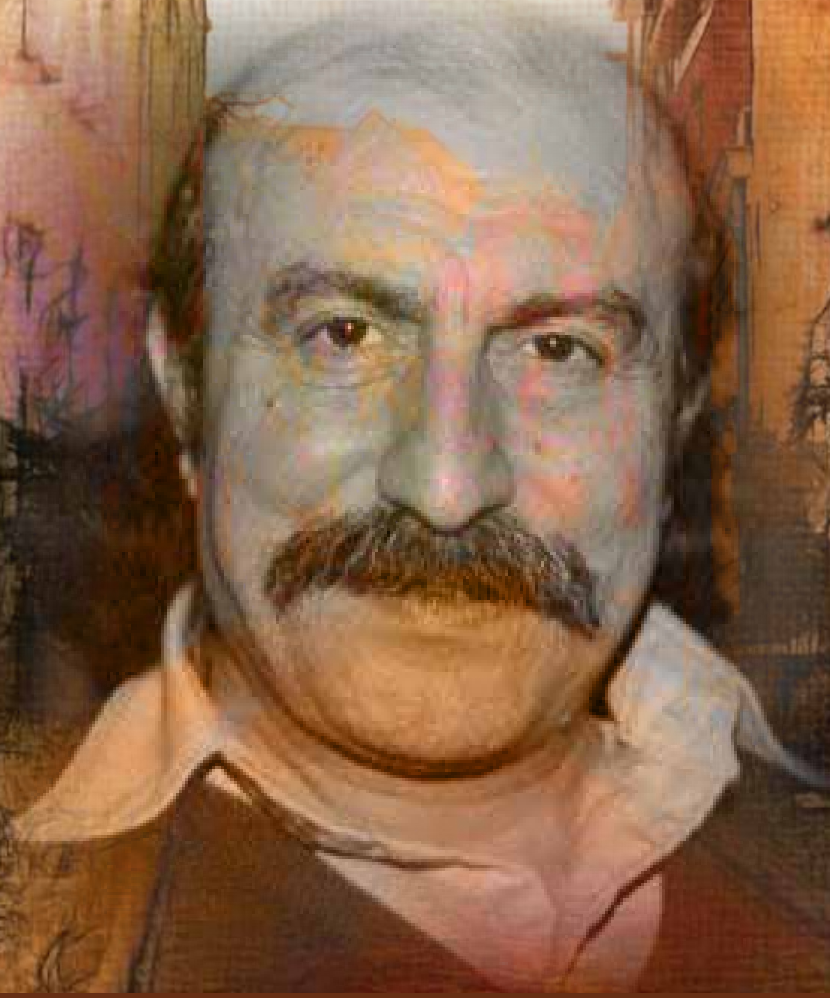
Bir diğer örnek ise bazı banka, firma ve devlet kuruluşlarından çıkan hurda bilgisayarların değerli parçaları uygun imha metotları yapılmadan içinde kayıtlı kişisel bilgilerle ikinci el olarak satılmaktadır. Uzmanlar Ankara ve İstanbul’da birçok hurdacıda binlerce hard disk bulunduğu, hurdacıların bu hard diskleri nereden aldıklarının merak konusu olduğunu belirtmektedirler. Özellikle milyonlarca kişinin kişisel bilgilerinin kayıtlı olduğu bankalardan çıkan eski bilgisayarların ne yapıldığı mutlaka araştırılmalıdır. Yeniden dönüşüm konusunda cep telefonları ülkemizde ayrı bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır. Birçok firma cep telefonu atıklarını imha edebilme imkânlarına sahipken bu firmalar cep telefonu toplayabilmekte zorlanmaktadır. Bunun önemli sebeplerinden biri de yurt dışından kaçak olarak ülkemize sokulan telefonlara, hurda telefonların IMEI numaralarını girilmesidir.

Bilgi güvenliğinin her geçen gün önemini gittikçe arttığı bir dönemde e-atıklarında bu kapsamda ele alınması ve uygun yöntemlerin geliştirilmesi bir zorunluluktur. Bu süreç daha ilk önce kişi ve kurumun bu konudaki farkındalık düzeyinin artmasıyla başlamaktadır. Kurumlar olarak hazırlayacakları imha yönergelerinde süreci tanımlamaları gerekmektedir. Yapılacak bilgi sınıflandırmasına göre donanımların nasıl imha edileceğinin belirtilmesi gerekmektedir. Çok kritik veriler yalnızca formatla değil, özel bir programla silindikten sonra kırıncılarla tekrar kullanılmaz hale getirilmektedir. Yurtdışında birçok kuruluş cep telefonları içinde bulunan kişisel bilgilerin nasıl temizleneceğine ilişkin ücretsiz hizmet sunmaktadırlar. Örneğin; http://www.recellular.com/recycling/data_eraser/default.asp sayfasına erişim yapıp cep telefonunuzun modelini belirttiğinizde size verilerinizi nasıl silebileceğine yönelik e-posta gönderilmektedir. Ülkemizde de bu tür uygulamaların geliştirilmesi gerek bilgi güvenliği açısından gerekse çevreci bilişime katkı açısından önemlidir.

Sonuç olarak kurumların mutlaka imha yönergeleri bulunmalıdır. Elektronik atık olayı sadece kurumları değil kişileri de ilgilendiren önemli bir süreç olduğundan bununla ilgili bir devlet politikası oluşmalıdır. Avrupa’da 2006 yılında yayımlanmış olan “Atık Elektrik Elektronik Ekipmanları” yönetmeliğinin bir benzeri ülkemiz mevzuatının da içinde yer almalıdır. Örneğin, belediyelerin elektronik atık konusunda toplama merkezi kurmaları, vatandaşların atıklarını bu toplama merkezlerine götürmeleri, bilişim firmaları ve elektronik atıklarını yeniden kazandıran firmalar ortak projesi geliştirmelidir. Ülkemizde de çığ gibi büyüyen e-atıkların emniyetli ve güvenli şekilde toplama, yok etme ve geri dönüşümü bir sektör haline dönüşmelidir.

PER ASPERA AD ASTRA ZÜHTÜ

1978 yılından beri tanıdığım bilimkurgu yazarı arkadaşım Zühtü Bayar “Per Aspera Ad Astra”ya doğru yola çıktı. Zühtü Bayar bu motto’yu “Umutla Yıldızlara” çok sever ve yazılarının sonuna eklerdi.

1943 doğumlu Zühtü Bayar 26 Mart 2011 tarihi ile aramızdan ayrıldı. Bilişim dergisi okurları onu aynı zamanda her yıl düzenlenen öykü yarışması jüri üyeliği nedeniyle hatırlayacaklardır.

Bülent Akkoç

Bir arama motoru sayesinde bulabileceğiniz birbirinin aynısı yaşam öyküsü özetleri yerine ortak bazı anılarımı anlatarak veda etmeyi tercih ediyorum.

Yıllar yılı birlikte Beyazıt’taki tarihi Çınaraltı’nda , eski Galata köprüsünün altındaki kahvehanelerde, Beyoğlu’nda çeşitli mekanlarda yaptığımız bilimkurgu ağırlıklı sohbetlerini özleyeceğim arkadaşım Zühtü Bayar çok renkli bir kişiliğe sahipti. Zühtü Bayar’ın gençlik dönemine ait bir kesiti ise “Filler Mezarlığı” adlı eserinde bulabilirsiniz.

Kurt Vonnegut Jr.’ın ünlü bilimkurgu kahramanı Kilgore Trout için Türkiye’den kimi düşünürsünüz diye sorsalar hiç düşünmeden Zühtü Bayar derim.

“Merak” duygusuna aşırı sahip olarak çok çeşitli ve değişik alanlarla ilgilenmiş, uzman düzeyinde bilgi sahibi olmuş bir “Aydın”dı. Bir bakıyorsun elinde Japon saki kadehi var ve onun hakkında bilgi veriyor, bir bakıyorsun parçalanmış güzel minyatürlü bir Osmanlıca kitap sayfası hakkında söz ediyor.

Nüemizmatik ise oldukça sevdiği bir başka ilgi alanıydı. Eski basım paralar ve onlara ait çeşitli öykülerini hiç unutmuyacağım.

Omzuna astığı ünlü heybesini bir yaz günü ayağının dibine koyup hafifçe kestirirken hırsızın biri tarafından görülen heybe çalınır. Zühtü bey bunu anlatırken en çok hırsızın yüzünü merak ediyordu. Çünkü heybenin içinde Eminönü hayvan pazarından alınma küçük ve hırçın bir şempanze yavrusu da varmış. Tabii heybenin kapağını bilmeden açan hırsızın halini varın siz düşünün.

Bu satırları yazarken gözümün önünde “Teneke roketli-kızılyıldızlı” Guavera beresi ile filozofça gülümseyen yüzünü görüyorum ve yeniden “Per Aspera Ad Astra Zühtü” diyorum.

29. Mart 2011

Hayatta koşuştururken arkada bıraktıklarımız

Havalar bu aralar tam da bisiklete binip saatlerce dolaşılacak kadar güzel. Ne terlersin ne de üşürsün. Sadece pedal çevirir çocukluğunu hatırlarsın. Biraz yoldan biraz da çimlerin üzerinden gidersin. Rüzgârı yüzünde hissedersin uçuyormuşçasına özgürleşirsin. Bir an için gözlerini yumar ve çocukluğuna geri dönersin. O masum yaramaz hareketli çocukluğuna. İki elini bırakıp kollarını açarak gitmek istersin. Bisiklet önce biraz yalpa yapar ama sonra dengesini bulursun yine. İşte özgürsündür. Dünya senindir adeta. İşte belki de huzur belki de mutluluk budur.

İşte şimdi adalarda olup o sessizlikte o evlerin arasında bisiklete binmek ne kadar da güzel olurdu. İstanbul'dan uzakta, dertlerden uzakta bir an için özgürleşme, doğanın huzur veren rahatlatıcı kokusunu hissetme... Ne güzel olurdu o eski çocukluğumuzu bulmak, arkadaşlarımızı bulmak, dertler küçülür, amaçlar ise hep büyümek olurdu...

Eskiye ve geriye gitmek ne güzel olurdu. Neden mutluluklar hep geçmişte ya da neden hep geçmişe baktığımızda mutluluklar orada.

Günler gelir geçer, anlar gelir biter. Sonra bir bakmışın ki artık sende eski yerinde değilsin... Belki içimizdeki çocukluğumuzdu bizi sürekli geçmişe baktıran, belki de günümüzün stresli hayatıydı gözlerimizi geçmişe yönlendiren. İşte günümüzdeki insanların özellikle büyük şehirlerde yaşayan büyük çoğunluğun bunalıma girmesine neden olan bunlardan birisidir. Bizler hep mutluluğu arayıp duruyoruz çoğunlukla da hep yanlış yerlere bakıyoruz. Ufacık anlık aldatmacalara düşüyoruz.

Dr. Serdar Biroğul
sbirogul@yahoo.com

O kadar çok çalışıyor o kadar çok iş odaklı yaşıyoruz ki işimizle evleniyor onunla flört eder hale geliyoruz. Kendimize vakit ayırmayı unutuyoruz. Etrafımızdaki güzelliklerin farkına varamıyoruz. İşte böyle anlarda hep geçmişe bakıyor geçmişte yaşadığımız mutlu dolu anları, arkadaşlıkları, sevgileri arıyoruz. Bu arayış içinde bunlara tekrar sahip olabilmeyi isterken aslında daha da uzaklaşıyoruz kendimizden ve de mutluluklardan. Kaçımız tek başına doğa yürüyüşüne gitti, kaçımız tek başına denizde kıyından yüz metrelerce uzakta yüzdü, kaçımız tek başına bir deniz kıyısında kitap okumayı seçti, ya da kaçımız sevgisini dile getirdi, kaçımız...

Ben mi!

Geceleri gökyüzünü izlerim kendi yalnızlığımı daha çok hisseder acizliğimi görürüm. Bazen de gündüzleri bulutları bir şeylere benzetir çocukluğuma dönerim. Akşamüstleri ise çimlere yatar batan güneşi izler güzel günleri getiririm aklıma. Yine gece olur yakamozu izler yaşamı sorgular daha da çok yalnızlaşır, geçmişin hesaplarını yaparken bulurum kendimi. Geçmişime üzülür geleceğimden endişelenirim. Sorgulamalar hiç bitmez hayatımdan, anlam veremem bu dünyanın ve insanın düzenine. Ararım hep yanımda bir dost bir sevgili. Ama bir bakarım ki dün yanımda olanlar yok oluvermişler bugünde. Üzülürüm verilen emeklere, bağlanan umutlara ve hayallere. Bir avuç çakıl taşım vardı elimde her giden götürdü bir tane geriye kalan ise boşluk sadece. Yatağıma yatar uyuyuveririm biran önce. İsterim günler hemencecik geçsin diye. Düşünürüm hala bu dünyadaki benim rolüm nedir diye? Kendimi bir anda oyundan çıkartılmış hisseder üzülürüm, ne yapacağımı bilemez sahte gülücükler yaratır kendi içimde Polyanacılık oynarım. Son bir umut arar tutulacak yeni dallar hedeflerim. Ama attığım her adımda cebimdeki misketlerden bir tane daha düşer yere. Misketlerim düştükçe de neşemi kaybederim. Yeni hayaller yaratır onlar için yaşamaya başlarım. Sahte hayaller, sahte insanlar, sahte sevgiler.

Ve bazen

.. ve bazen gitmek isterim buralardan tüm geçmişi ve tüm duyguları geride bırakarak. Sadece anılar yeter bana. Sanki bir önceki hayatımda ben bunları yaşamıştım diyerek hatırlayacak kadar yabancılaşmak isterim kendimden. Bir başka diyar bir başka BEN...
.. ve bazen tüm dünyaya kafa tutmak isterim gerçek yaşam gerçek yaşananlar ve gerçek insanlar bunlar değil diye...
..ve bazen sadece susmak isterim. Sessizliğin tüm soruların cevapları olduğunu bilirim...
..ve bazen sadece manyetik dalgaların yerimi tespit edemediği anlar ve yerlerin olmasını isterim. Kaybolabildiğim anlar olsun isterim. cep telefonu kimi durumlarda en değerli hazinelerimden biri olan özgürlüğümü alır elimden. Kaybolmayı başaramam. Özgürlük için yapılması basit aslında. Arada sırada kapsama alanının dışında olmak. Uzun zamandır görmediğim dostları çat kapı ziyaret etmek, bir kitabı bir anı, bir sohbeti bölmeden yaşamak. Hayatın akışına kapılmak, sessizliğe kulak vermek...

İşte her insanın yukarıda yazdığıma benzer dönemleri ve de hisleri olmuştur. Hayat bazen bizi olmak istemediğimiz kişiler olmamız için zorlar durur. Ve bu olduğunda biz genellikle eskiden olduğumuz o küçük parçaya tutunmaya çalışırız. Belki bir oyuncağa, belki çocukluk anılarımıza belki de bir parça mücevhere. Küçük bir yadigâr bize “gerçekte kim olduğumuzu” hatırlatır. Ama şirketleştirilmiş bir dünyanın içine itildikçe ve çevremizi kurtarma hayalimizden uzaklaştıkça o yadigâra daha da sıkı tutunuruz. Ve tam zamanında hiçbir zaman olmak istediğimiz yerde olamayız.

Hayatımızın en mükemmel anlarını ille de kendi elimizle yaratmamız gerekmiyor. Bunlar aynı zamanda bizim başımıza gelenlerde olabiliyor. Hayatımızın akıbetini etkilemek için harekete geçemeyiz demiyorum. Harekete geçmemiz gerek ve geçeriz de. Ama şunu unutmamak gerekir ki herhangi bir gün, evden dışarıya

adımımızı atarız ve tüm hayatımız sonsuza kadar değişebilir. Yaşamın bir planı vardır çünkü... Ve o plan sürekli hareket halindedir. Bir kelebek kanatlarını çırpıp ve yağmur yağmaya başlar. Korkutucu bir düşünce olsa da aynı zamanda harikadır da. Makinenim tüm o küçük parçaları biz tam olarak olmamız gereken yerde tam olarak olmamız gereken zamanda bulunalım diye sürekli çalışır. Doğru yerde, doğru zamanda. Hayatımızdaki büyük şeylere neden olan bir sürü küçük şey vardır. Tüm o ufak şeylerin bizi götüreceği yeri ve buna ne kadar minnettar kalacağımızı bilseydik eğer yine aynı şimdiki düşünce tarzımızla yaşar mıydık?

Son sözüm; mutluluğun aslında ayrıntılarda ve bardağın dolu kısmında olduğu düşüncesini benimsemeyi bilmeli hayatın aslında istenirse bir oyun parkı olduğunu anlar hale gelmeliyiz. O ayrıntıları aramak, görmek ve stratejilerle oluşmuş insan ilişkilerinden uzaklaşmak dileğiyle...

TBD Ankara Şube

Yeni yönetimleri belirlenen TBD Ankara ve İstanbul şubeleri yılın ilk eğitim ve bilgilendirme toplantılarının yanı sıra sosyal etkinlik takvimini uygulamaya başladı.

İstanbul, İzmir, Eskişehir, Antalya ve Samsun şubelerinde yapılan seçimlerle yönetimleri değişen Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Şubeleri, 2001'in etkinlik takvimini belirleyip uygulamaya koydu. Bu çerçevede özellikle Ankara ve İstanbul TBD şubelerinde yoğun bir etkinlik takvimi işliyor.

TBD Ankara Şubesi, 2011'in ilk etkinliği olarak Anadolu'nun en yüce dağı olarak anılan Ilgaz'a bir gezi gerçekleştirdi. Sosyal Etkinlikler Çalışma Grubu'nun düzenlediği günübirlik Ilgaz gezisi, 19 Şubat 2011'de yapıldı. Nira Bilişim Yazılım Donanım Teknoloji ve Vizyon Elektronik Bilgisayar Sistemleri'nin sponsor olduğu geziye, 73 kişi katıldı. TBD Kamu-BİB Yürütme Kurulu ise, "Kamu Bilişim Projelerini Tanıtıyor/Değerlendiriyor" kapsamında aylık düzenlediği ve kamunun projelerini tanıttığı toplantılardan birini daha tamamladı. TBD Ankara Şubesi ve Türkiye Noterler Birliği organizasyonunda, 24 Şubat 2011'de Türkiye Noterler Birliği Konferans Salonu'nda yapılan toplantıda "e-Dönüşüm Sürecinde Noterlik Hizmetleri ve Türkiye Noterler Birliğinde Geline Nokta" anlatıldı. Söz konusu toplantılarda, bilişim teknolojilerinin etkili ve yaygın kullanımı, bilgi işlem birimleri arasında bilgi paylaşımının artırılması, mesleki dayanışmanın geliştirilmesi ve sorunlara ortak çözümler oluşturulması amaçlanıyor.

TBD Ankara Şubesi, "Eğitim ve Bilgilendirme" etkinlikleri kapsamında da, 11 Mart 2011'de TBD Merkez Eğitim Salonu'nda, TBD Hukuk Çalışma Grubu Başkanı Mehmet Ali Köksal tarafından "Bilişim Huku-ku-1" eğitimi verildi.

Hayatımızın en basit anında bile fark etmeden gerçekleştirdiğimiz hukuki işlemlerin bilişim ile doğrudan ve dolaylı ilgisinin ele alındığı eğitimde, bilişim sektöründe görev yapan kişilere başta 5651 sayılı Yasa olmak üzere Türk Ceza Kanunu, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu

II. Bilgi Teknolojileri

Yönetişim ve Denetim Konferansı, 2011

9-10 Haziran 2011, Rixos Grand ANKARA

www.btyd.org

Ocak-Şubat-Mart 2011'de TBD Ankara Şube'ye yeni katılan üyeler

AHMET HAMDİ ATALAY PROBİL BİLGİ İŞLEM DESTEK VE DANIŞMANLIK SAN. VE TİC. A.Ş.
AHMET ÖZÇİÇEK TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
AHMET YORULMAZ TÜRKİYE KALKINMA BANKASI BİLGİ İŞLEM MÜDÜRLÜĞÜ
ALPER KARAOĞUZ PROBİL BİLGİ İŞLEM DESTEK VE DANIŞMANLIK SAN. VE TİC. A.Ş.
AYÇA BABAK TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU
AYŞE YILDIZ NATEK BİLİŞİM
BERNA BÖLÜK PROBİL BİLGİ İŞLEM DESTEK VE DANIŞMANLIK SAN.VE TİC. A.Ş.
BURAK HATİP DEPONET ELEKTRONİK MAM. SAN. PAZ. LTD. ŞTİ.
BURCU TAYKURT NATEK BİLİŞİM
CEM DENİZ PELİT PROBİL BİLGİ İŞLEM DESTEK VE DANIŞMANLIK SAN VE TİZ. A.Ş.
CEYHUN KIRMIZITAŞ INNOVA BİLİŞİM ÇÖZÜMLERİ
DEMET KOCAKULAK PROBİL BİLGİ İŞLEM DESTEK VE DANIŞMANLIK SAN. TİC. A.Ş.
DOĞAN BACAĞSIZ BİLSAN GRUP BİLİŞİM TEKNOLOJİ EĞİTİM HİZ. TİC.LTD.ŞTİ
EDA ÇALGÜNER LST YAZILIM
ERGİN ŞEHİRLİ BOYUT BİLGİSAYAR HİZMETLERİ SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
FATİH NAKKAŞ TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU
FAZİL EKİCİ NATEK BİLİŞİM
FİLİZ DALKILIÇ TÜRKİYE NOTERLER BİRLİĞİ
FUAT BARLAS PROYA PROFESYONEL YAZILIM ÇÖZÜMLERİ
FUNDA KOYUNCU PROFELİS
GİZEM ÖĞÜTÇÜ BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
GÖRKEM ÇORUH INNOVA BİLİŞİM ÇÖZÜMLERİ
HACİ ŞAHİN TÜRK TELEKOM A.Ş.

HÜSNÜ ERTAN YÜKSEL T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş.
İSMAİL AKAR MAN TÜRKİYE A.Ş.
İSMAİL SALKIM SAVUNMA TEKNOLOJİLERİ MÜHENDİSLİK VE TİC. A.Ş.
K. OĞUZ KARAKOÇ AVEA İLETİŞİM HİZMETLERİ
KEREM BAÇ INNOVA BİLİŞİM ÇÖZÜMLERİ AŞ.
KEREM MAHMUT CANLI TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ
LÜTFİYE SUBAŞI İSTEK ÖZEL KAŞGARLI MAHMUT OKULLARI
MEHMET ŞAHİN PROMET BİLGİ SİS. VE DANIŞMAN. BİLGİ SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
MEHMET YILDIZLI TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU
MURAT ÇELEBİ ÜNİVERSAL BİLGİ TEKNOLOJİLERİ
MURAT SERDAR AÇIKGÖZ TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU
MUSTAFA KIRKGEÇİT KAHRAMANMARAŞ BELEDİYESİ
NECMETTİN DEMİRCİ EGO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞK.
NEDİM AKAY DLT M YAZILIM TEKNOLOJİLERİ SAN. VE TİC. LTD.
NEŞE GENÇTÜRK LST YAZILIM ELEKTRONİK VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ TİCARET ŞTİ.
ONUR ALPASLAN TURCELL GLOBAL BİLGİ A.Ş.
ÖZGÜR GÜLER ERTÜRK LST YAZILIM
ÖZGÜR TOLGA PUSATLI
RECEP TOPRAK FİNTEK FİNANSAL TEKNOLOJİ HİZMETLERİ
REFİA KARAC İDE YAZILIM DONANIM BİLİŞİM HİZMETLERİ DANIŞMAN. TİC. LTD. ŞTİ.
SERDAR ERDEK PROBİL BİLGİ İŞLEM DESTEK VE DANIŞMANLIK SAN VE TİC. A.Ş.
ÜLGEN ERSOY AKDEMİR SBT ANALİZ

ve diğer ilgili mevzuatın getirdiği yükümlülükler konusunda bilgiler aktarıldı.

Ayrıca, Buğra Karabey tarafından 23 Mart 2011'de TBD Genç-Ankara ve Atılım Üniversitesi işbirliğinde "Bulut Bilişim" Semineri verildi. Seminer, Atılım Üniversitesi Cevdet Kösemen Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi.

TBD İstanbul'un 3 aylık takvimi belli

Nisan, Mayıs ve Haziran aylarına ilişkin eğitim takvimini yayınlayan TBD İstanbul Şubesi, sosyal etkinlikler kapsamında üyelerini tiyatro oyunlarında bir araya getirecek. TBD İstanbul tiyatro oyunlarını izleme etkinliğini, 30 Mart 2011'de Ortaköy Afife Jale Kültür Merkezi'nde sahnelenecek "Generaller, Savaş ve Barbekü" ile başlayacak. Boris Vian'ın yazdığı oyun Engin Alkan rejisiyle sahneleniyor. Oyunlar hakkında bilgi ist@tbd.org.tr adresinden alınabilir.

Bilgi teknolojilerinde ortaya çıkan gelişmeler tüm kamu ve özel sektörü önemli biçimde etkilemekte, yapılan faaliyetlerin niteliğini değiştirmektedir. Günümüzde ayakta durabilmek için tüm işletmeler bilgi teknolojilerinden yararlanmalı, bilgi teknolojilerini iş hedefleri ile uyumlu hale getirmelidir. Bilgi Teknolojileri Yönetişimi olarak tanımlayabileceğimiz bu süreç işlemlerin daha etkin, hızlı ve güvenilir yapılmasına imkân tanırken, kendisine özgü bazı riskler de yaratmaktadır. Bilgi sistemler ile bu sistemler üzerindeki işlem ve uygulamaların düzgün ve güvenilir bir şekilde çalıştığının güvencesi yaratılmalı, riskleri yönetecek kontrol mekanizmaları kurulmalı ve bu kontroller denetlenmelidir.

ISACA İstanbul Chapter'ı tarafından düzenlenen I.Bilgi Teknolojileri Yönetişim ve Denetim Konferansı 2-3 Aralık 2010 tarihlerinde Ankara'da kamu kurumu ve özel sektör profesyonelinin büyük katılımlarıyla gerçekleşmiş, konferans ile ilgili geribildirimler oldukça olumlu olmuş ve böyle bir etkinliğin Ankara'da gerçekleştirilmesinden duyulan memnuniyet iletilmiştir.

Türkiye Bilişim Derneği tarafından da desteklenen konferansın ikincisi 9-10 Haziran 2011 tarihinde Ankara'da II. Bilgi Teknolojileri Yönetişim ve Denetim Konferansı, 2011 olarak düzenlenecek olup, etkinliğe geçen seneden güç alarak 300'den fazla profesyonelin katılımı beklenmektedir.

TBD İstanbul şube

Tiyatroadam, Yeni Oyunları "Generaller, Savaş ve Barbekü" ile yine seyirciyi etkilemeyi başardı.

Ekonomi vahim durumdadır. İnekler yavruluyor, tavuklar yumurtluyor ve madenciler kömür çıkarıyordur.

Bu üretime yeni kanallar açmak şart olmuştur. Acaba aranan ideal çözüm ne olmalıdır?

Tabi ki SAVAŞ...

Önceki oyunları "Albay Kuş" ve "Markalı Hava" ile büyük beğeni toplayan bol ödüllü tiyatro topluluğu "Tiyatroadam", sizleri Boris Vian'ın yazdığı ve Engin Alkan rejisiyle sahnelenen, savaş denen kirli oyunun tüm saçmalıklarıyla gözler önüne serildiği bu kara komediye davet ediyor.

İlk olarak 25 Ocak 2011 tarihinde, Oyun Atölyesi'nde seyirciyle buluşan oyun tiyatro izleyicisinin büyük beğenisini kazandı.

"Tiyatroadam" oyuncularları Aşkın Şenol, Umut Temizaş, Ayça Koyunoğlu, Deniz Özmen, Fatih Koyunoğlu, Volkan Girgin, Ercüment Acar, Ahmet Kaynak'ın rol aldığı "Generaller, Savaş ve Barbekü"de Fransız, Çinli, Rus ve Amerikalı generallerin, çılgın bir piskoposun, cin fikirli bir başbakanın ve canavarlaşmış bir annenin tuhaf kimlikleriyle savaşın saçmalığı, iktidar ve onu var eden tüm yapıların akıl dışılığı eğlenceli bir dille ele alınmakta.

30 Mart 2011, Çarşamba Saat: 20.30

Ortaköy Afife Jale Kültür Merkezi

Dereboyu Cad. No: 12-A

Beşiktaş Belediyesi Ortaköy Kültür Merkezi

(Hotel Princess Yanı) Telefon: 0 212 260 02 16

TBD Üyelerine 15 TL'dir. Bilgi için: ist@tbd.org.tr

Tiyatroadam Hakkında 2007 yılının Kasım ayında konservatuvar mezunu, tiyatro sevdalısı bir grup genç oyuncu tarafından, başarılı sinema yönetmeni Serdar AKAR'ın süpervizörlüğünde kurulan Tiyatroadam, 2008-2009 sezonunda ilk oyunları olan "Albay Kuş" ile 100 oyun oynayarak yaklaşık 20.000 izleyiciye ulaşmış pek çok ödüle layık görülmüştü, 2009-2010 sezonunda ise "Markalı Hava" oyununu sahnelemiş ve yine büyük beğeni toplamıştı.

TBD Nisan Sosyal Aktivite Planı

Tarih	Program	Yer	Ücret
30 Mart Çarşamba Saat 20:30	Generaller, Savaş ve Barbekü	Afife Jale Tiyatrosu, Ortaköy	TBD Üyelerine 15 TL
5 Nisan Salı Saat 20:00	Anadolu Dans Gösterisi Turkish Dance Night	www.hodjapasha.com Hocapaşa Kültür Merkezi, Sirkeci	TBD Üyelerine 25 TL
19 Nisan Salı Saat 19:30	Bilişim Kokteyli		
30 Nisan Cumartesi	Sülüklü Göl Gezisi		

Nisan 2011 Eğitim Programı

Tarih	Gün	Eğitim Adı	Yer
01.04.2011	Cuma	Kurumsal Bilgi Güvenliği Politika, Strateji ve Uygulamalar	TBD Eğitim Merkezi
02.04.2011	Ctesi		
06.04.2011	Çarşamba	Bilişim Hukuku 5651 sayılı Kanun Uygulamaları (Erişim Engelleme/ İçerik Kaldırma/ Filtreleme Uygulamaları)	TBD Eğitim Merkezi
08.04.2011	Cuma	Bilgi Teknolojileri Yönetiminde ITIL ve COBIT	TBD Eğitim Merkezi
09.04.2011	Ctesi		
08.04.2011	Cuma	Bilişim Hukuku (Bilişim Sözleşmeleri)	
09.04.2011	Ctesi		
13.04.2011	Çarşamba	Etkili Takım Yönetimi	TBD Eğitim Merkezi
15.04.2011	Cuma	Etkili İş Sunum Teknikleri	TBD Eğitim Merkezi
16.04.2011	Ctesi		
16.04.2011	Ctesi	Bilişim Sektöründe Kariyer Planlama	
20.04.2011	Çarşamba	Sosyal Medya Uygulama Örnekleri	TBD Eğitim Merkezi
21.04.2011	Perşembe	Bilişimciler İçin Finans Yönetimi	Kadir Has Üniversitesi
22.04.2011	Cuma	Bilişimciler İçin Pazarlama (Mobil, İnternet Pazarlama, Satış)	TBD Eğitim Merkezi
23.04.2011	Ctesi		
26.04.2011	Salı	Drama Yöntemiyle Takım İletişimi	Ekol Drama
27.04.2011	Çarşamba	Eğitimcinin Eğitimi	TBD Eğitim Merkezi
28.04.2011	Perşembe	Kariyer Yolculuğu; CV Hazırlama, İş Görüşmesi, İş Arama	TBD Eğitim Merkezi-Ücretsiz
29.04.2011	Cuma	Yazılımda Proje Yönetimi ve Örnek Vakalar	TBD Eğitim Merkezi
30.04.2011	Ctesi		

Mayıs 2011 Eğitim Programı

Tarih	Gün	Eğitim Adı	Yer
03.05.2011	Salı	Sosyal Ağlarda Tanıtım ve Sosyal Ağ Yönetimi	Üniversite
04.05.2011	Çarşamba	Yasal ve Finansal Yönleri ile Şirket Kurulumu	TBD Eğitim Merkezi
06.05.2011	Cuma	Bilişim Yöneticileri İçin Finans ve Muhasebe Yönetim Bilgileri	TBD Eğitim Merkezi
07.05.2011	Ctesi	Bilirkişilik	TBD Eğitim Merkezi
08.05.2011	Pazar	Kariyer Yolculuğu; CV Hazırlama, İş Görüşmesi, İş Arama	TBD Eğitim Merkezi
11.05.2011	Çarşamba	Afet Yönetimi ve İş Sürekliliği	TBD Eğitim Merkezi
12.05.2011	Perşembe	Cloud Computing - Sanallaştırma	
14.05.2011	Ctesi	AB Destekli Hibeler İçin Proje Hazırlama Eğitimi	TBD Eğitim Merkezi
15.05.2011	Pazar		
14.05.2011	Ctesi	Bilişim Yönetimi: ITIL	
15.05.2011	Pazar		
17.05.2011	Salı	Bilişimciler İçin Yeni Ticaret - Borçlar Kanunun Değerlendirilmesi	TBD Eğitim Merkezi
18.05.2011	Çarşamba	Kıymetli Evrak ve E-imza	TBD Eğitim Merkezi
25.05.2011	Çarşamba	Bilişimci Olmayanlar Yöneticileri İçin Bilişim	TBD Eğitim Merkezi
26.05.2011	Perşembe	BİM Meydanı - Bilgi Teknolojileri ve Yönetişim "Bulut Bilişim"	
27.05.2011	Cuma	Kurumlarda Bilgi ve Bilişim Güvenliği	TBD Eğitim Merkezi
28.05.2011	Ctesi		

Haziran 2011 Eğitim Programı

Tarih	Gün	Eğitim Adı	Yer
01.06.2011	Çarşamba	Belge ve Dokuman Yönetimi	TBD Eğitim Merkezi
03.06.2011	Cuma	İş Analizi ve Yazılım İş Yüğü Tahminler	TBD Eğitim Merkezi
04.06.2011	Cumartesi	Başarılı Proje Yönetimi İçin Beceriler	TBD Eğitim Merkezi
09.06.2011	Perşembe	Yazılım Geliştiriciler İçin Ön Muhasebe Bilgileri	TBD Eğitim Merkezi
10.06.2011	Cuma	Bilişim Hukuku (Bilişim Sözleşmeleri)	
11.06.2011	Cumartesi		
10.06.2011	Cuma	Yazılımda Test ve Kalite	TBD Eğitim Merkezi
11.06.2011	Cumartesi	Bilişimde Girişimcilik ve Başarı Öyküleri	TBD Eğitim Merkezi
15.06.2011	Çarşamba	Girişkenlik Becerileri : Yetki ve Etkili olma	TBD Eğitim Merkezi
17.06.2011	Cuma		
18.06.2011	Cumartesi	Etkili İş Sunum Teknikleri	TBD Eğitim Merkezi
22.06.2011	Çarşamba	E-Pazarlama, M-Pazarlama	TBD Eğitim Merkezi
24.06.2011	Cuma	Proje Yönetimi ve Çevik Yaklaşımlar	TBD Eğitim Merkezi
25.06.2011	Cumartesi		
29.06.2011	Çarşamba	İş Zekası ve Veri Madenciliği	TBD Eğitim Merkezi

Ocak-Şubat-Mart 2011'de TBD İstanbul Şube'ye yeni katılan üyeler

Adı-Soyadı	Kurum	Görev
LÜTFİYE DUMAN	PROJERA	PROJE YÖNETİM DANIŞMANI
KADRIYE HUYSAL	T.C. HALIÇ ÜNİVERSİTESİ	PERSONEL ŞUBE MÜDÜRÜ
CAN ÖZBEY	ÖZBEY HUKUK BÜROSU	AVUKAT
SEZGİN MURİOĞLU	OKAN ÜNİVERSİTESİ	ÖĞRENCİ-BİLGİSAYAR MÜH.
DENİZ İLKAY TIRYAKOĞLU	DT MOBİL	GENEL MÜDÜR
EŞREF ADALI	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	ÖĞRETİM ÜYESİ
ŞEVKİ KÖSEOĞLU	KADIKÖY BELEDİYESİ	BİLGİ İŞLEM MÜDÜR
KAYHAN AKBAŞ	TURKNET İLETİŞİM HİZMETLERİ A.Ş.	TEKNİK DESTEK UZMANI
NASİBE SAĞIR	TEKNA DANIŞMANLIK BİLİŞİM VE DIŞ TİCARET LTD.	İŞ GELİŞTİRME UZMANI
GÜLARA TIRPANÇEKER	TEKİMED BİLGİ İŞLEM HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.	YÖNETİCİ ORTAK
AZMİ GÜN	KARTAL BELEDİYESİ	TEKNİKER
SERDAR BİROĞUL	CARETTA YAZILIM VE DANIŞMANLIK	AR-GE
MEHMET ÇAĞDAŞ ÖNEN	LUNA BİLGİ VE HABERLEŞME TEKNOLOJİLERİ	PAZARLAMA MÜDÜRÜ
ASLI MELEŞ	LUNA BİLGİ VE HABERLEŞME TEKNOLOJİLERİ	MÜDÜR
MEHMET TURGAY AKALIN	TTENERGYGROUP-HANEDAN ENERJİ A.Ş.	BİLGİ İŞLEM YÖNETİCİSİ

TBD Bilişim Kentleri, Gaziantep'te toplandı

Yaklaşık üç yıldır çeşitli etkinlikler gerçekleştiren TBD Bilişim Kentleri Grubu, 2011'in ilk toplantısını, 24 Şubat 2011'de Gaziantep'te düzenledi.

Bilgi toplumuna geçiş için, bilişim uygulama altyapısını sağlayan uygun kentleri oluşturmak olarak vurgulanan bilişim kentleri konusunda 2008'den beri çalışan Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Bilişim Kentleri Çalışma Grubu, bu yılın ilk etkinliğini yaptı. Uluslar arası çevrelerde "Akıllı kentler" olarak da adlandırılan bilişim kentleri kavramını tüm belediye ve il (mülki) yönetimine açmak, bu çerçevede, yönetici ve uygulayıcıları bir araya getirerek kurumlar arası işbirliğini harekete geçirmek için bölge toplantılarını başlatan grup, bu kez Güneydoğu Anadolu bölgesindeydi. TBD tarafından düzenlenen ve Büyükşehir Belediyesi ev sahipliğinde gerçekleştirilen "Bilişim Kentleri Bölge Toplantısı"nın Güneydoğu Anadolu ayağı, 24 Şubat 2011'de Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Çetin Emeç Toplantı Salonu'nda yapıldı.

TBD Türkiye Bilişim Kentleri Çalışma Grup Başkanı Cemal Tura, açılışta yaptığı konuşmasında Çalışma Grubu'nun, toplumun her kesiminin hayatını kolaylaştırmak üzere teknolojinin günlük yaşama girişini sağlamak amacıyla kurulan bir oluşum olduğuna değindi. İki yıl önce yerel yönetimlerde teknolojinin verimli kullanılması için çeşitli çalıştay ve seminerler düzenlediklerini anlatan Tura, "Bir kentin bilişimle nasıl desteklenebileceği, kentte yaşayanların ihtiyaçlarının nasıl karşılanacağını, yerel yönetimlerle bu süreçler hakkında farkındalık oluşturmayı amaçladık, toplantımızın genel amacı da budur" dedi.

"Teknoloji hayatı yönlendiriyor"

Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Güzelbey, teknolojinin, bir "medeniyet harikası" olduğunu belirterek şunları söyledi:

"Günümüzün en önemli konularının başında gelen teknoloji, bizlerin hayatını yönlendiren, olmazsa olmazlarımızın başında gelen bir medeniyet harikasıdır. Bilişimi ve teknolojiyi verimli kullanan toplumların aldıkları mesafenin fersah fersah fazla oluşu hepinizin malumudur. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

Yerel yönetimlerin vatandaşlara sundukları hizmetlerin erişilebilirliğinin artırılması, vatandaş memnuniyetinin yükseltilmesi vb. konuların ele alındığı toplantıya Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Asım Güzelbey, Gaziantep Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yavuz Coşkun, yerel yöneticiler ile Bilişim Kentleri Çalışma Grubu başkan ve üyeleri katıldı.

olarak Türkiye'nin Yükselen Yıldız Kenti Gaziantep'te teknolojik altyapıya sahip, teknoloji ile desteklenmiş hizmet anlayışının yerleşmesi için teknolojiye ve bilişime gereken önemi vermekte, gerekli yatırımları yapmaktayız. Şehrimize kazandırdığımız ve çocuklarımızın teknolojik gelişmeleri takip edebilecekleri Bilim Merkezi ile amacımız yüksek teknolojiyi kentimize sokmaktır."

Gençler ve çocuklar için gerçekleştirilen birçok etkinlikle farkındalık oluşturmaya çalıştıklarını bildiren Güzelbey, "Bir kültür şehri haline gelmek için sergilediğimiz bu çabamızda gençlerimizi ve çocuklarımızı hep ön planda tutmaktayız. Vatandaşa sunduğumuz hizmetleri teknolojinin nimetlerinden faydalanarak desteklediğimiz programlarla kolay erişilebilir, uygulanabilir hale getiriyoruz. Borç ödeme, takip, talep ve isteklerin elektronik ortamlarda alınarak değerlendirilmesi, yanıtlanması gibi uygulamalarla vatandaşlarımızın yaşamlarını kolaylaştırıyor, zamandan ve bürokratik işlem yoğunluğundan onları kurtarıyoruz" şeklinde konuştu.

Gaziantep'in artık bir dünya kenti olduğunu vurgulayan Gaziantep Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Coşkun da, "Gaziantep belediyecilik, ekonomi, eğitim ve yönetimde bir dünya kentidir. Şehirde son dönemde yapılan çalışmalarla kent dijital bir kent haline geliyor. Bilgi güçtür, güce sahip olan da iktidar olur. Bunun için de bilişim teknolojilerini kullanarak bu bilgiye sahip olmayı elbette ki hedef olarak önümüze koymamız gerekir" ifadelerini kullandı.

Açılış konuşmalarının ardından katkılarından dolayı Bilişim Kentleri Çalışma Grubu Üyesi Dr. Aydın Kolat, Büyükşehir Belediye Başkanı Asım Güzelbey'e, TBD Bilişim Kentleri Çalışma Grup Başkanı Cemal Tura ise Gaziantep Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yavuz Coşkun'a teşekkür şilti verdi.

"Bilişim Kentleri Klavuzu" hazırlanacak

Daha sonra Erdal Naneci başkanlığında "Bilişim Kentleri Alt Çalışma Grupları" oturumuna geçildi. Naneci, gelişen bilgi ve iletişim teknolojilerinin bireyleri, kurum ve kuruluşları teknoloji kullanımı yönünde adımlar atmaya zorladığını ve vatandaş memnuniyetinin artırılması için yerel yönetimlerin vatandaşlara sunduğu hizmetleri e-ortamlara taşımaları gerekliliğinin önemine işaret etti.

Yerel yönetimlerin yararlanması ve “bilişim kentleri” uygulamalarına yönelik “Bilişim Kentleri Klavuzu” yol haritası ve danışma kaynağı niteliğinde hazırlanan kitabın içeriğine yönelik çalışma gruplarına söz verildi. Alt çalışma gruplarının 1. ara raporlarının içeriğinin tanıtılması için “Tanım, Mevzuat, Tanıtım Grubu” adına Ömer Kılıç; “Paylaşım, Altyapı, Standartlar Grubu” adına Zafer Koçak; “Strateji, Hizmet Süreçleri, Envanter Grubu” adına Gürkut Koçak; “Ölçme Değerlendirme, Etki Analizi Grubu” adına Nejat Çerçi ve “Kentsel Lojistik Grubu” adına Osman Cerci sunumlarını yaptı. Soru ve yanıtların ardından oturum bitirildi.

Öğleden sonraki “Çalıştay”ın başkanlığını Dr. Aydın Kolat yaptı. Kolat, hazırlanan “Bilişim Kentleri Kılavuzu”nun önemine değindi ve kılavuzun yerel yönetimler için “yol haritası” olacağını altını çizdi. Çalıştaya, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi’nden Mahir Aksu, Gaziantep İl Özel İdaresi’nden Osman Bozoğlu, Gaziantep Şahinbey Belediyesi’nden Süleyman Arif Aydın, Gaziantep Üniversitesi’nden Doç. Dr. Mustafa Yılmaz, Sampaş Bilişim ve İletişim Sistemleri’nden Tolga Şengöz ve Türk Telekom A.Ş.’den Zafer Koçak katıldı.

Eurocities benzeri bir yapılanma için...

21. yüzyılın kentlerini planlayan Eurocities benzeri bir yapılanmayı Türkiye’de hayata geçirmeye planlayan TBD, yaklaşık üç yıl önce “bilişim kentleri” konusunu gündemine aldı. “Bilişim kentleri” için gerekli olan altyapı, Türkiye’de neler yapılması gerektiği, bu örgütlenmenin neden gerekli olduğunu çeşitli toplum kesimlerinin katılımıyla irdeleniyor. Eurocities oluşumunun sadece bilgi alışverişi ve işbirliği olanaklarının geliştirilmesi açısından değil, Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne (AB) üyelik hedefi açısından da stratejik bir önemi bulunduğu düşüncesiyle TBD, partiler üstü, tarafsız bir STK olarak konuya sahip çıkıyor.

1986’da kurulan ve merkezi Brüksel’de bulunan uluslararası bir ağ olan Eurocities, AB ülkeleri, Norveç, İsviçre, İzlanda, Orta ve Doğu Avrupa ve yeni bağımsız devletlerden oluşan 30’dan fazla ülkedeki yaklaşık 181 şehrin yerel yönetim ve belediyelerini bir araya getiriyor. Eurocities forum, çalışma grupları, proje ve faaliyetlerle üye şehirlere ait bilgi, fikir ve deneyimlerin paylaşıldığı, ortak problemlerin analiz edildiği, yaratıcı çözümlerin üretildiği bir platform sunuyor.

Eurocities, AB kurumlarıyla diyalog halinde olup her yönüyle şehirler ve halklar üzerinde etkisi olan AB yasama süreç, politika ve programlarında üye şehirlere görüş belirtme imkânı sağlıyor. Eurocities’e üyelik, en az 250 bin kişilik nüfusa sahip, uluslararası boyutları olan ve önemli bölgelerin merkezinde yer alan şehirlerin demokratik yollarla seçilmiş yerel yönetimlerine ve bunların ekonomik ve bilimsel ortaklarına açık.

TBD Bilişim Kentleri Çalışma Grubu’nun etkinlikleri

- Bilişim Kentleri Paneli (Ankara-2009)
- 1.Bilişim Kentleri Sempozyumu (KKTC-2010)
- Ege Bölge Toplantısı (İzmir-2010)
- Bilişim Kentleri Çalıştay ve Paneli (Ankara 25 Eylül 2010)
- İstanbul Bilişim Kentleri Çalıştayı (Kasım 2010)
- Bilişim Kentleri Gaziantep Bölge Toplantısı (Şubat 2011)

Casper işçileri eylemde...

İşe iade ve sendikalı çalışma hakkı isteyen Casper işçileri, fabrika önündeki direnişin ardından 12 Mart 2011'de, Taksim'de yürüdü.

2007 yılında İstanbul Ümraniye'de Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın açılışını yaptığı 40 milyon dolarlık üretim tesisi ile gündeme gelen CASPER Bilgisayar, son aylarda işçilerin örgütlenme mücadelesiyle gündemde.

Casper işçileri, 9 ay süren sendikal çalışmalarının ardından yüzde 80'e varan oranda DİSK'e bağlı Birleşik Metal-İş Sendikası'na üye oldu. Çoğunluğun üyeliğini sağlayan sendika, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na "toplu iş sözleşmesi" için yetki başvurusunda bulundu. Bakanlık yaptığı incelemenin ardından CASPER işyerinde toplu iş sözleşmesi yapma yetkisini 26 Ocak 2011'de s Birleşik Metal-İş Sendikası'na verdi. Ancak Casper işvereni, sendikalaşmaya itiraz etti ve sendikalaşma haklarını kullandıkları için 3 Casper çalışanını, 18 Şubat'ta işten çıkarttı. Daha sonra birer ikişer çıkartmalar devam etti ve işten benzer şekilde çıkarılanların sayısı 15'e ulaştı. Sendika işe iade davası açarken işten atılan işçiler de, 21 Şubat 2011'da direniş başlattı. Casper Plazası önünde çadır kurarak eylem gerçekleştiren işçiler, direnişlerini kamuoyuna duyurabilmek için 12 Mart 2011'de Taksim'de yürüdü. İşten atılma ve örgütsüzleştirmelere karşı başlatılan yürüyüşte, Galatasaray Lisesi önünde basın açıklaması yapıldı.

Galatasaray Lisesi önünde Casper işçileri ve onlara destek verenlerle birlikte sayısı iki yüze yaklaşan kitleye, Birleşik Metal-İş Örgütlenme Sekreteri Özkan Atar ve DİSK Genel Sekreteri Tayfun Görgün bir konuşma yaptı. Basın açıklamasında işten atılan işçilerin geri alınması, Casper bilgisayarın boykot edilmesi gerektiği vurgulandı.

IBM'den atılan sendika temsilcilerine işe iade hakkı

Yaklaşık iki yıl önce birer gün arayla işten çıkarılan üç sendika temsilcisi, yüksek mahkeme kararıyla "iş"e iade hakkı kazandı.

Bilişim sektörünün ilgi ile izlediği IBM sendikal örgütlenme sürecinde bir basamak daha geçildi. IBM Türkiye çalışanları, maaşlarına zam yapılmaması ve kazanılmış bazı sosyal haklarının iptali nedeniyle, 2008 yılı başında yetkili bir sendikada örgütlenme kararı verip Tez Koop İş Sendikası'nda karar kılmıştı. Yaşanan hızlı örgütlenme süreci sonunda sendika birkaç ay içinde yüzde 50+1'i aşıp yetki başvurusunda bulundu. Bu arada IBM işvereni hem yetkiye hem de 1982'de Bil-İş Sendikası'nın bağtladığı toplu sözleşme hükümlerini halen kullandığı halde Bil-İş Sendikası ile aynı iş kolunda olan Tez Koop İş Sendikası'nın iş koluna itiraz etti. Ve davalar sürerken, 2008 yılı Kasım ayında sendika temsilcileri Nedim Akay, Elvan Demircioğlu ve Berk Alev'i birer gün arayla işten çıkarttı. Ama sendika, üç işyeri temsilcisinin işe iade davalarını açtı. İşten çıkarılan üç sendika temsilcisi, önce yerel mahkemeye Mart 2011 başında da Yargıtay kararıyla "iş"e iade hakkını kazandı.

Yerel mahkeme, Alev'i işe iade edip 4+4 tazminat hükmünü onaylarken, Demircioğlu'nun dosyası ise, Yargıtay tarafından 4+6 ya çevrilerek onaylandı. Her iki çalışan IBM'e ihtar çekerek işe başlama başvurusunda bulundu ve IBM işvereni tazminatı ödeyerek arkadaşları işe başlatmadı. Nedim Akay'ın davası, "haklı sebepten iş akdinin feshedilmesi ve kıdem ve ihbar tazminatı ödenmemiş olması" nedeniyle geç sonuçlandı. Yargıtay, Akay'ın da haklı nedenle işten atılmadığını dolayısı ile işe iadesi gerektiğini aksi takdirde IBM'in hem daha önce ödemediği kıdem ve ihbar tazminatlarını ödemesi gerektiğini hem de 4+6 aylık ek tazminat ödemesi gerektiğini kesin karara bağladı. Böylece IBM'de sendikal örgütlenme sürecinde işten atılan üç işyeri temsilcisinin de "iş"e iade davaları kazanılmış ve kesinleşmiş oldu. Bu süreçte IBM'deki sendikal örgütlenmenin kesintiye uğradığını belirten Demircioğlu, dergimize şu açıklamayı yaptı:

"IBM işvereni zaten bu davaları kaybetmeyi göze alarak üç temsilciyi işten atmıştı. Amacı sendikalaşmayı engellemekti. Bunu da şimdilik başardı. Sendikayı mutlaka IBM'e sokmak isteyen IBM'ciler, Yüksek Hakem'den gelecek toplu sözleşmeye razı olarak grev oylaması istedi. Üç temsilciyi işten atarak tüm çalışanların içine korku salan IBM işvereni burada yeni bir oyunla işçisinin karşısına çıktı. Grev oylamasında 'greve evet' çıkması için var gücünü ortaya koydu. Tüm engelleme ve baskılara rağmen IBM işçisi büyük bir kararlılıkla oylamaya katıldı. Ancak bu çabalar, IBM işverenin çalışan sayısını yurt dışı görevlileri ve stajyerleri çalışan sayısına ekleyip sayıyı abartması nedeniyle yeterli olmadı ve 'greve evet' çıktı. Bundan sonrası tahmin edilebileceği gibi gelişti. Grev günü geldi çatı. 2008 yılında örgütlenme çalışmasına başlayan IBM'cilerin pek çoğu artık IBM'de çalışmıyordu. IBM çalışanları tam kadro greve çıkmayı hedefliyordu. Ancak bunun mümkün olamayacağı ortadaydı. Bu nedenle tam kadro greve çıkma aşamasına gelmek için yeniden örgütlenme çalışmasına başlanmasına karar verildi. Bir toparlanma sürecinin ardından IBM ve bağlı bütün şirketlerinde yeniden örgütlenme çalışmalarına başlayacağız."

Haydi kadınlar bilgisayar başına...

MEB, Intel ve Fütüristler Derneği'nin işbirliğiyle hayata geçirilen TeknoKadın Projesi ile kadınlar, bilgisayar korkularını yenip bilgisayar ve İnterneti daha etkin kullanabilecek.

Milli Eğitim Bakanlığı(MEB), Intel ve Türkiye Fütüristler Derneği, Dünya Kadınlar Günü haftasında kadınların bilgisayar ve İnternet kullanımını artırmak için yeni bir eğitim seferberliği başlattı. Kadınların bilgisayar ve İnternet kullanımını artırmayı hedefleyen TeknoKadın Projesi'nin tanıtım toplantısı 10 Mart 2011'de Conrad Otel'de yapıldı. Toplantıya MEB Bakanı Nimet Çubukçu, Türkiye Fütüristler Derneği Başkanı Ufuk Tarhan, Intel Türkiye Ortadoğu ve Afrika Bölge Direktörü Ayşegül İlideniz ile çok sayıda kadın katıldı. TeknoKadın Projesi ile Türkiye'de kadınların bilgisayar korkularını yenmelerine, bilgisayar ve İnternet'i daha etkin kullanabilmelerine ve teknoloji yardımıyla girişimci yanlarını geliştirmelerine yardımcı olmak amaçlanıyor.

Basın toplantısına katılan Milli Eğitim Bakanı Çubukçu, kadınları teknoloji, bilgi ve hayalleriyle buluşturmayı amaçlayan projeye kadınlar bilgisayar ve İnternet kullanımı becerisi kazandırmanın yanı sıra bu alanda girişimcilik yönlerinin arttırılmasını hedeflediklerini vurguladı. Çubukçu, kadınların hayatın ritmine ayak uydurması için bilgisayar ve teknolojiyle en hızlı şekilde tanışması gerektiğinin altını çizdi.

Çocukların büyük çoğunluğunun İnternet'te denetimsiz dolaştığı, ebeveynlerin yeni teknolojileri takip etmek ve çocukları doğru yönlendirmekte sıkıntı yaşadıklarına dikkat çeken Bakan Çubukçu, "Kadınlarımızın çocuklarıyla aynı seviyede teknoloji bilgisine sahip olmamaları, teknolojinin yarattığı çarpan etkisiyle, nesil farkının etkisini üç katına çıkarıyor" dedi.

Intel Türkiye, Orta Doğu ve Afrika Bölge Direktörü İlideniz de, TeknoKadın Projesi'nin Intel'in Türkiye'de bilgisayarla henüz hiç tanışmamış ya da bilgi düzeyi çok az olan kadınların bilgisayar ve teknolojiyle tanışmasını, bu teknolojilerden etkin şekilde yararlanmalarını sağlamak amacıyla 2006'dan bu yana Kadın ve

Bilişim Platformu altında sürdürdüğü çalışmaların devamı olduğunu bildirdi.

TeknoKadın Projesi'nin Türk kadınının kendini geliştirmesini, özgüvenini artırmasını ve ekonomiye aktif katılımını sağlamaya yönelik önemli bir adım olduğunu vurgulayan İlideniz, "Eğitilmeye katılan kadınlar bundan böyle bilgisayar ve İnternet'i korkmadan kullanabilecek, teknolojiyi günlük hayatlarının bir parçası haline getirebilecekler ve evlerinde gösterdikleri mahareti, ticaret hayatına taşıyacaklar. TeknoKadın Projesi ile kadınlarımızın koluna birer altın bilezik takacağız" diye konuştu.

Türkiye Fütüristler Derneği Başkanı Ufuk Tarhan ise, projeye kadınların hayat oyununda figüranlık yapmalarına son vererek başrole adım atmaları ve devrim yapmalarını hedeflediklerini belirtti. Gerçek bir değişim için radikal bir yaklaşım gerektiğine işaret eden Tarhan, şunları söyledi:

"Kadının hayata etkin-eşit katılımını iyileştirmenin yolu kesinlikle bilişimden geçmektedir. Yeniçağın kazananları arasında yer almak için bilişim algısı ve kullanma yetisi neredeyse okuma-yazmadan daha önemli hale gelmiştir. İşte bu proje kadınları teknoloji konusunda topluma rehber annelere, girişimcilere dönüştürmeye aday devrimsel bir harekettir."

7 bölge ve 21 ilde uygulanacak

2010 yılı Haziran ve Temmuz aylarında İstanbul, Ankara, İstanbul ve Erzurum'da gerçekleştirilen ilk uygulamaların ardından proje, ilk etapta Nisan'da 7 bölgede, 21 ilde başlatılacak. 2011 yılı için eğitim verilmesi planlanan iller İstanbul, Bursa, Kırklareli, İzmir, Aydın, Denizli ve Mersin olarak belirlendi. Eğitimlerin daha sonra 81 ile yayılması hedefleniyor.

TeknoKadın Projesi kapsamında kendini geliştirmek isteyen her yaştan ve her meslekten kadınlara kapsamlı bilgisayar ve internet kullanımı eğitimleri verilecek. İllerdeki Halk Eğitim Merkezleri'nde gerçekleştirilecek olan uygulamalı TeknoKadın Eğitimleri, "Güvenli İnternet Kullanımı", "Bilgisayarda Temel Uygulamalar Geliştirme" ve "Teknoloji ve Girişimcilik" başlıkları altında 3 aşamadan oluşuyor. Katılım için okur-yazar olmak dışında herhangi bir önkoşul aranmayan eğitimlerin her bir aşaması birer hafta sürecek ve eğitim süresi toplam 64 saat olacak. Eğitimler, kadınların bilgisayar ile tanışmasını, İnternet'i güvenli bir şekilde kullanmayı öğrenmesini, temel uygulama yazılımlarını kullanabilmelerini ve girişimciliğin temel aşamalarını öğrenebilmelerini sağlayacak şekilde planlandı. Önümüzdeki dönemde eğitim içeriğine girişimcilik konusunda yeni modüllerin eklenmesi ve çevrimiçi eğitimler verilmesi de hedefleniyor. Eğitimlerin sonunda tüm katılımcılara Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü sertifikası ve TeknoKadın sertifikası verilecek.

Intel Türkiye tarafından gerçekleştirilen "Bilgisayar Kullanım ve Tutum Araştırması", ülkemizde kadınların bilgisayar ve İnternet konusunda erkeklerin çok gerisinde olduğunu ortaya koydu.

Araştırmaya göre erkeklerde İnternet kullananların oranı yüzde 82 iken kadınların üçte biri hiç İnternet kullanmadığını belirtiyor. Aynı araştırmaya göre ülkemizde annenin bilgisayar kullandığı hanelerin oranı da sadece yüzde 18.

EKAP" ile, kamuya yılda 5 milyarlık tasarruf

"Kamu Yararına Teknoloji Günü II", Fujitsu'nun ev sahipliğinde, Intel ve Microsoft'un destekleriyle 8 Mart 2011'de Rixos Grand Hotel Ankara'da yapıldı. Etkinlikte kamuda bilişim teknolojilerinin kullanımı üzerinde duruldu ve Elektronik Kamu Alım Platformu (EKAP) projesiyle ilgili güncel gelişmeler paylaşıldı. Toplantıda bilişimin bugününe ve geleceğine damgasını vuran bulut bilişim ve dinamik BT altyapıları gibi gelişmelerden de söz edildi.

ekap

Kamunun yılda yaklaşık 5 milyar, uygulamayı kullanan şirketlerin ise 200 milyonluk tasarruf edeceği EKAP kapsamında Fujitsu, Hacettepe Teknokent'te 60 uzmanın çalışacağı bir ofis kuracak.

Toplantının en önemli bir konusu EKAP Projesi oldu. 10 Eylül 2010'da devreye alınan ve çalışmaları devam eden EKAP projesinin tüm sürümleri tamamlandığında Türkiye'deki ihalelerin bütünü elektronik ortamda, yüksek standartlarda ve şeffaf bir şekilde yapılabilecek. Kamu İhale Kurumu (KİK) ile imzalanan sözleşme gereği Fujitsu Türkiye, Ankara Hacettepe Teknokent'te kurulacak ofiste 60 kişilik uzman kadrosu ile projeyi yürütecek. Projede Fujitsu Türkiye ile birlikte Microsoft Türkiye de rol alıyor.

Bu yıl ikincisi gerçekleşen Kamu Yararına Teknoloji Günü etkinliğinin açılış panelinde, Fujitsu Türkiye Genel Müdürü Halit Zaim, Intel Genel Müdürü Çiğdem Ertem ve Microsoft Türkiye Genel Müdür Yardımcısı Cemal Akyel konuştular. Intel Genel Müdürü Ertem, İnternet kullanımının yaygınlaşmasının e-dönüşümün en önemli unsurlarından birisi olduğuna değinirken, Microsoft Türkiye Genel Müdür Yardımcısı Akyel, e-dönüşümdeki fırsat

ve tehditlere dikkat çekti. Fujitsu Türkiye Genel Müdürü Zaim ise, EKAP projesi kapsamında Ağustos'ta Ankara Hacettepe Teknokent'te 60 kişilik proje ofisi kurulacağını bildirdi.

Açılış konuşmalarının ardından Fujitsu Hizmet Operasyonları ve Bölge Destek Grubu Kıdemli Başkan Yardımcısı Benno Zollner "Kamuda Bilişim" başlıklı bir sunum yaptı.

Zollner'in ardından KİK Başkanı Dr. Hasan Gül, EKAP projesini anlattı. Gül, sunumunda EKAP'ın sağlayacağı getiriler üzerinde durdu. Bilişim teknolojilerinin etkin bir şekilde kullanılmasının kurumlara daha verimli çalışma ve maliyetlerini daha etkin kontrol etme olanağı sunacağına işaret eden Gül, sözlerine şöyle devam etti:

"Türkiye, bilgi toplumuna dönüşüm süreci kapsamında e - devlet uygulamalarında önemli bir mesafe kat etmiştir; rakamlar bize bunu teyit etmektedir. Öte yandan proje, gerek özel, gerekse kamu sektörünün üretim ve hizmet süreçlerine gelişmiş teknolojilerin entegre edilmesi suretiyle daha fazla katma değer yaratılmasının önünü açmıştır. Bu açıdan çok önemli bir örnek teşkil etmektedir."

Rakamlarla EKAP Projesi

EKAP'ın ilk sürümü 1.0 sürümü 1 Eylül 2010'da, 1.1 sürümü 1 Aralık 2010'da, 1.2 sürümü ise 1 Mart 2011'de devreye alındı. EKAP'ın devreye alındığı günden 28 Şubat 2011'e kadar 6 ay içinde kayıtlı idare sayısı 21.000'i, kayıtlı istekli sayısı 12.000'i, kayıtlı kullanıcı sayısı ise 200 bini aştı.

Bu süre zarfında 115 bin ihale kaydı yapıldı, 100 bin ilan yayımlandı, 156 bin teyit alındı ve 60 bin sözleşme bildirildi. EKAP web sitesini günde ortalama 60 bin kişi ziyaret etti. Bugüne kadar toplam ziyaretçi sayısı 6,5 milyonu geçti. Ayrıca Türkiye'nin her yerinden alan kodu çevrilmeden ulaşılabilecek EKAP Çağrı Merkezi 444 0 545 (KİK) oluşturuldu ve hizmet vermeye başladı.

Projenin hayata geçmesiyle birlikte artan rekabet ve fiyat düşüşleri, ihale işlemlerinin daha kısa zamanda tamamlanması, ihale dokümanı basım maliyetlerinin azalması, tebligatların elektronik ortamda yapılması nedeniyle kamunun yılda yaklaşık olarak 4.7 milyar TL'yi aşkın tasarruf sağlayacakları tahmin ediliyor. EKAP projesi kapsamında ihaleye katılmak isteyen firmalar da ciddi tasarruf sağlayacak. Firmalar, teklif hazırlama işlemlerini daha kısa zamanda tamamlarken, imza beyannamesi ve sirküler sunma zorunluluğu da ortadan kalkacak. İhale dokümanı satın alma, oda kayıt belgesi sunma maliyetinin ortadan kalkması ile idareye gidip gelme maliyetinden yılda yaklaşık 200 milyon TL tasarruf sağlanacağı tahmin ediliyor. Uygulamayı kullanan kurumların tüm ihale dokümanlarını tek bir yerden on-line olarak kontrol edilebildikleri projenin elektronik teklif hazırlama, teklif gönderme, değerlendirme ve ihale sonuçlandırma uygulamalarının hayata geçmesiyle birlikte memnuniyetin de artacağı bekleniyor.

e-İhale Yönetmeliği yayımlandı

1 Eylül 2010'dan beri kullanılan Elektronik Kamu Alımları Platformu'nun (EKAP) nihayet yönetmeliği yayınlandı. Kamu İhale Kurumu (KİK) tarafından hazırlanan Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği, 25 Şubat tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Yönetmelikle, açık ihaleyle yapılan mal alımlarında elektronik teklif verilebilecek. Bu nedenle mal alımı ihalelerine katılacak şirketlerin EKAP'a üye olma zorunluluğu getirildi. EKAP üzerinden kısmen yürütülen e-ihale süreci, 32 maddelik bu yönetmelikle birlikte pilot idare olarak belirlenen idareler tarafından tıbbi cihaz ve sarf malzemesi alımı ihalelerinde elektronik teklif uygulaması gerçekleştirilecek. KİK tarafından belirlenen pilot idareler dışındaki ihale teklifleri ise henüz elektronik ortamda alınmayacak.

e-İhale sürecinde KİK, kamu kurum ve kuruluşları, ihalelere katılmak isteyen gerçek ve tüzel kişileri bir protokol ile EKAP'a kaydedecek. EKAP üzerinden yapılan ihalelerde idarece hazırlanan yaklaşık maliyet EKAP'a kaydedilecek ve yaklaşık maliyetin açıklanması aşamasına kadar şifreli olarak tutulacak. İhaleye çıkmak isteyen idareler, ihale ve ön yeterlilik dokümanlarının hazırlanmasından önce EKAP üzerinden ihale kaydını gerçekleştirecek ve ihale kayıt numarası alacak. Daha sonraki süreçte ise idareler gerekli dokümanları EKAP üzerinde hazırlayarak kayıt altına alacak. İdari şartname, ön yeterlilik şartnamesi, sözleşme tasarısı ve çerçeve anlaşma tasarısı gibi dokümanların hazırlanması süreçlerinde KİK mevzuatı dikkate alınacak. İhale komisyonu kâğıt ortamda gerçekleştirilen ihale süreçlerinde olduğu gibi tekrar kurulacak ve EKAP üzerinde tanımlanarak belgelere erişim konusunda yetkilendirilecek.

e-Teklifler, istekliler tarafından EKAP üzerinden hazırlandıktan sonra e-imza ile imzalanarak ihale tarih ve saatine kadar EKAP üzerinden gönderilecek. EKAP, e-imza ile imzalanmış e-teklifi kuruma göndermeden önce şifreleme işlemini yapacak. Şifreleme sonucunda EKAP tarafından oluşturulan e-anahtar, istekli tarafından kaydedilecek ve kurum tarafından belirlenecek şifreleme ve saklama yöntemiyle ihale bitiş süresine kadar saklanacak. e-Teklif ve e-anahtar alınma zamanları zaman damgası ile kayıt altında olacak.

İhale komisyonu teklifleri EKAP üzerinde açacak. Virüs gibi tehditler durumunda ihale süreciyle ilgili tutanak tutulacak. Tekliflere ilişkin itirazlar ve eksik belgeler bu süreçten sonra kabul edilmeyecek. Komisyon bundan sonraki süreçte ihaleye ilişkin gerçekleştireceği tüm oturumları EKAP üzerinde yapacak ve bu oturumlar EKAP üzerinde kayıt altına alınacak.

e-İhale iptali, ihaleyi kazanan isteklinin duyurulması ve sözleşme süreci de elektronik ortamda paylaşılacak.

ekap

ISS'ler, TNAP ile güçlerini birleştirdi

Yedi büyük ISS, İnternet trafiğini kendi kurdukları fiber omurga üzerinden kaliteli ve güvenli şekilde taşımak için oluşturdukları platformda bir araya geldi.

Türkiye'nin yedi büyük alternatif İnternet servis sağlayıcısı (ISS), hız, güvenlik ve kalite için kendi fiber optik altyapısını oluşturup güçlerini birleştirdi. Borusan Telekom, Doğan Telekom, Global İletişim, Grid Telekom, Koç.net, Superonline ve TurkNet bir araya gelerek, Türkiye Network Altyapı Platformu'nu (TNAP) kurdu. Omurga kapasitesi 200 GB olan 100 km'lik bu fiber optik altyapı sayesinde işletmeciler, birbirlerinin ağlarında barındırdıkları web siteleri ile hizmetlere doğrudan ve hızlı erişim sağlayabilecekler.

Yurtiçi İnternet trafik yükünün paylaşımına çözüm bulmak kurulan TNAP ile, İnternet trafiğinin hızı, güvenlik ve kalitesi artıracak, Türkiye'deki İnternet içeriğinin yüzde 90'ına hızla erişilebilecek. Yedekli bir yapıya sahip olan TNAP, birden çok bağlantıyı akıllı kullanan İnternet omurgasında ortaya çıkması muhtemel kesinti, yavaşlık, çökme gibi durumların önüne geçilmesi ve maliyeti yüksek bant genişliğinden tasarruf edilmesini de sağlayacak. Olası arıza durumları, daha kullanıcılara yansımadan ortadan kaldırılacak.

Tüm ISS'lerin katılımına açık olan protokole göre tüm üyeler birbirine en az 2 noktadan bağlanmak

zorunda. Yeni üye katılımı, gruba üye olanların yarısından fazlasının onayı ile gerçekleşecek. TNAP sistemi, yedekli ve yüksek kapasiteli fiber optik bağlantılardan oluşuyor. Kurucu üyelerin her biri sisteme en az 10 Gbps portlar ile bağlanacak, yeni katılımcılar ise 1 Gbps veya 10 Gbps port üzerinden en az iki noktada sisteme dâhil olacaklar. Katılımcı tarafın bağlantısı altyapı imkânlarına göre teknik kurul tarafından belirlenecek. TNAP altyapısının operasyonu ISS'lerin temsilcilerinden oluşan teknik kurul tarafından yapılacak. Çalışmalar, idari ve stratejik konular 7 şirketin genel müdürlerinin olduğu "İcra Kurulu", altyapıyla ilgili teknik ve operasyonel konular ise şirketlerin teknik yöneticilerinin olduğu "Teknik Denetleme Kurulu" tarafından yürütülüyor. ISS'lerin bir araya gelerek kurduğu bir ticari işbirliği oluşum olan TNAP, STK ya da dernek işlevi görmediği gibi bu tarz kurumlarla da herhangi bir bağlantısı bulunmuyor.

TNAP ile Türkiye'deki alternatif operatörler, kendi transmisyon altyapılarını kullanarak daha hızlı ve güvenilir bir şekilde ve daha rekabetçi bir maliyet avantajıyla içeriklerini ve servislerini müşterilerine sunacaklar. Başlangıçta yedi operatörle kurulan TNAP'a, diğer ISS ve mobil operatörlerin de katılımı bekleniyor.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Ar-Ge Destekleri¹

II. Bölüm

5746 sayılı kanunda Ar-Ge ve yenilik sayılmayan faaliyetler

- Pazarlama faaliyetleri, piyasa taramaları, pazar araştırması ya da satış promosyonu,
- Kalite kontrol,
- Sosyal bilimlerdeki araştırmalar,
- Petrol, doğalgaz, maden rezervleri arama ve sondaj faaliyetleri,
- İlaç üretim izni öncesinde en az 2 aşaması yurt içinde gerçekleştirilmeyen klinik çalışmalar ile üretim izni sonrasında gerçekleştirilen klinik çalışmalar,
- Bir Ar-Ge projesi kapsamında olmaksızın icat edilmiş ya da mevcut geliştirilmiş süreçlerin kullanımı,
- 5 inci maddede sayılan amaçlara yönelik olmayan şekil, renk, dekorasyon ve benzeri estetik ve görsel değişiklikleri içeren biçimsel değişiklikler,
- Programlama dilleri ile işletim sistemleri hariç olmak üzere İnternet sitelerinin ve benzerlerinin hazırlanmasına yardımcı mevcut yazılımların kullanılması suretiyle yapılan yazılım geliştirme faaliyetleri,
- Yazılımlara ilişkin, bilimsel ve/veya teknolojik ilerlemeler veya teknolojik belirsizliklerin çözülmesini içermeyen olağan ve tekrarlanan faaliyetler,
- İlk kuruluş aşamasında kuruluş ve örgütlenmeyle ilgili araştırma giderleri,
- Ar-Ge ve yenilik faaliyetleriyle geliştirilen ürüne veya sürece ilişkin fikrî mülkiyet haklarının edinimi dışında bu hakların korunmasına yönelik çalışmalar,
- Numune verilmek amacıyla prototiplerden kopyalar çıkarılıp dağıtılması ve reklam amaçlı tüketici testleri,
- Üretim ve üretim altyapısına yönelik yapılan yatırım faaliyetleri, ticari üretimin planlanması ve seri üretim sürecine ilişkin harcamalar,
- Bir Ar-Ge projesi kapsamında olmaksızın yeni süreç, sistem veya ürün ortaya konulmasına hizmet etmeyen doğrudan veya gömülü teknoloji transferi.

5746 sayılı kanunda teşvik kapsamına giren Ar-Ge ve yenilik harcamalarının kapsamı

a) İlk madde ve malzeme giderleri:

- Her türlü doğrudan ilk madde, yardımcı madde, işletme malzemesi, ara mamul, yedek parça, prototip ve benzeri giderler ile 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre amortismanla tâbi tutulması mümkün olmayan maddi kıymetlerin iktisabına ilişkin giderleri kapsar.

1 - Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Sanayi Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü'nce 26 Ocak 2011 tarihli yazıyla TBD Yazılım Destekleri Çalışma Grubu'na bildirilmiştir.

- Hammadde ve diğer malzeme stoklarından Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde fiilen kullanılan kısma ilişkin maliyetler Ar-Ge ve yenilik harcaması kapsamındadır. Bu nedenle, henüz Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde kullanılmamış olan hammadde ve diğer malzemelere ilişkin maliyet tutarlarının stok hesaplarında; kullanılan, satılan ya da elden çıkarılanların da stok hesaplarından mahsup edilmek suretiyle izlenmesi gerekir.

b) Amortismanlar:

- Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla iktisap edilen amortismanla tabi iktisadi kıymetler için ayrılan amortismanlardan oluşur.
- Ar-Ge ve yenilik faaliyeti dışında başka faaliyetlerde de kullanılan makine ve teçhizata ilişkin amortismanlar, bunların Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde kullanıldığı gün sayısına göre hesaplanır.

c) Personel giderleri:

- Kanun kapsamında gerçekleştirilen Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla çalıştırılan Ar-Ge personeliyle ilgili olarak tahakkuk ettirilen ücretler ile bu mahiyetteki giderlerdir.
- Tam zamanlı Ar-Ge personeli sayısının yüzde 10'unu aşmamak üzere, Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine katılan ve bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili destek personelinin ücretleri ile bu mahiyetteki giderler de personel gideri kapsamındadır.
- Kısmi çalışma hâlinde, personelin Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ayırdığı zamanın toplam çalışma zamanına oranı dikkate alınmak suretiyle bulunan ücret tutarları, Ar-Ge ve yenilik harcaması olarak dikkate alınır.

ç) Genel giderler:

- Münhasıran Ar-Ge merkezlerinin elektrik, su, gaz, bakım-onarım, haberleşme, nakliye giderleri ile bu merkezlerde kullanılan makine ve teçhizata ilişkin bakım ve onarım giderleri gibi bu merkezlerde yürütülen faaliyetin devamlılığını sağlamak için yapılan giderleri kapsar.
- Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ilişkin sigorta giderleri, kitap, dergi ve benzeri bilimsel yayınlara

ait giderler de bu kapsamdadır. Ancak, büro ve kırtasiye gibi sarf malzemelerine ilişkin giderler bu kapsamda değerlendirilmez.

- Bu giderlerin, Ar-Ge ve yenilik harcaması olarak değerlendirilebilmesi için Ar-Ge merkezinde fiilen kullanıldığının tespit ve tevsik edilmesi gerekmektedir. Çeşitli kıstaslara göre genel işletme giderleri üzerinden hesaplanacak paylar bu kapsamda değerlendirilmez.

d) Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler:

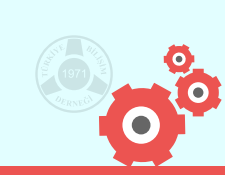
Normal bakım ve onarım giderleri hariç olmak üzere, Ar-Ge ve yenilik faaliyetleriyle ilgili olarak işletme dışında yerli veya yabancı diğer kurum ve kuruluşlardan mesleki veya teknik destek alınması veya bunlara yaptırılan analizlerle ilgili olarak yapılan ödemelerle, bu mahiyetteki diğer ödemelerdir. Bu şekilde alınan danışmanlık hizmeti ve diğer hizmet alımlarına ilişkin harcamalar Ar-Ge ve yenilik harcaması kapsamında gerçekleştirilen toplam harcama tutarının yüzde 20'sini geçemez.

e) Vergi, resim ve harçlar:

Doğrudan Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ilişkin olan ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınabilen vergi, resim ve harçları kapsar. Doğrudan Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin yürütüldüğü taşınmazlar için ödenen vergiler, Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen mallarla ilgili gümrük vergileri ile benzeri vergi, resim ve harçlar bu kapsamdadır.

(2) Rekabet öncesi işbirliği projelerinde, işbirliğini oluşturan kuruluşlarca bu işbirliğine ait özel hesaba aktarılan tutarlar, birinci fıkrada sayılan harcamalar kapsamında olmak şartıyla, harcamanın yapıldığı dönemde katkı sağlayan kuruluşların Ar-Ge ve yenilik harcaması olarak kabul edilir.

Ar-Ge merkezi belgesi almak için yapılan başvurularda aşağıda belirtilen asgari şartlar aranır.

- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununa göre kurulan teknoloji geliştirme bölgelerinde fiilen çalışan personel sayısı dikkate alınmaksızın, Ar-Ge merkezlerinde en az 50 tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam edilmesi,
- Ar-Ge merkezlerinin Kanun kapsamındaki Ar-Ge faaliyetlerinin yurt içinde gerçekleştirilmesi,
- Başvuru yapan işletmenin; yeterli Ar-Ge yönetimi ile teknolojik varlıklar, Ar-Ge insan kaynakları, fikrî haklar, proje ve bilgi kaynakları yönetim yeteneği ve kapasitesinin bulunması,
- Ar-Ge merkezlerinin, Ar-Ge ve destek personelinin Ar-Ge merkezinde çalıştığı fiziki kontrolünü yapacak mekanizmalara sahip olması,
- Ar-Ge merkezlerinin konusu, süresi, bütçesi ve personel ihtiyacı tanımlanmış Ar-Ge ve yenilik program ve projelerinin bulunması,
- Ar-Ge merkezlerinin ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş ve tek bir yerleşke veya fiziki mekân içinde yer alması,
- Ar-Ge merkezlerinin, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununa göre kurulan teknoloji geliştirme bölgeleri dışında yer alması,
- İşletmelerin, organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş birden fazla Ar-Ge merkezinin bulunması durumunda, her Ar-Ge merkezi için ayrı başvuru yapılır.
- Münhasıran Ar-Ge faaliyetinde bulunmak üzere Ar-Ge merkezi kuracak işletmeler için Türkiye’de ayrıca üretim ya da ticaretle iştigal eden bir işyerinin olması şartı aranmaz.
- Destek ve teşviklerden yararlanmak isteyen işletmeler, başvuru dosyasını Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’na elden ya da posta yoluyla teslim eder.
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Maliye Bakanlığı’nın uygun görüşünü alarak başvuruda aranılacak belgeler, bunların şekil ve içeriği ile başvuruda izlenecek yöntemler ve diğer hususlarla ilgili olarak düzenleme yapmaya yetkilidir.
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, başvuru dosyasının şekil ve içeriği açısından ön incelemesini yapar, eksik bilgi ve evrak bulunması hâlinde, tespit edilen eksiklikleri en geç 15 gün içinde tamamlar ve başvuru dosyasının bir örneğini Değerlendirme ve Denetim Komisyonu üyelerine iletir.
- Başvuru, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından en geç 2 ay içinde değerlendirilip karara bağlanır. Kararın olumlu olması halinde sonuç, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ve başvuru sahibi işletmeye 7 gün içinde bildirilir.
- Değerlendirme ve Denetim Komisyonu kararının olumsuz olması hâlinde ise sonuç Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından işletmeye yazılı olarak bildirilir.
- Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından Ar-Ge merkezi başvurusu olumlu olarak değerlendirilen işletmenin Ar-Ge Merkezi Belgesi Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından verilir.
- Başvurusu uygun bulunarak Ar-Ge Merkezi Belgesi alan işletme, belgenin düzenlendiği tarihten itibaren Kanunda belirtilen şartlarla Kanunla sağlanan destek ve teşviklerden yararlanır.

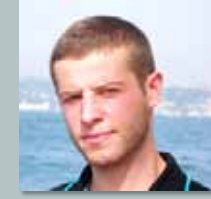
Yazılım Sektörüne Verilen Destekler ve Projeler

- Desteklenen San-Tez Projesi: 23 Adet,
- Bilgi ve İletişim Sektöründe Ar-Ge Merkezi Verilen İşletme: 11 Adet,
- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri’nde kurulan şirketlerin yüzde 58’i yazılım alanında faaliyet göstermektedir.

Üniversitenin bitiş tıklamasına doğru

Evet, önceden okulun son zili denirdi ama artık her şey bilgisayar ortamında olduğu için yazımın başlığı da bitiş zili değil bitiş tıklaması olarak yer alması daha doğru olacaktır.

İniş ve çıkışlarla geçen 4 yıllık bir maceranın bir başka dünyanın sonuna yaklaşıyorum. Yeni bir macera ve yeni bir yaşam beni bekliyor. Peki, her Türk genci gibi bende hazır mıyım bu maceraya? Şöyle bir iş dünyasını ve üniversite hayatını incelediğimde aslında birçoğumuz üniversite bittiğinde iş hayatına dair neredeyse hiçbir şey bilmiyor olacağız. Sudan çıkmış balık gibi ne yapacağımızı, ne bildiğimizi, hedefimizin ne olduğunu bilemeyeceğiz. İşte bu zamanlarda bir yol gösteren, yardım eden birisini arayacağız yanımızda. Ama artık o üniversite hayatı ve arkadaşlığı geride kalacaktır. Herkes kendi uğraşları içinde kaybolacak, yitirecek arkadaşlıklarını ve o umarsız gülüşlerini.

Sertac Biroğul
sertac.birogul@gmail.com
Ahmet Yesevi Üniversitesi
Yönetim Bilişim Sistemleri

Hayata ve iş yaşamına tabi ki de hazır değilim. Çünkü bir sürü bilinmezlikler içinde yer alıyoruz. Bu bilinmezlikler düşüncesi ise beni (bizi) kararsızlaştırmakta hatta umutsuzlaştırmaktadır. Üniversiteyi bitirmekle bitmiyor eğitim. Bundan sonrası ise zaten hep eğitim ve öğrenmeyle geçecek uzun soluklu bir iş macerası. Sorumluluklarım artacak, hedeflerim değişecek ve belki de kişiliğim değişecek.

Büyük kurumsal firmaların yapısını incelediğimde hepsinin yeni mezun öğrenciler olarak kendi iç eğitimlerinden geçirmektedir. Bu eğitim süreci ise sürekli olarak devam etmektedir. Burada ki ilginç olan nokta ise bu büyük firmaların yeni mezun almalarında ki ısrar ise üniversite eğitimlerinin gerçek iş dünyasından biraz farklı olması ya da insanların mezun oldukları branştan çok daha farklı iş sahalarında çalışıyor olmalarıdır.

Ben ise tüm ilgi odağımla derslerime konsantre olmuşken üniversitenin son döneminin vermiş olduğu stres ve sosyal yaşantımda dahi sürekli olarak geleceğimi düşünme yapısı beni iyice bunaltmaktadır. Üniversiteyi bitirip iş hayatına atıldığında kendi mesleğini yapan azınlıklar arasında olup olamayacağımı bende çok merak ediyorum. Kısa vadeli hedeflerimi oluşturduğumda ise mutlak suretle yüksek lisans yapmamın doğru olduğunu düşünüyorum. Ancak mezun olma stresi içinde farklı alanlara yoğunlaşmakta bir o kadar zor olmaktadır.

Şimdiye kadar bizler gökdelenlerden aşağıya bakan çocuklar gibiydik. İş hayatından uzakta, onun zehirli oklarından yukarıdaydık sanki. O

hep yukarıdan baktığımız dünyaya girme sırası geldi. Ve bende o gökdelenlerden inip bir karmaşa bir satranç tahtasına oturacağım. Mücadele edip kazanmaya çalışacağım. Ama bunları yaparken de arada sırada yüzümü gökyüzüne kaldırıp bana gökdelenlerin üst katından bakan çocuklara göz kırpacacağım. Uzun bir uğraş ve süreçten sonra tekrar o gökdelenlerin üzerinde olmaya çalışacağım ama bu sefer saçları ağarmış, tecrübelerim artmış olarak. Kimilerimiz asansörle tırmanacak oraya, kimilerimiz merdivenle, kimilerimizde ara katlarda duracağız.

Ne olursa olsun pes etmek yok, mücadeleye devam etmeliyiz. Ne zamana kadar mı? İşte o resimdeki çocuğun durduğu gökdelenin en üst katına ulaşana kadar...

Evet, üniversite bitiyor, umarsız bir yaşantı bitiyor yeni bir dünya yeni bir eğitim süreci başlıyor. İşte benim gibi herkeste bu sürece hazırlıklı olmalı. Kendi benliğimizi yitirmeden, öğrenme azmini daima sıcak tutarak yola devam eden kişiler olarak iş dünyasına hoş geliyoruz...

Kişisel Bir Sorun

Kitabın Adı: Kişisel Bir Sorun
Orijinal İsim: Kojinteki Na Taiken
Yazar: Kenzaburo Oe
Çeviren H. Can Erkin
Can Yayınları İstanbul, 2010, 232 sayfa

Japon yazar Kenzaburo Oe, 1994 yılında kendisine Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazandıran bu romanında, çocuğu beyin anomalisiyle doğan bir babanın, karanlıklara gömülen geleceğine sırtını dönerek geçmişiyle yüzleşmesini anlatıyor.

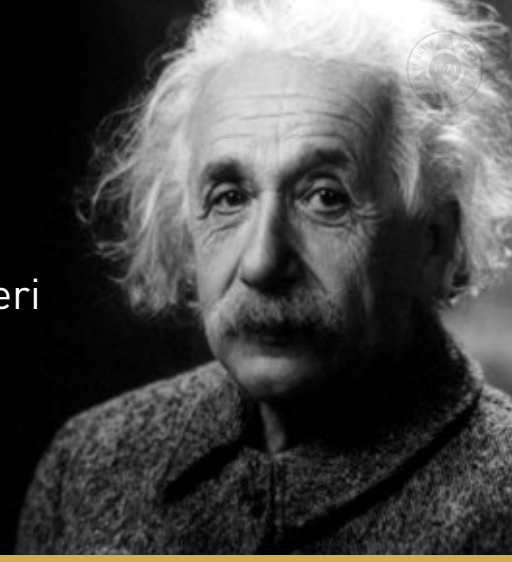
Şehirli, eğitilmiş ve eğitimci bir genç adam olan anti-kahramanımız, büyükşehrin armağanı olan yabancılaşmadan uzaklaşmanın çözümünü, bir Afrika gezisi fantezisinde bulmuştur. Fırsatını yakalasa bile muhtemelen gerçekleştirmeyeceği bu seyahat hayali, evliliğiyle kendisinden uzaklaşmışken, çocuğunun doğumu ile tamamen kaybolmuştur. **“Zaten evlendiğim anda kafesin içine girmiştım, ama kafesin henüz açık olan kapısını doğacak olan çocuk sımsıkı kapatacak.” (s15).**

Doktorların çocuğunun geleceği ile ilgili sunduğu –hiçbiri de sağlıklı bir çocuk olabileceğini vaad etmeyen- seçenekler ile utanç, korku, suçluluk duygusu arasında sıkışmış olan Bird'ün içini, bebeğin hâlâ hayatta olduğunu düşündükçe bir yenilmişlik duygusu kaplamaktadır. **“Bitkisel bir varlık? Öyle bile olsa, kaktüs gibi tehlikeli bir bitki” (s108).**

Sorumluluklarından kaçış yolunu alkol ve sıra dışı bir kadın olan eski arkadaşı Himiko'da arar. Mezarlıktan geçerken korkusundan türkü söyleyen birinin dehşeti gibi yaşar Himiko'yla seksi. Koşullar aşağılayıcı, duyulan hazsa doruktadır. Ancak nereye, kime kaçarsa kaçsın, yeryüzünden bir an önce silinmesi gereken bir düşman olarak gördüğü çocuğuyla ilgili kararı kendisinin vermesi gerekmektedir. Çocuğunu öldürmek ya da öldürmemek arasında seçim

Karşı karşıya kaldığınız aşılması güç problemleri mevcut düşünce yapınızla çözemezsiniz. Çünkü bu problemler zaten mevcut düşünce yapınızın ürünüdürler.
A. Einstein

Ayfer Niğdelioğlu
ayfer.nigdeli@gmail.com

yapmaya çalışırken, asıl kurtarmaya çalıştığı kendi geleceğidir. **“Kendimi kandırmak? Gerçekten de, benim olmadığım bir yerde bebeğin ölmesini sinir harbi içerisinde beklerken, ellerimi asla kirlilemediğimi düşünmem kendimi kandırmak olur. Fakat ben, bebeğin ölümünde sorumluluğum olduğunu biliyorum.” (s166).**

Arzular ve vicdan çatışması ekseninde gelişen roman, Bird'ün yaşamının sadece üç gününde geçmekle birlikte, kendi varlığına yönelik bir tehdit olarak gördüğü özürlü çocuğundan “kurtulma umudu” çerçevesinde sayısız sorular soruyor satırlar arasında. Romanı tabaka tabaka

kaldırdığımızda, babalık-annelik kavramları, evliliğin insan doğasına uygunluğu, arzular ve sorumluluk çatışmaları, yalnızlaşma-yabancılaşma, karar vermenin dayanılmaz ağırlığı, vicdan içimizdeki toplum mu, kürtaj etiği gibi münazara konularıyla karşılaşıyoruz. Cevaplar ise her bir okuyanın kendinde saklı.

“Yenildiğimi baştan bildiğim bir oyunu sürdürür gibiyim.” (s148) Oe, günümüzde yaşadığımız sahte bireysellik ve sahte özgürlük kavramlarını yüzümüze temiz, yalın ve sert sözcüklerle vurmakta. Bugün insanoğlu, bireyselliğin daha farkında, daha çok parası var, daha kolay seyahat edebiliyor, daha eğitilmiş. Peki, sınırları kendisi ya da başkaları tarafından çizilmiş özgürlüğüyle gerçekten barışık mı? Her zaman yolunun üzerinde bir handikap, sorumluluğunu

taşıdığı birileri, tamamlanması gereken hizmet süresi, erişilmesi gereken bir hedef, ödenecek bir borcu var. Bu engeller, bir gün başlayacağını sandığımız hayatımızın tamamı aslında. Engelli bir çocuk metaforu ile kendimiz için ürettiğimiz bahanelerle yüzleşme dehşeti kişisel bir sorun olmaktan çıkıp toplumsal bir boyuta taşınıyor.

“Öğrencilerin kafası ayrıntı bilgilerle fazlaca dolu olduğundan, üzerinde düşündükleri şeyin bütünselliğini kavramaları gerektiğinde ne yapacaklarını bilemez hale geliyorlardı. O yüzden Bird’ün işi metnin bütünselliğini kavratmaya çalışmaktı. Fakat Bird, derslerinin üniversite giriş sınavlarında yararlı olup olmadığından emin değildi.” (s93).

Mesleği konusunda bilinçli ve duyarlı olduğunu bu paragraftan anladığımız Bird’ün hayat okulunda ezberinin bozulduğunu görüyoruz. Çünkü okullar hayata değil, sınavlara hazırlıyor. Erdemli bir yaşam sürmek çaba ve bilinç gerektirir. Mutluluğa ancak elimizde olan ve olmayanları iyi ayırt edip sahip olduklarımız arasında bilinçli ve doğru tercihler yaparak ulaşabiliriz.

Tıpkı romanın başkarakteri Bird gibi kendisi de zihinsel özürlü bir çocuk babası olan Kenzaburo Oe, son sayfaya kadar çaresizlik çemberini çözümülemiyor. Bird kadar olmasa da benzeri bir bunalımdan geçen yazar, 1963’te doğan çocuğunun ölmesini istemez ancak karısı ile birlikte, bebeğin yaşayıp yaşamaması konusunda karar verirken zorlanırlar. Daha sonra oğullarına verdikleri emeğin sonucunda konuşması bile mucize olarak görülen Hikari, yedi yaşına bastığında besteler yapmaya başlar. 20 yaşına geldiğinde ilk CD’sini piyasaya çıkarır. Bugün 47 yaşında olan Hikari, hâlâ konuşamıyor ancak Japonya’nın önemli bestecilerinden biri olarak tanınmakta.

Can Yayınları, 2012’ye kadar yayın programı içine aldığı Japon edebiyatının önemli eserlerini Türk okuruyla buluşturmaya devam ediyor. “Kişisel Bir Sorun”, Kenzaburo Oe’nin en tanınmış romanı olup Japonca orijinalinden Türkçe’ye çevrildi. Ayrıca yazarın dünya dillerine çevrilen ilk romanı olma özelliğini de taşıyor.

EMREHAN HALICI & ANKARA MÜZİSYENLERİ

50 YILIN
ROCK
KONSERİ
6.yıl

12. ODTÜ SANAT FESTİVALİ
KAPANIŞ KONSERİ

15
NİSAN
2011
20.00

ODTÜ KKM
Kültür ve Kongre Merkezi

biletix

Eğlenceye giriş biletiniz.

Konserin tüm geliri geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yıl da ODTÜ burs fonuna aktarılacak.